

Loški utrip

Maj 2022 | številka 305 | leto 27 | 13.700 izvodov

avtotehna | VIS
**ZADENI
1.000 €**
PRODAJ SVOJ AVTO
IN SODELUJ V NAGRADNI IGRI
avtotehna | VIS
ŠKOFJA LOKA • Grenc 37
04 502 40 10 • info.skl@avtotehna-vis.si

LOŠKA ZADRUGA
**ODKUP OKROGLEGA LESA
IGLAVCEV IN LISTAVCEV
NA GOZDNI CESTI**
UGODNI
ODKUPNI POGOJI
tel.: 041 758 932
www.loska-zadruga.si

POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA KRILNA, DVOKRILNA DVORIŠČNA VRATA

TERRIER 200 329 € do 250 kg / 2,5 m	ALLMATIC S0400 359 € do 350 kg / 3 m	ALLMATIC HYPER 400 in HYPER 600 465 € do 300 kg / 3 m	ALLMATIC MAXIARTK 599 € do 3,5 m	ALLMATIC PLUS L 690 € do 500 kg / 5 m	
--	---	--	---	---	---

prodaja@kipkop.si / prodaja1@kipkop.si / prodaja2@kipkop.si / prodaja3@kipkop.si / prodaja4@kipkop.si

POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA DRSNA IN SAMONOSNA DVORIŠČNA VRATA

 JOYTECH AC 600 229 € do 850 kg	ALLMATIC MOVED 600 269 € do 600 kg	BENINCA BULL 5M 349 € do 500 kg	BFT DEIMOS 400 279 € do 400 kg	ALLMATIC BIG 499 € do 2200 kg	ALLMATIC KALOS TURBO 399 € do 600 kg
---	---	--	---	--	---

www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si

PANELNE / ŽIČNE OGRAJE IN STEBRI

4 mm 103 x 250 cm 21,70 € 123 x 250 cm 24,20 € 153 x 250 cm 28,60 € 200 x 250 cm 40,20 €		5 mm 103 x 250 cm 29,30 € 123 x 250 cm 33,70 € 153 x 250 cm 42,80 € 200 x 250 cm 53,40 €		stebri v. 100 cm 18,40 € stebri v. 125 cm 20,00 € stebri v. 150 cm 23,40 € stebri v. 200 cm 27,70 €	
---	---	---	--	--	---

Infoline: 040 974 470 / 030 479 955 / 030 464 480 / 030 360 630

TOPLOZRAČNI KAMINI NA PELETE ZA UGODNO OGREVANJE

 KK Camilla slim 749 € moč: 4,6 kW	KK Susy slim 1149 € moč: 7,5 kW	KK Thelma 779 € moč: 9,5 kW	TOBY Helena 8 949 € moč: 8 kW	Rade Kočkar TEPI3 1149 € moč: 10 kW	TOBY Helena 12 1099 € moč: 12 kW	SOLE Croatia 12 1299 € moč: 12 kW	SOLE Inserto vložak 1149 € moč: 9 kW
--	--	--	--	--	--	--	---

TOPLOVODNI KAMINI NA PELETE ZA PRIKLOP NA CENTRALNO OGREVANJE

KIP KOP
TRGOVINA IN STORITVE d.o.o.
www.kipkop.si
www.kipkopshop.si

NA ZALOGI PRI NAS
TUDI DIMNIŠKE CEVI,
ROZETE, KOLENA,
TESNILA, SPOJKE,
NOSILCI...

TOBY H 15 1699 € moč: 15 kW	TOBY H 20 1799 € moč: 20 kW	TOBY H 24 1999 € moč: 24 kW	
--	---	--	---

SEKCIJSKA DVIŽNA
GARAŽNA VRATA
ŽE OD 799 €

SEKCIJSKA DVIŽNA
GARAŽNA VRATA Z
VGRAJENIM OSEBNIM
PREHODOM
ŽE OD 1374 €

DVIŽNA ROLO NAVOJNA
GARAŽNA VRATA
ŽE OD 799 €

PROIZVODNJA VSEH VRST GARAŽNIH VRAT NA ENEM MESTU

VHODNA SIDE STEP
STRANSKA VRATA
ŽE OD 685 €

www.dvizna-vrata.si

SEKCIJSKA DVIŽNA
INDUSTRIJSKA VRATA
ŽE OD 1449 €

GOSPODARSKE OBJEKTE Z
ODPIRANJEM NA STRAN
OB STENO
ŽE OD 799 €

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Na zemljevidu krajev z Bike Sharing sistemom odslej tudi Škofja Loka

Občina Škofja Loka in LAS loškega pogorja sodelujeta v projektu *Kolesarska veriga na podeželju*, katerega glavni cilj je vzpostavitev enotnega Bike Sharing sistema. V projektu sodeluje 12 lokalnih akcijskih skupin in 29 občin z območja celotne Slovenije. V okviru projekta bo med drugim potekal ogled dobrih praks obstoječih Bike Sharing sistemov v Kranju, Postojni, Murski Soboti in Novem mestu, novim ponudnikom bo omogočeno pridobiti certifikat »Kolesarju prijazen ponudnik«, izdelana pa bo tudi študija pozitivnih učinkov izvedenih aktivnosti. Kot zunanji izvajalec za montažo opreme in vzpostavitev sistema izposoje koles je bilo izbrano podjetje MM Ibis, ki že skrbi za večino Bike Sharing sistemov v Sloveniji.

Bike Sharing sistem je sistem za avtomatizirano izposajo javnih koles, ki je sestavljen iz mreže tehnično naprednih postaj in prirejenih koles, uporabnikom pa omogoča izposajo, uporabo in vračilo koles na katerikoli poljubni postaji znotraj sistema. Izposoja koles dandanes predstavlja alternativo klasičnim oblikam javnega prevoza in omogoča zdravo, cenovno ugodno in lažjo dostopanje do lokacij, ki so z drugimi oblikami (javnega) prevoza težje dostopne. Poleg tega Bike Sharing sistem predstavlja trajnostno obliko mobilnosti in s tem prispeva k večji odgovornosti do okolja.

V Sloveniji že obstajajo Bike Sharing sistemi, bistveno pa je, da so poenoteni in je uporaba sistemov v različnih

kraji mogoča z eno aplikacijo. Na območju občine Škofja Loka bo v pomladnih mesecih zgrajenih 8 postaj za izposajo koles, celoten sistem pa bo integriran v sistem Gorenjska.Bike. Slednji že povezuje občine Jesenice, Kranj, Naklo, Radovljica in Tržič. Uporabnik si bo tako lahko izposodil navadno ali električno kolo na eni izmed postaj v Škofji Loki in ga uporabil za vožnjo znotraj mesta ali pa se odpeljal do Kranja in kolo vrnil na eni od tamkajšnjih postaj. V okviru projekta Kolesarska veriga na podeželju bodo postavljene postaje na območju Podlubnika, Podna, Grenca in Lipice.

V okviru projekta se bo nadaljevalo s seznanjanjem in podeljevanjem certifikata »Kolesarju prijazen ponudnik«. Za pridobitev tega certifikata mo-

rajo ponudniki nuditi storitve, kot so varno shranjevanje koles, osnovno orodje za popravilo, polnjenje električnih koles ter informacije o kolesarskih poteh, o drugih kolesarjem prijaznih ponudnikih ipd.

V soboto, 7. maja 2022, bo med 8. in 17. uro v stari vojašnici v Škofji Loki potekal že tradicionalni Kolesarski sejem Treking kluba Škofja Loka, na katerem bo predstavljen projekt Kolesarska veriga na podeželju. Potekala bo tudi predstavitev električnih koles in varnega kolesarjenja za starejše, na voljo bo hitri servis koles, obiskovalci pa bodo dobili kolesarske odsevnike in promocijsko gradivo o možnostih kolesarjenja na Škofjeloškem.

Vljudno vabljeni!

Projekt sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020.

Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovorna Razvojna agencija Sora, d.o.o.

MAZDA CX-30

Kombinirani zemeljski gorivo WLTP 2,6 - 6,9 l/100 km, letni CO₂ 134 - 154 g/km. Maksimalna emisija onesnetih oblog: cel-ISC-PCM: Splošne emisije NOx: 0,009 - 0,0484 g/km. Ogledni delovni (CO₂) je najpomembnejši kazalnik za, ki poveča globlino razumevanja.

Enake vsebnosti goriva, zlasti iz prvotno opremljenih, vključno s posrednimi tehnologijami goriva. Priporočila za izboljšanje učinkovitosti goriva: priporočila za izboljšanje učinkovitosti goriva: priporočila za izboljšanje učinkovitosti goriva.

DRIVE TOGETHER

AVTO MOČNIK d.o.o.
JEZERSKA CESTA 135 / 4000 KRANJ
tel.: 04 281 77 17

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

NE SPREGLEJTE
ROBOTSKA KOŠILNICA
Ramda

VSI -12%

KAMADO RAMDA ŽARI

VRTNO POHIŠTVO

ŽE OD 149,99€

BENCINSKE VRTNE KOŠILNICE

VRTNI TRAKTOR RAMDA

VSE ZA VAŠ ZELENJAVNI IN OKRASNI VRT

-20%
**RASTLINA MESECA MAJA
OKRASNA KOPRIVA**

eurogarden.eu

PE DOBROVA Podzemeljska 78A, 1556 Dobrova, tlf: 01 24 25 100
PE KRŠKO Cesta krških trav 147, 6270 Krško, tlf: 07 49 68 385

Kazalo

6 V nekaterih lokalih se 'snifa' kar na mizah 7 Obisk naših krajev tujcev ne pusti ravnodušnih 8 Rane epidemije bo zacelil čas 10 Izzivi kmetijstva na Škofjeloškem 11 Na Škofjeloškem izvoljeni trije poslanci 12 So naša zaklonišča pripravljena, če bo kdo pritisnil na 'rdeči gumb'? 14 V Domelu podelili priznanja najboljšim inovatorjem 15 Najboljše ideje se po navadi rodijo spontano 16 Kovačija, kjer ročno kujejo že sedem generacij 17 Kdo odlaga biološke odpadke ob Sori? 18 Dolge čakalne vrste pred upravno enoto 18 Kmalu sistem izposoje koles eKOLOka 18 Škofjeloška občina je deveta najbolj razvita občina 19 Prvi trije zbiralniki za odpadno jedilno olje 20 Medgeneracijsko druženje: pogovarjamo se, telovadimo, pojemo in se imamo fajn	21 Izšla je knjiga o poljanski gledališki igri 22 Tomaž Žugec postal mladi mehanik Slovenije 22 Konec gledaliških predstav pri Svetem Duhu 23 Dogodek Rdeča lička v škofjeloških vrtcih in šolah 24 Vodni raj Ribiške družine Žiri 25 Upokojenci za daljša potovanja potrebujejo kondicijo 26 »Mojstri rokodelci so vezni člen med preteklostjo in prihodnostjo« 27 Otroci in učenci posadili jabolka carskega okusa 28 »Nikoli me niso zanimale vloge princesk« 30 Smučanje na Selškem nekoč in danes 33 Ukrajinka v Sloveniji 34 Mladi ostajajo na kmetijah 36 Piratka s Karibov 38 Velik uspeh košarkarske ekipe OŠ Jela Janežiča 39 Razpisi delovnih mest 44 Prireditve v maju

Suha.
(Foto: Boštjan Dolinar)

Loški utrip – glasilo, ki izhaja na območju občin: Škofja Loka, Železniki, Gorenja vas - Poljane, Žiri, delno Kranj. Izhaja od avgusta 1996.

Naklada: 13.700 izvodov. Izhaja mesečno, gospodinjstva ga prejema brezplačno.

Glavni in odgovorni urednik:
Franci Bogataj

Naslov uredništva:
p. p. 129, 4220 Škofja Loka
tel.: 04 515 58 80
faks: 04 515 58 88

Izdaja:
FREISING, d. o. o., Mestni trg 20,
4220 Škofja Loka

Elektronski naslov uredništva:
bogataj@freising.si

Najavo kulturnih prireditev sprejemamo do 25. v mesecu. Prispevkov in fotografij ne vračamo, če to ni izrecno naročeno!

Oblikovanje in prelom:
Mateja Štruc, s. p.

Oblikovanje oglasov:
DECOP, d. o. o.,
Železniki (04 510 16 20)

Vsi reklamni oglasi so avtorsko delo izdajatelja, zato se objavljane enakih oglasov v drugih medijih (delno ali v celoti) zaračuna po ceniku DOS-a!

Uredništvo

Glavni in odgovorni urednik
Franci Bogataj,
bogataj@freising.si

Novinarji
Damjan Likar, Miha Hafner,
Nika Arsovski, Davor Tavčar,
Vlado Kadunec, Darinka Egart

Lektura
Tina Benedičič

Lektoriranje oglasnih sporočil je v domeni oglaševalcev.

Oglasno trženje
Žiga Jeraša
041 233 350,
utrip@freising.si

Loški utrip lahko berete tudi na spletu: www.skofjaloka.si.

V nekaterih lokalih se 'snifa' kar na mizah

25. redna seja občinskega sveta škofjeloške občine je po več kot dveh letih spet potekala v domači veliki sejni dvorani Občine Škofja Loka.

Pri kadrovskih zadevah so svetniki potrdili **mag. Andrejo Štrekelj** v svet zavoda Glasbena šola Škofja Loka, nadalje dali pozitivno mnenje k imenovanju **Mateje Istenič** za ravnateljico Osnovne šole Škofja Loka-Mesto in **mag. Marjete Šmid** za ravnateljico Osnovne šole Jela Janežiča ter sprejeli Sklep o soglasju ustanovitelja k izplačilu redne delovne uspešnosti direktorjev in ravnateljev javnih zavodov v občini.

Sprejet Akt o ustanovitvi Zavoda STC Stari vrh

V nadaljevanju so svetniki sprejeli Akt o ustanovitvi Zavoda STC Stari vrh. S ciljem razvoja in napredka smučišča STC Stari vrh tako za občane, rekreativne smučarje kot tudi za športna društva v smislu vadbenega centra in tekmovalnega poligona za tekmovalce iz vse Slovenije so Občina Škofja Loka, Občina Gorenja vas - Poljane in Smučarske zveza Slovenije dne 11. februarja 2022 podpisale dogovor o prihodnjem medsebojnem sodelovanju. V dogovoru so vse stranke izrazile vzajemni interes za sodelovanje pri upravljanju smučišča Stari vrh ter vzpostavitvi vadbenega središča in tekmovalnega poligona za tekmovalce smučarskih

društev iz vse Slovenije ter različnih reprezentančnih selekcij. SZS bo skupaj z občinama upravljal zavod in skrbela za čim boljše poslovanje, pripravljala projekte in zavod prijavljala na namenska nepovratna sredstva za nadaljnji razvoj smučišča oz. nadgradnjo središča. Svetniki so potrdili tudi načrt uporabe proračunske rezerve občine v letu 2022. Sredstva proračunske rezerve se uporabljajo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč, ki jih povzročajo naravne sile in ekološke nesreče. Proračunska rezerva v letu 2022 je bila oblikovana v višini 222.700 evrov.

Policijski načelnik pozval občane k sodelovanju

V drugem delu seje pri točki 'poročilo o izvajanju programa varnosti v občini v letu 2021' je načelnik škofjeloške policijske postaje **Sašo Eniko** zlasti izpostavil problematiko porasta prepovedanih drog, ki jih konzumirajo že osnovnošolci. »V nekaterih gostinskih lokalih se 'snifa' kar na mizah. To je skrb vzbujajoče. Prosim, pokličite nas na telefonsko številko 113, če vidite v svojem okolju takšne in drugačne nezakonitosti,« je

načelnik pozval vse občane k sodelovanju s škofjeloškimi policisti in poudaril, da smo za varnost odgovorni vsi. Eniko je med drugim v vednost sprejel tudi informacijo svetnika **Rolanda Krajnika** (Komunalno ekološka lista), ki je omenil, da se nekateri kolesarji na Godešiču vozijo po zoženi cesti, namesto po novem pločniku, in tako ovirajo promet. Lanskoletno poročilo o delu gasilskega poveljstva loške občine je predstavil poveljnik **Tomaž Ažbe** in dejal, da je bilo tudi leto 2021 mirno, kar se intervencij tiče. »Vendar pa ne bo vsako leto tako mirno, saj lahko tudi naša občina nenadno prizadenejo obsežnejši požar, npr. v industriji, ali ujme oziroma naravne nesreče. Spadamo med najbolj ogrožene slovenske občine, kar se tiče poplav, zato pričakujem, da bo že drugo leto občina našla dodatna finančna sredstva za gasilski dom na Godešiču, ki ga je treba zgraditi na novo, saj je obstoječi popolnoma neustrezen. Z obstoječimi sredstvi to ne bo mogoče, kajti večina gre za vzdrževanje vozil in opreme, izobraževanje ipd. V naslednjih letih bodo sledile še druge novogradnje oziroma adaptacije domov.«

Pobuda za spletni vodič po Škofji Loki

Svetniki so prejeli odgovore občine na vprašanja in pobude z zadnje seje. **Andrej Štremfelj** (Komunalno ekološka lista) je podal pobudo za izdelavo spletne aplikacije – Vodič po tisočletni Škofji Loki. »Pred časom sem doživel zadrego, ko sem gostil manjšo skupino enodnevnih gostov iz Španije, Danske in Finske. Za organiziran ogled z vodičem je bilo časa premalo, sam pa sem jim lahko le površno razkazal znamenitosti, ker bi moral znanje obnoviti. V turistični pisarni sem dobil nasvet, da naj uporabim aplikacijo predstavitve Škofjeloškega pasijona, a Škofja Loka ni le Pasijon. Dajem pobudo za izdelavo spletnega vodiča po Loki.« Odgovor občine: »Pobudo smo posredovali na Razvojno agencijo Sora. Pojasnili so, da Romualdova pot ni strogo vezana le na Škofjeloški pasijon, pač pa si na tej poti dejansko lahko ogledamo vse najpomembnejše turistične točke v mestu.« Krajnik je izpostavil problem oskrbe starostnikov na periferiji mesta. »Mogoče bi lahko še kakšnega zaposlili preko javnih del, da bi delal kakšne stvari pri starejših občanah: prekop vrta, pomivanje in pospravljanje po hiši. Zdi se mu, da so ljudje prepuščeni samemu sebi. Pri tistih, ki imajo v bližini svojce, se da to reševati, ampak tudi ti svojci nimajo vedno časa. Pri taki občini in takemu proračunu bi morali nekaj narediti tudi v tej smeri.« Odgovor: Občina je z namenom doseganja celotne populacije marca 2022 objavila Javni razpis za Večgeneracijski center in Informacijsko točko za starejše za leto 2022. Slednja bo nudila brezplačno pomoč po telefonu s storitvami za pomoč starejšim pri urejanju zdravstvenih opravkov (naročanje, prevzem zdravil in sanitetnega materiala), naročilo prevozov (Agata, Jurij, Prostofer, Klinko), programa Starejši za starejše.« **Damjan Likar**

Občinska seja je po več kot dveh letih spet potekala v domači veliki sejni dvorani.

Obisk naših krajev tujcev ne pusti ravnodušnih

»To slišimo od domačih in tujih obiskovalcev, ki pridejo na Stari vrh in obe dolini okoli njega. Z veseljem lahko tudi povemo, da se nekateri turisti že vseh petdeset let našega delovanja k nam vračajo prav vsako leto,« so nam povedali v Turističnem društvu (TD) Stari vrh, kjer so se lani vpisali med nagrajence občine Gorenja vas - Poljane za leto 2021. Priznanje so si prislužili, kot piše v obrazložitvi, »za 50 let učinkovite promocije Starega vrha in življenja pod njim«.

»Priznanje je lepa pohvala in potrditev, da to, kar delamo, delamo pravilno. Stari vrh promoviramo kot kraje, kjer je narava še pristna in ljudje domači in prijazni do turista. Dopust na naših turističnih kmetijah nudi miren počitek in uživanje v neokrnjeni naravi, sprehodih, razgledih ... Za bolj živahne pa so tu na voljo tudi adrenalinska doživetja, priporočamo obisk družinskega parka ali vodene kolesarske izlete. Turisti radi obiščejo domačine, ki se ukvarjajo z različnimi obrtmi, in vsak jim rad svoje delo tudi pokaže. Vsakega turista usmerimo na ogled širše okolice Poljsanske doline in Škofje Loke ter Selške doline,« na kratko strne poslanstvo Turističnega društva Stari vrh njegov predsednik **Tomaž Ažbe**.

Podjetni župan je združil podjetne kmete

V začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja, ko so na Stari vrh in okolico začeli prihajati meščani, ki so iskali mir pred mestnim vrvežem, in ko se je začelo razvijati še smučanje, so štirje podjetni kmetje, Tavčar v Četeni Ravni, Žgajnar v Zaprevalu, Potočnik v Rovtu in Mežnar na Jarčjem Brdu, začeli obiskovalcem nuditi namestitve in hrano. Zgled so tako dali še drugim kmetijam, takratni škofjeloški župan **Zdravko Krvina** pa je s tem začutil izjemno priložnost in obetajočo turistično destinacijo za goste iz Slovenije in tujine. Tiste, ki so oddajali sobe in pripravljali hrano za turiste ter ročno pomagali pri vzdrževanju in ureditvi krajev pod Starim vrhom, je pozval, naj se vendarle združijo v društvo. Ustanovni sestanek je 1. marca 1970 na turistični kmetiji pri Žgajnarju zbral gospodarje turističnih kmetij iz vasi Podvrh, Zapreval, Četena Ravan, Rovt, Sveti Lenart, Luša, Mlaka in Jarčje Brdo. Turistično društvo Stari vrh se je v

register društev vpisalo 23. aprila 1970. »Na prvem sestanku so se dogovorili, da bodo sodelovali oziroma pomagali pri urejanju cest, oznakah krajev, pomoči pri opremljanju sob za turiste, organizirali pa so še ogled turističnih krajev v Avstriji, da bi si tako lahko nabirali izkušnje o organiziranju turizma,« povzame Ažbe iz zgodovinskega arhiva društva.

Polne roke dela

Delovanje društva je v krajih pod Starim vrhom kmalu postalo vidno. Postavljene so bile table za označevanje krajev in turističnih kmetij, popravljene so bile nekatere poti, na razgledišču Starega vrha so postavili klopco z mizo, natisniti so dali razglednice, prospekte in reklamne letake. Člani društva so prevzeli tudi dve brunarici na smučišču Stari vrh in s toplimi jedmi in pijačo poskrbeli za obiskovalce. Sčasoma so vzpostavili in označili tudi pohodne poti Javorje–Žetina–Javorje, pot Med gorami, Valentinovo in Lovsko pot. Z udarniškim delom so uredili še teniško igrišče in napeljali elektriko. Pred nekaj leti so s pomočjo Turističnega krožka v Podružnični šoli Javorje uredili in z oznakami opremili še Meteoritkovo pot v Javorjah. Ta obeležuje tretji slovenski meteorit, ki je bil najden prav pod Starim vrhom in ga kot izjemno in redko najdbo uvrščajo med svoje »turistične produkte«, ki je tudi zanimiva za turiste.

»Letos smo pomagali pri izdaji knjige *Pevci izpod Starega vrha*, pripravili smo tudi praznovanje ob 200-letnici rojstva v Javorjah rojenega kanonika, misjonarja in duhovnika Luka Jerana. Seveda pa radi predstavimo tudi ostale naše pomembne može, kot so slikar Anton Ažbe, jezikoslovec in pesnik dr. Grega Krek pa kipar Peter Jovanovič,« še slišimo o delu očitno zagnanih članov

Vabljeni na tradicionalni Dan oglarjev, ki bo letos 7. avgusta. (Foto: arhiv TD)

društva. Poleg njihovih glavnih dejavnosti turistu zagotoviti udobno bivanje in promocija, so njihove naloge tudi urejanje okolice, čistilne akcije, vzdrževanje pohodniških poti in smerokazov.

Vabljeni na Dan oglarjev

Izleti oziroma skupni pohodi so najpogostejša »zabava« društva, glavni letni dogodek vsako prvo avgustovsko nedeljo v letu pa je že 50 let vsekakor tradicionalni Dan oglarjev na Grebljici, ki ga običajno obišče okoli 3000 ljudi. Na prireditvi prižgejo in skuhamo oglarško kopo ter prikažejo delo in življenje oglarjev. Prikažejo tudi delo tesarjev, gozdarjev, kovačev in ostalih rokodelcev iz okolice ter orodja in način dela v preteklih časih. Dogajanje začnijo glasbeni vložki bolj in manj znanih ansamblov, folklornih skupin in pevcev – obiskovalcem od drugje tako pokažejo lokalno kulturo, obrt in kulinariko. Izkupiček prireditve, ki se mu doda še občinsko sofinanciranje društev, da sredstva, ki omogočajo dejavnosti pridnih članov TD Stari vrh.

»V društvu združeni posamezniki in kmetije se že od začetka delovanja držimo svojega poslanstva: želimo, da bi kraji pod Starim vrhom še naprej

ostali lepi in urejeni ter prijazni tako do dnevnih obiskovalcev kot tudi do turistov, ki se tu zadržijo dlje časa,« ob slovesu še pove predsednik Turističnega društva Stari vrh.

Stari vrh kot poligon za alpske discipline

Preden smo se čisto zares poslovali, ga še vprašamo, kakšne so njegove misli ob nedavnem podpisu sporazuma o medsebojnem sodelovanju občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane in Smučarske zveze Slovenije za oživitve Starega vrha. V načrtu je namreč vzpostavitev vadbene središča in tekmovalnega poligona za tekmovalce smučarskih društev iz vse Slovenije ter različnih reprezentančnih selekcij.

Tomaž Ažbe nam je odgovoril, da misli, da bo tu potrebno še veliko usklajevanja na vseh smereh, da bo za vse dobro, tako za turiste in ponudnike nastanitve kot športnike alpskih disciplin. »Da bi Stari vrh res postal »odlična turistična destinacija«, bi bilo tudi nujno, da se vsi ponudniki, ki delujejo na območju Starega vrha, združijo v skupno znamko »Doživite Stari vrh,« je njegova zaključna misel.

Vlado Kadunec

Rane epidemije bo zacelil čas

Lani so posebno zahvalo župana prejeli tisti, ki so v času epidemije v težkem, nepoznanem obdobju, ko nas je vse presenetil koronavirus in je bila razglašena karantena, nudili svojo pomoč občankam in občanom Škofje Loke. Gre za predstavnike najbolj izpostavljenih ustanov in organizacij in njihovo nesebično pomoč v času epidemije. Objavljamo njihovo vlogo in delčke razmišljanja o tem kriznem obdobju.

Med dobitniki priznanj so bili tudi (na sliki od leve): Janja Bogataj, Doris Kužel, Marko Primožič in Mag. Marjeta Šmid. (Foto: Facebook stran Občine Škofja Loka)

Silva Košnjek, direktorica CSS (Foto: Facebook stran Občine Škofja Loka)

Janja Bogataj, ravnateljica Vrtca Škofja Loka: »Glede na to, da je vrtec precej odprta javna ustanova, se je tudi na strani zaposlenih pojavljalo kar precej vprašanj, na začetku tudi strahu. S prvimi okužbami smo se začeli soočati že zelo zgodaj in v nekem trenutku je bilo odsotnih skoraj 50 % zaposlenih. Bili so tudi težki trenutki, zato je toliko bolj pomembno, da smo bili kot kolektiv zelo povezani in si pomagali med enotami. Vsaka izkušnja je bila dobrodošla in veliko stvari smo kasneje rešili tudi s pozitivno naravnostjo in humorjem. V tem času smo pridobili tudi nekaj dragocenih izkušenj, ki jih bomo upoštevali tudi še kdaj kasneje, če se bomo znašli v podobnih okoliščinah.«

Covid je pokazal, da so prostovoljci eden nepogrešljivih členov družbe

Jakob Rhovec je v času epidemije kot član civilne zaščite pomagal pri razvažanju hrane za socialno ogrožene otroke, ki so bolj oddaljeni od šole. Hkrati je pomagal pri vzpostavljanju cepilnih točk in kontroli cepljenja.

Saša Košenina je kot člani- ca štaba civilne zaščite občine

v času razglašene epidemije sodelovala na njegovih rednih sestankih in izvajala aktualne dogovorjene naloge. Predvsem je koordinirala delo prostovoljcev, ki so se javili za pomoč pri izvajanju dejavnosti civilne zaščite. Pridružilo se je 45 prostovoljcev, od katerih jih je bilo 30 iz vrst tabornikov in skavtov. Opravljali so pomembne naloge: dostavljali hrano in zdravila ostarelim, bolnim in drugim ljudem v stiski, šivali maske, opravljali tedenski nakup za starostnike v CSS, bili v pripravljenosti za varstvo otrok zdravnikov, pomagali pri opozarjanju glede uporabe javnih površin in celo organizirali akcijo izdelovanja risbic, s katerimi so osamljenim ljudem popestrili dolge dneve. Tudi ta situacija je znova pokazala, da so prostovoljci eden najpomembnejših in nepogrešljivih členov družbe.

Mag. Marjeta Šmid, ravnateljica OŠ Jela Janežiča: »Prva misel: ne več zaprtih šol, ne zaprtih razredov. Po epidemiji dejstva kažejo, da ta zahrbtna bolezen, ki je vzela toliko življenj, tudi prebolelim pušča posledice. Različne variacije virusa ogrožajo zdravje ljudi še naprej, določene prilagoditve bodo brez dvoma v šolah potrebne tudi v priho-

dnosti. V času epidemije smo se z upoštevanjem ukrepov, četudi ne priljubljenim, samotestiranjem in cepljenjem, z virusom v šolah spopadli relativno dobro. Predvsem smo upočasili širjenje bolezni in tako omogočili obolelim, da so prišli do zdravstvene obravnave, ki so jo potrebovali, čeprav je šlo na tesno. Oprema, znanje IKT in metode dela, ki smo jih vsi udeleženci učnega procesa v času epidemije, tukaj imam v mislih učence, starše in učitelje, pridobili in se jih naučili, so dober temelj za primer, da bi se epidemija ponovila.«

V ZD Škofja Loka prostorov za izolacijo in obravnavo infektivnih bolnikov ni bilo

Karla Krajnik, ravnateljica OŠ Cvetka Golarja: »Znan je rek, da smo po bitki vsi generali, in to še kako drži. Epidemija nas je presenetila, a odzvali smo hitro – s petka na ponedeljek smo vzpostavili šolo na daljavo. Vsi smo bili pred novimi izzivi, zagotovo smo napredovali v informacijskem znanju prav vsi, tako otroci kot učitelji. V šoli smo poskrbeli, da nihče od otrok ni ostal brez računalnika in internetne povezave, ki je takrat pomenila edino in najpomembnejšo vez z zunanjim svetom. Bi naredili kaj

drugače? Ne. Obdobje epidemije je bilo za nas obdobje izobraževanja, sočutja in novih, neslutnih izzivov. Se je pa še enkrat pokazalo, kako zelo veliko vlogo imajo pri poučevanju učitelji, učenci so ugotovili, da rajši hodijo v šolo. Zaposleni smo ugotovili, da smo v težavah znali stopiti skupaj, da smo se še bolj povezali, da se je naše sodelovanje okrepilo. In te vezi so ostale in nam pomagajo tudi pri novih izzivih, s katerimi se soočamo.«

Dr. Aleksander Stepanovič, direktor zdravstvenega doma: »Interes po cepljenju se je konec leta kljub številnim akcijam, 'dnevom cepljenja' ter cepljenjem na dislociranih lokacijah, močno zmanjšal. K temu je pripomogla tudi zadnja različica virusa omikron, proti kateri cepiva niso povsem ščitila pred okužbo, potek je bil pri večini lažji kot pri prejšnjih različicah, tako da je prišlo do velikega naravnega prekuževanja. Razlog za nezaupanje in obotavljanje ljudi, da bi se cepili proti virusu, je strah pred neznanim, tesnoba in nezaupanje v znanost. Zato je učinkovito komuniciranje pri tem ključnega pomena. To smo v ZD Škofja Loka zaznali že zgodaj, dodatno smo angažirali sodelavca za stike z javnostjo, zagotovo pa bi lahko bili še boljši. V številnih državah tudi ugotavljajo, da se je med epidemijo povečala izgolednost med zdravstvenimi delavci. Medtem ko so se zaposleni v zdravstvu dobesedno borili za preživetje in se spopadali s kompleksnim nizom vedno novih problemov in ovir, so na drugi strani številni uporabniki zdravstvenih storitev postajali vse bolj brezbržni, zahtevni in celo agresivni. V Sloveniji smo bili na epidemijo slabo pripravljeni. Smo na repu EU po številu zdravnikov na primarni ravni. Nismo imeli dovolj osebne varovalne opreme, niti na ravni ustanov niti na ravni države. V Škofji Loki smo bili glede tega nekoliko na boljšem zaradi 'generalke', ki smo jo z ošpicami imeli malo pred epidemijo. Slabo

pa smo bili opremljeni s sodobno telekomunikacijsko tehnologijo, več tednov smo zaradi pomanjkanja na trgu morali čakati na spletne kamere, da smo lahko pričeli izvajati video klice. Zdravstveni dom je star, premajhen, prostorov za izolacijo in obravnavo infektivnih bolnikov ni bilo. Kljub temu ocenjujem, da smo jo pri nas še relativno dobro odnesli, kar je bilo možno le zaradi odgovornega, profesionalnega in požrtvovalnega dela vseh zaposlenih na primarni ravni.«

Med epidemijo pomagali tudi učencem s čustvenimi stiskami

Marko Primožič, ravnatelj OŠ Ivana Groharja: »Obdobje epidemije je bilo zelo pestro za nas šolnike. Hitro smo se morali organizirati in pridobivati nova znanja in veščine, da smo lahko nov način dela uporabljali za poučevanje na daljavo. Pri mlajših učencih je bilo potrebno tesno sodelovanje s starši, saj sami niso zmogli. Delo učiteljev in vodstva šol je bilo razpotegnjeno čez cel dan, tudi med vikende, če smo hoteli slediti vsem predpisanim navodilom. Sam sem izjemno zadovoljen, kako nam je na šoli to uspelo. Menim, da so vsi moji sodelavci v času epidemije dali svoj največji možni doprinos, da so učenci kljub temu, da so bili doma, imeli pouk. Ker pouk ni potekal tako, kot če bi bili učenci v šoli, se to pozna na znanju učencev ter tudi na socialno psihičnem področju učencev. Sedaj je naše delo usmerjeno v to, da nadoknadimo izgubljenost. Je pa to obdobje prineslo tudi veliko dobrega. Vsi smo se naučili ogromno novih veščin, ki so povezane z uporabo računalnikov, programov in aplikacij, saj drugače nismo mogli voditi pouka, imeti sestankov ... Menim, da smo dobro pripravljeni za delo z učenci, če se epidemija ponovi.«

Mateja Istenič, v. d. ravnateljice OŠ Škofja Loka-Mesto: »Epidemija je bila res velik izziv za vse. Pustila je kar nekaj posledic, rane pa bo zacelil čas. Dobra posledica pa je, da smo vsi, tako učitelji kot tudi učenci in njihovi starši, izredno napredovali v uporabi informacijske tehnologije. Na šoli uporabljamo Microsoft Teams in ugotovili smo, da je uporabniku

prijazen in ponuja tudi veliko stvari za delo na daljavo. Vsekakor se da stvari še nadgraditi, upam pa, da bomo stvari nadgrajevali v šoli in ni več na daljavo. Mislim, da nas večina meni, da je vseeno lepše preživeti dan v šolskih klopih skupaj s sovrstniki kot pa zaprti doma za računalniškimi zasloni.« **Doris Kužel**, ravnateljica do avgusta 2021: »Učencem s težavami pri delu na daljavo smo nudili individualno pomoč s strani učiteljev, učencem s čustvenimi stiskami je nudila pomoč svetovalna služba. Vsi učitelji so bili stalno v stiku z učenci. Da pouk ni bil prenaporen, smo izvedli več dni dejavnosti na daljavo, ki smo jih zastavili tako, da so družine lahko izbirale vsebino, čas ali obliko izvedbe glede na njihove zmožnosti in želje. Vzpostavili smo tudi FB-stran šole, kjer so starši lahko objavljali izdelke svojih otrok, naših učencev in izkazali so se za izredno ustvarjalne. Priказali so talente, ki jim jih v šoli ni uspelo.«

Ena od redkih občin, ki ni imela zaprte lokalne tržnice

Tomaž Ažbe, poveljnik gasilcev: »Gasilci smo v okviru CZ Škofja Loka večkrat nudili logistično pomoč Zdravstvenemu domu Škofja Loka pri postavitvi tako imenovane 'Covid točke' in Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka pri transportu opreme v začasno nastanitveni objekt in pri prevozu oseb.«

Davor Prelogar: »Menim, da smo se v zdravstvenih okoliščinah, v katerih smo se znašli čez noč, na občinski ravni zelo dobro odzvali. Civilna zaščitna občina Škofja Loka je odigrala pomembno vlogo, zelo pa me veseli, da so se v takšni meri na naše pobude odzivali tudi občanke in občani, ki so prostovoljno ponudili številne oblike pomoči. Moja zadolžitev kot namestnika poveljnika CZ in člana štaba je bila nabava in razdeljevanje zaščitne opreme in sredstev, postavitve covid točke pred Zdravstvenim domom, komunikacija s krajevnimi skupnostmi, pogodbenimi podjetji za zaščito, reševanje in pomoč, upravniški večstanovanjskih objektov, organizacija in delovanje tržnice, upravljavcem pokopališč, parkirišč, dnevno izvrševanje nalog občinskega

štaba CZ ... Med drugim se lahko pohvalimo, da smo ena redkih občin, ki ni imela lokalne tržnice niti enkrat zaprte zaradi epidemije in so imeli občanke in občani nemoteno preskrbo z lokalno pridelano hrano.«

Primož Režek, vodja zdravstvene nege v OE ZD Škofja Loka, je v času epidemije aktivno sodeloval pri načrtovanju in organizaciji covid centra v ZD Škofja Loka. V prvem letu je skrbel za vsakodnevno obveščanje testiranih oseb o pozitivnem rezultatu testiranja na covid-19. Je koordinator cepljenja proti covidu-19 ter povezovalni člen za naročanje in distribucijo cepiv za ZD Škofja Loka in zdravnike koncesionarje ter Zdravstvene postaje Gorenja vas, Žiri in Železniki.

Sašo Eniko, načelnik Policijske postaje Škofja Loka, je priznanje prejel zaradi aktivnega sodelovanja v CZ zaradi preprečevanja širjenja nalezljive bolezni covid-19. **Mag. Bojan Kos**, tiskovni predstavnik loških policistov, pravi, da se je bilo takrat treba v zelo kratkem času drugače organizirati, določiti nove prioritete, vendar hkrati poskrbeti, da kljub veliki dejavnosti v segmentu epidemije ostanejo uspešni tudi na klasičnih oziroma značilno policijskih področjih dela, torej v prometu, javnem redu in miru ter kriminaliteti. »Vse to nam je uspelo. Naše delo med epidemijo zato ocenjujejo kot zelo uspešno, varnost na Gorenjskem je ostala na visoki ravni in tudi izstopajočih varnostnih dogodkov na Gorenjskem med epidemijo ni bilo.«

Marsikdo je navajal tudi pozitivne vidike omejitev

Ivana Košir Erman: »Vse spremembe, s katerimi smo se morali soočiti, od omejitve gibanja, druženja, šolanja in dela na daljavo, so za marsikoga pomenile hud stres in dokazano vplivale tudi na duševno zdravje ljudi. So pa raziskave pokazale, in tudi v praksi smo to zaznali, da so se ljudje dokaj uspešno prilagodili na spremembe razmere in da je sčasoma prišlo do upada doživljanja stresa zaradi epidemije. Marsikdo je navajal tudi pozitivne vidike omejitev, da je na primer upočasnil tempo življenja in se posvetil sebi, da je bilo več časa za skupne dejavnosti v dru-

žini, da se je okrepila medsebojna pomoč in povezanost. Seveda je epidemija posegla tudi v naše delovno okolje. Center za socialno delo Gorenjska je deloval neprekinjeno ves čas epidemije, tudi obseg terenskega dela se ni bistveno zmanjšal. Včasih smo imeli težave s posamezniki, ki so želeli izsiliti, da za njih maske in pogoj PCT ne bi veljal, bili so nesramni in žaljivi, a je bilo takih v zadnjem obdobju vedno manj. Ukrepi, ki so bili sprejeti za pomoč ljudem, so do določene mere pomagali, a še zdaleč ne dovolj. Ne vemo točno, kaj bo jeseni, upamo, da bo precej bolj mirna, kot sta bili zadnji dve. Tudi zaradi znanja in izkušenj, ki smo jih za spopadanje z epidemijo pridobili v zadnjih dveh letih.«

Fedja Vraničar: »V prvih dneh epidemije se je zdravstveni sistem v Sloveniji soočal z več neznankami. Kako organizirati zdravstveni sistem, da bo ta v primeru množičnih okužb zdravstvenega osebja še vedno vzdržan, in kje dobiti ustrezno količino zaščitnih sredstev. Za zagotovitev vzdržnosti zdravstvenega sistema je bila sprejeta odločitev, da se vzpostavi samo ena vstopna točka za pregled bolnikov, in sicer v Zdravstvenem domu Škofja Loka. V zdravstvenih postajah v Železnikih in v Gorenji vasi so zdravniki s pacienti delo opravljali administrativno. Na ta način je bilo možno tedensko izpostaviti le določeno število zdravstvenega osebja in tako zagotoviti vzdržnost zdravstvenega sistema. Koordinacijska skupina je odlično sodelovala tudi s Centrom slepih in slabovidnih in Varstveno-delovnim centrom. Izdelani so bili načrti za vzpostavitev morebitnih rdečih in sivih con, ZD Škofja Loka pa je zagotavljal kadrovsko podporo z zdravstvenim osebjem v Domu starejših občanov.«

Silva Košnjek, direktorica CSS: »Glede epidemije smo se veliko naučili, predvsem pa veliko izgubili v medčloveških odnosih, druženjih, komunikaciji, ki je za starejše osebe še bolj pomembna. Izguba osebnih stikov, pogovorov pomeni dodaten kognitivni upad pri starejših osebah. Vsekakor pa smo dobili izkušnje za prihodnje in mogoče nas ni več tako zelo strah, kot je bilo to v prvih valovih.«

Damjan Likar

Izzivi kmetijstva na Škofjeloškem

Pogosto se govori o hidrološki suši, ki bi po dolgih mesecih odsotnosti padavin lahko povzročila težave v kmetijstvu. Tudi na Škofjeloškem. Kljub temu pa je izzivov, s katerimi se trenutno sooča kmetijska panoga, dosti več kot le pomanjkanje padavin v začetku leta. Z **Marijo Kalan, univ. dipl. inž. agr.**, specialistko za področje rastlinske pridelave, tudi ekološke, na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, enota Kranj, smo se pogovarjali prav o težavah, ki trenutno pestijo kmetijstvo na našem območju.

Začetek leta je postregel z izjemno malo padavinami, sušni zimi pa je sledil prav tako sušen začetek pomladi. Pomanjkanje padavin je pripomoglo k veliki presušenosti tal, hlad pa je upočasnil tudi fenološki razvoj rastlin. Sušne razmere so bile bolj kot v Selški dolini izrazite v Poljanski. »Najverjetneje gre za posledico same lege dolin. Poljanska ima večje število kmetijskih površin na prisojni legi, Selška po drugi strani pa bolj na osojni legi. Prisojni del te doline je namreč dokaj strm in poraščen z gozdom. Marsikaj pa je tudi posledica same inklinacije in širine obeh dolin. Poljanska je dokaj širša od Selške. Slednja je zaradi ožje oblike tudi v sušnih razmerah manj izpostavljena sončnemu obsevanju, zato so tudi razmere ob pomanjkanju padavin ugodnejše,« pojasnjuje **Marija Kalan** iz KGZS Kranj. Ob tem pojasni, da je vegetacija v letošnji sezoni zakasnila za dva tedna, čeprav smo imeli relativno veliko sončnih dni. Tudi v povprečju so bile temperature nižje, sploh nočne. Hidrološka suša je ustavila rast rastlin, ki so šele s padavinami v aprilu dobile možnost, da začnejo rasti. Pri tem pa sogovornica opozarja še na en problem, ki je posledica vse večje oddaljenosti človeka od narave. »Je pa treba vedeti, da traja vegetacijska doba za območje gorenjske regije od 15. aprila do 15. oktobra (dolgoletno povprečje). V zadnjih 30 letih opažamo, da se ta podaljšuje, kar je posledica podnebnih sprememb – segrevanja ozračja. V zadnjih letih, ko so zime praktično brez snega, je zlasti zadnji del zime pretopen, tako da je lahko začetek rasti zgodnejši, če je vlage v tleh dovolj in so tudi nočne temperature pozitivne. Ljudje na pravila, ki jih ima narava, včasih radi pozabimo. To je posledica hitrega tempa življenja. Starejši ljudje bi znali povedati, da so se

dela na poljih in travnikih običajno pričejala v drugi polovici meseca aprila. Intenziviranje kmetijske pridelave vpliva na to, da od narave zahtevamo vedno več, vedno višje pridelke, višje prireje, ampak v neskončnost to ne gre. Pri kmetovanju je treba upoštevati predvsem naravne danosti, ki jih kmetije imajo, in optimizirati proizvodnjo do te mere, da se stroške pridelave in prireje na kmetiji lahko v čim večji meri pokrije z dohodkom od prodanih proizvodov. Samo intenziviranje proizvodnje brez upoštevanja naravnih danosti in zakonitosti, ki vladajo v naravi, ne prinaša višjih prihodkov in boljšega življenjskega standarda tistim, ki kmetujejo,« ugotavlja inženirka agronomije. Način kmetovanja se je po njenih besedah v zadnjih 50 letih bistveno spremenil. Nove tehnologije pridelave, uporaba mineralnih gnojil, uporaba sredstev za varstvo rastlin, rodovitnejše sorte, več znanja na kmetijah je pripeljalo do stanja, da na pridelamo več hrane, kar je ugodno predvsem za potrošnika. Globalizacija trgov in pridelave sta poskrbeli, da je mogoče krmo in pridelke pripeljati iz dokaj oddaljenih dežel v naše kraje, kar vpliva na boljše rezultate pri prireji živalskih proizvodov na eni strani, na drugi strani pa tudi na nižje odkupne cene proizvodov, ker je ponudba na trgu večja.

»Družba je danes taka, da želi imeti poceni hrano ...«

Pa ne le kmetijstvo, tudi življenje se je precej spremenilo. »Še pred 40 leti je bil domet večine Slovencev predvsem Ljubljana, v tujino so hodili le redki. Danes je globalizacija poskrbela za velikanski razmah infrastrukture, trgovanja ... To ni bila prosta odločitev kmeta, temveč prisila. Edini način za preživetje je bil, da se kmet prilagodi razmeram. Cene pridelave hrane so se

znižale, kar je vplivalo na nižje stroške za potrošnika hrane. Včasih so ljudje precejšnji delež svojega zaslužka odšteli za živila in preživetje, danes je ta strošek relativno nizek. V zadnjem času se cene spet dvigujejo, kar je tudi posledica trenutnih razmer v svetu. Družba je danes taka, da želi imeti poceni hrano, več svojega prihodka pa je pripravljena namenjati za rekreacijo, razvedrilo, potovanja ...,« razloži Kalanova in ob tem opozori na nizkocenovne izdelke iz tujine, ki so rezultat masovne industrijske pridelave z veliko raznovrstnih dodatkov, ki ne gredo v prid zdravju potrošnika. Zaradi odprtih trgov so ti artikli prišli tudi v naše okolje. K temu je v veliki meri prispevala umestitev tujih trgovskih verig na našem območju, veliko jih je postavljenih na zemljiščih, kjer so morda še pred petnajsetimi, morda dvajsetimi leti kmetje pridelovali hrano.

Ker smo izgubili stik z naravo, smo postali tudi slabše orientirani v času

Raznovrstna ponudba hrane s celega sveta v naših trgovinah vpliva na to, da smo ljudje povsem pozabili tudi na sezonsko prehranjevanje. Če so se nekoč naši predniki v zimskem času prehranjevali z doma pridelanimi vrtninami, ki so jih tudi doma konzervirali, s stročnicami, zeljem, krompirjem, repo, lahko dandanes tudi v najhujši zimi v trgovini dobimo košarico jagod, banane, tudi ananas in avokado. »Globalizacija trga je omogočila, da lahko sadje z južne poloble v nekaj dneh pripelješ na severno. Danes potrošnik ne želi biti več odvisen od narave. S tem pa se izgublja ritem, vedenje in poznavanje le te. Ne znamo več oceniti, koliko nam narava lahko da, saj vedno dobimo vse, kar hočemo. Hočemo pa vedno več. To v nedogled ne bo šlo. Postali smo nenasitni, na vseh področ-

jih,« je razočarana svetovalka za rastlinsko pridelavo. Ker smo izgubili stik z naravo, smo postali tudi slabše orientirani v času. Ob zimah, ki postrežejo le z malo snega, tako dobimo občutek, da se mora spomlad začeti hitreje. Hidrološka suša, ki je v začetnih mesecih leta poskrbela za veliko skrbi, pa morda ne bo imela tako drastičnih učinkov. Če bodo temperature podnevi prijetne, potem se bodo trave in rastline, ki kasnijo, ob primerni vlagi obrasle. Zastoj v razvoju že v začetku sezone bi znal povzročiti nemalo preglavic. V primeru novega pomanjkanja padavin v maju ali med poletjem bi lahko prišlo do velikega zmanjšanja pridelka, kar za 30 %, lahko tudi več. Skrb kmetov pa ni le pomanjkanje padavin, temveč tudi višanje cen goriva in gnojil. Posledice se bodo lahko odražale dosti širše kot v kmetijski panogi. Če kmetije ne bodo zmogle zagotoviti sredstev za nakup potrebnih materialov, bo tudi pridelka manj.

Evropska kmetijska politika brez posluha za slovenske razmere

Nič kaj spodbudna ni niti evropska kmetijska politika, ki je brez posluha za slovenske razmere. Velik poudarek je namreč na okoljevarstvenih vsebinah, kar je dobrodošlo, a pri tem velja vzeti v ozir, da je intenziteta kmetijstva onkraj slovenskih meja precej večja. V Sloveniji, kjer smo obdarjeni tudi z naravnimi danostmi, ob tem pa je pokrajina dokaj razdrobljena, relief pa razgiban, je kmetijstvo vseeno precej manj intenzivno kot v sosednjih državah. Slovenski kmetje so si tako prizadevali pridobiti določeno podporo EU, a so bile na nekaterih segmentih ukrepov naravovarstvene vsebine zastavljene previsoko. To jih je odvrčalo od vključevanja v določene ukrepe evropske kmetijske politike. Ob tem so-

govornica še doda, da pa so prav določene podpore in subvencije EU in države pripomogle k temu, da hrana, pridelana na slovenskih kmetijah, nikoli ni bila plačana po dejanskih stroških pridelave.

Kmetijstvo mladim dandanes pogosto ni več zanimivo

Velika težava kmetijstva v današnjem času je tudi opuščanje kmetij. Številnim mladim kmetijska panoga ni več privlačna, zato si delo raje najdejo v drugih panogah. »Glavni problem je zapostavljenost kmetijske panoge, ki je potisnjena na rob družbe. Kmet je v primerjavi z drugimi panogami najbolj odvisen od narave. Od aprila do novembra si mora zagotoviti prihodek na zemlji ali v hlevu za preostali del leta. »Izpostavljenost kmeta naravi in vremenu ter nizki zaslužki v kmetijski panogi odvrčajo mlade od tega, da bi nadaljevali delo svojih staršev. Mladi se zato zaposlujejo izven kmetijske panoge, kaj kmalu pa služba postane primarni vir prihodka. Posledično zmanjka časa

za delo na kmetiji. Zelo malo je verjetno, da bodo ti mladi pustili službo in se posvetili kmetijstvu,« svari sogovornica. Ob tem poudarja, da so nizke odkupne cene, veliko pripomogle k slabemu položaju kmetov v zadnjih letih. Trgovci poberejo večji delež zaslužka od prodanega izdelka, s svojimi zahtevami pa držijo kmetije v šahu. Liberalni trg je pustil domače ljudi na cedilu. Medtem ko se trgovska branža krepi, kmetje izgubljajo svoj glas. Zanimanje mladih za kmetijstvo se lahko kmalu spet okrepi kot stranski učinek zdajšnjega dogajanja po svetu. »Pi mladih na kmetijah sicer nimam občutka, da ne bi bili radi kmetje. Mislim, da to ni problem, če bi le imeli ustrezne pogoje za primerno življenje,« je prepričana kmetijska svetovalka, ki sicer velik delež krivde zvrča tudi na vzgojne prijeme: »Ena zgodba je tudi permissivna vzgoja, odnos otrok do dela. Danes je mogoče brez dela marsikaj doseči. Tudi širše v družbi tako odnos do dela zamira. Na kmetijah so te delavne vrednote še razvite,

prisotne. Veste, ko opraviš delo, moraš biti zadovoljen. Ne smeš pustiti, da te prevzame slaba volja že zato, ker je treba delati. Slaba volja se nato prenaša tudi na mlajše generacije. Če so starši nezadovoljni z delom na kmetiji, potem bodo to nezadovoljstvo prenesli tudi na otroke. Verjetnost, da bodo ti prevzeli kmetijo, je tako še precej manjša. Otrok tako ne čuti potrebe, da ostane na kmetiji.«

Dopolnila dejavnost omogoča večjo verjetnost, da se kmetija ohrani pri življenju

Številni kmetje se zaradi vse manjših prihodkov z naslova kmetijstva obračajo na dopolnilne dejavnosti, ki se na področju Škofje Loke dobro razvijajo. Nima pa vsaka kmetija pogojev za razvoj dejavnosti na kmetiji. Poleg pripravljenosti in znanja je treba prostore na kmetijah preurediti za potrebe dopolnilne dejavnosti, potrebna pa je tudi delovna sila. Če se odločate za dopolnilno dejavnost, dodatne informacije pridobite

znotraj KGZS, pri svetovalkah za dopolnilne dejavnosti in kmečko družino. »Dopolnila dejavnost omogoča večjo verjetnost, da se kmetija ohrani pri življenju. Če je prisotna le osnovna kmetijska dejavnost, kmetija ni velika in se naslednik ni izobraževal s kmetijskega področja, je večja verjetnost, da naslednik najde službo zunaj kmetijske panoge,« je jasna Marija Kalan, ki opozarja, da so problemi v kmetijstvu precej bolj kompleksni, kot se na prvi pogled zdi. Če želimo zagotoviti stabilno lokalno samooskrbo, je treba poskrbeti, da bo kmet imel pošteno plačilo za pridelke, ki so namenjeni za prehrano. Za izboljšanje ponudbe in zagotovitev prehranske varnosti slovenskega naroda bo ob morebitnih družbenih spremembah v svetu treba poskrbeti za večjo raznolikost pridelave. Predvsem je v tem času treba prevetriti našo lastno pridelavo. Se povprašati, koliko v resnici potrebujemo. »Veste, gre za širšo sušo družbe, ne le kmetijsko,« zaključuje sogovornica.

Nika Arsovski

Na Škofjeloškem izvoljeni trije poslanci

Na parlamentarnih volitvah se je po neuradnih rezultatih trem kandidatom s Škofjeloškega uspelo prebiti v hram demokracije: **Andrej Hoivik**, **Žan Mahnič** (oba SDS) ter **Miha Kordiš** (Levica). V drugem škofjeloškem okraju (občine Železniki, Žiri, Gorenja vas - Poljane) so izmerili najvišjo udeležbo od vseh slovenskih okrajev, in sicer kar 78,49 %.

V tem okraju je Slovenska demokratska stranka z naskokom dobila največ glasov (34,82 %), pred relativno zmagovalko volitev Gibanje Svoboda (22,70 %), medtem ko so Škofjeločani v prvem loškem okraju večjo podporo namenili zmagovalni stranki **dr. Roberta Goloba** (31,41 %) pred dosedanjo največjo koalicijsko stranko (26,51 %). Med tremi izvoljenimi poslanci je edini novinec Andrej Hoivik, sicer pa so na Škofjeloškem v obeh okrajih krepko presegli slovensko volilno udeležbo,

ki je znašala 69,43%. Najvišji obisk volilnih kabin ob prazniku demokracije so v celotni Sloveniji zabeležili v drugem loškem okraju (78,49 %), kar je bistveno več kot na zadnjih volitvah pred štirimi leti (60,64 %). **Damjan Likar**

NOVI UGODNI PAKETI UPRAVNIŠKIH STORITEV!

Smo zaupanja vreden upravnik z dolgoletno tradicijo upravljanja in vzdrževanja večstanovanjskih stavb.

S svojimi strokovnimi storitvami znižujemo redne mesečne stroške in ohranjamo ter plemenitimo vrednost vaših nepremičnin.

Sedaj tudi na območju Škofje Loke z okolico nudimo izredno ugodne pakete upravniških storitev.

Pokličite nas in se prepričajte o prednostih, ki jih zagotavljamo našim strankam.

Odgovorno upravljamo z vašo lastnino. Že več kot 65 let.

Domplan, d.d., Enota Škofja Loka
Mestni trg 20, 4220 Škofja Loka
| www.domplan-upravljanje.si

Roman Hafner, vodja pisarne
T 04 5110 830 M 030 605 759
E roman.hafner@domplan.si

Domplan, d.d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T 04 20 68 800, F 04 20 68 701
| www.domplan.si

domplan

So naša zaklonišča pripravljena, če bo kdo pritisnil na ‚rdeči gumb‘?

Po drugi svetovni vojni se je zaneseno gradilo zaklonišča, ki so se v dolgih obdobjih miru spremenila v skladišča, garaže in ‚polja‘ za gojitev gob. Prah z njih smo morali obrisati pred tremi desetletji ob preletu letal jugoslovanske armade, potem smo spet kar pozabili nanje. Se moramo nanje spet spomniti zdaj, ko ob zaostrenih političnih razmerah prsti napadalnega poveljnika ruske armade nervozno tapkajo okoli ‚rdečega‘ jedrskega gumba?

Ali veste, kje je vhod v zaklonišče?

Tudi eksplozija jedrskega reaktorja v Černobilu leta 1986 je že daleč v našem spominu, morda pozabljam tudi, da je poleg naše jedrske elektrarne Krško v evropskih državah v razdalji 500 km od Slovenije še 19 jedrskih elektrarn ter še 86, ki so od nas oddaljene okoli 1000 km.

Ob možnih tovrstnih nesrečah ali raketnih oziroma jedrskem napadu agresorske vojske bi nam sodobna in urejena zaklonišča prišla zelo prav. Tako smo želeli preveriti, kako je v naših štirih občinah poskrbljeno za umik v zaklonišča oziroma kakšno je stanje v njih? So vzdrževana in pripravljena? Nam bi ob primeru potrebe dobro služila?

Na spletni strani Ministrstva za obrambo oziroma Uprave za zaščito in reševanje je zapisano, da se zaklonišča praviloma gradijo v urbanih območjih z več kot 10.000 prebivalci. Obveznost graditve je zavezujoča za zdravstvene, vzgojno-varstvene, redno izobraževalne ustanove, javne telekomunikacije, nacio-

nalno televizijo in radio, javni potniški promet, pomembno energetska industrijsko dejavnost za potrebe obrambe in delovanje državnih organov. Za vse preostale objekte v naseljih velja ojačitev stropne konstrukcije nad kletjo. Evidence o zakloniščih ter o njihovem vzdrževanju in spremembah namembnosti vodijo na ravni občin. Za vzdrževanje zaklonišč in njihovo smotno uporabo pa so odgovorni lastniki, še navajajo v Upravi za zaščito in reševanje.

Vprašanja, ki nas vse zanimajo

Torej smo se z vprašanji napotili na naše štiri občine ter jim poslali naslednja vprašanja, ki, verjamemo, zanimajo dober del (tukajšnjega) prebivalstva:

Kje oziroma koliko zaklonišč imamo v vsaki občini? Koliko ljudi sprejmejo? Je dovolj prostora za celotno prebivalstvo? V kakšnem stanju so, glede na to, da so verjetno starejšega datuma gradnje? Kako so vzdrževana, jih kdo pregleduje periodično? Kako so opremljena – imajo postelje, mize, stole, zaloge vode in hrane, medicinske opreme? Glede na grožnje zaradi možne ruske jedrske agresije, ali so zaklonišča zaradi tega morda na novo pregledana in obnovljene zaloge? Kako je z zaščito pred jedrsko bombo? Kakšno moč eksplozije zdržijo zaklonišča, glede na to, da so od časa njihove izgradnje jedrske bombe močnejše? Koliko časa se lahko zdrži v takem zaklonišču – kako je s prezračevanjem, filtri za zrak in drugim potrebnim za varno bivanje v njih? Kdo zaklonišča odpre v primeru nevarnosti oziroma potrebe?

Zaklonišča so! A ne za vse!

Za opravljanje različnih nalog zaščite, reševanja in pomoči so, kot še navajajo na Upravi za zaščito

in reševanje, v okviru vsake občine organizirane tudi službe Civilne zaščite (CZ) oziroma enote za uporabo zaklonišč, ki se organizirajo v povečani nevarnosti napada na državo. Njihove naloge so priprava zaklonišč za uporabo, označevanje dostopov do njih, organiziranja bivanja in skrbi za delovanje naprav in opreme v zakloniščih. Pa smo se z zgornjimi vprašanji najprej obrnili nanje.

Janez Tratnik, poveljnik CZ občine Žiri, ki ima okoli 5000 prebivalcev, nam je v odgovor na naša vprašanja zapisal: »V naši evidenci sta dve zaklonišči, s kapaciteto 200 in 50 oseb, ki sta v upravljanju lastnikov, to je podjetij. Ekipa CZ Žiri je obe zaklonišči pregledala. Vzdrževanje zaklonišč sicer preverjajo za to usposobljene službe, ki jih izbere lastnik stavbe oziroma upravljavec zaklonišča. Nadzor pa izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.«

Aleksander Hajdinjak, poveljnik CZ občine Železniki z okoli 6700 prebivalci: »V občini so štiri zaklonišča osnovne zaščite,

tri zaklonišča lahko sprejmemo vsak po 200 oseb, eno pa sto oseb, skupaj torej 700. Dve zaklonišči sta v občinski lasti, eno v Osnovni šoli Železniki, še eno, tisto za 100 ljudi, pa v njeni podružnici Selca. Ostali dve zaklonišči se nahajata v podjetjih Domel in Mebor. Vsa zaklonišča so v dvonamenski rabi, tako da jih je možno urediti tudi za potrebe zaklonišča. Podatkov o izvedenih kontrolnih preizkusih ali izdanih potrdilih o primernosti na CZ nimamo.«

Primož Kokalj, poveljnik CZ Gorenja vas - Poljane, kjer živi okoli 7700 prebivalcev, je bil kratek: »V naši občini ni nobenega zaklonišča.«

Nikolaj Kržišnik, poveljnik CZ Škofja Loka, z okoli 23.500 prebivalci: Občina razpolaga z osmimi zaklonišči, namenjenimi našim javnim zavodom (vrtcem in osnovnim šolam) in organizacijam. Vsa zaklonišča so namenjena osnovni zaščiti, njihova kapaciteta pa je pogojena z velikostjo zavoda oziroma organizacije, ki ji je to namenjeno.

Dve zaklonišči sta v posloplju OŠ Škofja Loka-Mesto, po eno zaklonišče v posloplju Gasilske zveze Škofja Loka, v Trgovsko poslovno centru Podlubnik, v Vrtcu Najdihojca, v OŠ Cvetka Golarja, v Domu obrtnikov in na območju nekdanje betonarne SGP Tehnik. Zaklonišče je tudi v poslovnem objektu Javnega podjetja Komunala Škofja Loka.

V vseh teh zakloniščih so redni letni servisni pregledi izvedeni; tudi letos že. Vsa zaklonišča imajo pridobljena in veljavna potrdila o primernosti. Poleg tega je na območju naše občine še okoli 20 zaklonišč in en zaklonilnik, ki so v upravljanju upravljavcev večstanovanjskih in poslovnih stavb. Zaklonišča odprejo pooblaščen osebe, odgovorna za zaklonišča.

Zaklonišče v Železnikih

Slovenija ni izpostavljena neposrednim napadom!

Sledili smo besedam poveljnika CZ Občine Žiri, da nadzor nad predpisano uporabnostjo zaklonišč izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, in smo se z enakimi vprašanji obrnili še nanje.

Mag. Romana Lah, vodja sektorja za inšpekcijski nadzor Inšpektorata RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, nam je sporočila, da v zadnjih 10 letih niso izvajali nadzorov v zakloniščih v občinah Škofja Loka, Žiri, Železniki in Gorenja vas - Poljane. Zaklonišča v mestnih občinah so bili dolžni nadzorovati le do leta 2016. »Po tem letu pa zaradi ocene, da Slovenija ni izpostavljena neposrednim oboroženim spopadom, teh nadzorov nismo več uvrščali v letne programe svojega dela,« je povedala.

V sklopu nadzorov pripravljenosti Slovenije na jedrsko in radiološko nesrečo, ki jih je Inšpektorat izvedel letos, so po ob-

činah preverjali vodenje evidenc zaklonišč in veljavnost potrdil o primernosti zaklonišč, ki so v lasti občine, in so opredeljena kot javna zaklonišča.

Romana Lah: »Ob nadzorih je bilo ugotovljeno, da ima Škofja Loka 24 zaklonišč, od tega osem v lasti občine, vsa pa imajo še veljavna potrdila o primernosti zaklonišč. Občina Žiri ima dve zaklonišči, nobeno pa ni javno. V občini Železniki so štiri zaklonišča, nobeno ni javno zaklonišče, v občini Gorenja vas - Poljane pa ni nobenega zaklonišča.«

V kakšna zaklonišča bi lahko prišli?

Ob tem je treba omeniti, še razlaga sogovornica, da je bilo merilo, kje je treba graditi zaklonišče, do leta 2015 zaokroženo na 5.000 prebivalcev v strnjnem naselju oziroma ureditvenem območju mesta ali drugega naselja. Z letom 2015 se je to merilo dvignilo na 10.000.

»Glede opreme, ki mora biti v zakloniščih, je treba vedeti, da je Zakon o varstvu pred na-

ravnimi in drugimi nesrečami v svoji spremembi leta 2006 vsa zaklonišča, ki so bila zgrajena pred uveljavitvijo tega zakona, razvrstil v zaklonišča za zaklanjanje prebivalcev do 24 ur. S to spremembo se je tudi zmanjšala obveza po opremljenosti, zalogi hrane, vode in druge opreme, ki mora biti v zaklonišču. Tako oprema zaklonišč ni več obveza za pridobitev potrdila o primernosti zaklonišča. Sprememba zakona je prinesla tudi novost, da se tako

zaklonišča pregledujejo le na vsakih 10 let. Ali so posamezni lastniki zaradi ruske jedrske agresije v tem času kaj dodatno pregledovali svoja zaklonišča, na Inšpektoratu nimamo podatka,« je še sporočila vodja sektorja za inšpekcijski nadzor zaklonišč.

Kako smo torej na Škofjeloškem pripravljene na morebitno nujno uporabo zaklonišč, si lahko, glede na zgornja vprašanja in odgovore, zamisli vsak sam.

Vlado Kadunec

PEUGEOT 208

ČISTO SVEŽA ZALOGA

5 LET
JAMSTVA

MOJA
ZALOGA

PEUGEOT FINANCIAL TOTAL Posluga v kombiniranem načinu vožnje po WLTP ciklu: od 0,0 do 6,3 l/100 km, izpust CO₂ od 0 do 139 g/km. Šmorska stopnja: EURO 6. Vrednosti splošne emisije dušikovih oksidov NOx: od 0,0 do 0,053 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0,0 do 0,0003 g/km. Število zavor: od 0,0 do 3,00. Posluga električne energije pri električnih kolesarstvih (Wh/km) pri kombinirani vožnji: 155-383. Odlisek doklasi eCO₂ je razmerjem električni toplotni plov, ki povzroča globlino izprejete. Emisije izprejete zunanje zrak je iz prometa povprečno izprejete k. zračnosti, vključno zunanje zrak. Posluga zrak je izprometa povprečno koncentracijah praznega zrak, delov PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

RODEX **RODEX d.o.o.**, Rova, Rovska cesta 2, 1235 Radomlje, tel. 01 729 9200, www.rodex.si

V Domelu podelili priznanja najboljšim inovatorjem

Na tradicionalni podelitvi Domelovih nagrad za leto 2021 so podelili deset bronastih, devet srebrnih in zlato priznanje za inovativnost, ki jo je letos prejel dipl. inž. elektrotehnike **Miha Kržišnik**. Domelova prireditev je dokaz, da v podjetju zmorejo iz invencije, ki nastane kot zapisana ideja, v realnosti priti tudi do inovacije.

Domelovi nagrajenci, ki dvigujejo kulturo inoviranja v podjetju.

Prejemniki bronastih priznanj za inovativnost

Aleksander Pirih je lani najbolj izstopal s predlogom konstrukcijske izboljšave z naslovom *Nova pozicija odzračitve na srednjih vložkih*, ki se že uspešno uporablja. **Andraž Rant** je med drugim s predlogom *Kontejnerska embalaža Hella Mexico za motor 484* spremenil način pakiranja motorjev in tako v embalažno enoto dodal dodatnih 20 % motorjev ter s tem dosegel pocenitev transporta v Mehiko. **Danijel Bajrektarevič** je med drugim z drobnimi dodelavami dosegel neposredno dostopanje do različnih delov orodja in s tem skrajšal čase vzdrževanja. **Elizabeta Thaler** je med drugim s področja uporabe Kinerja predstavila dve pobudi za lažje delo, poskrbela za ureditev etalonov in izboljšala postopek merjenja slane kopeli. **Franc Repnik** je med drugim s pozicionirnim čepom na liniji 10 odpravil težave z nastavljanjem robota. Na rotorski liniji je s spremembo motorja odpravil pogoste in drage odpovedi vrtiljive mize. **Gašper Tolar** je lani imel dvanaest pre-

dlogov izboljšav, med drugim izboljšanje merjenja izvlečne sile, pripravo za snemanje igličnega ležaja, izboljšave na semaforjih strojev. **Igor Demšar** je predlagal šest izboljšav, med njimi tudi prestavitev delilnih površin na orodjih za ohišje sesalnih enot za mokro sesanje. **Matej Bevk** je med drugim s spremembo kalibra utora zagotovil dodatno funkcijo »poka yoke«. **Nejc Černilogar** je s sodelavci za začasno rešitev na projektu Milwaukee predelal navijalni stroj Nittoku, s predelavo napenjalcev žice na novem navijalnem stroju za program 731 pa so odpravljene motnje pri navijanju. **Rok Vrhunc** je med drugim z organizacijsko izboljšavo prestavil kaljenje gredi ER 60 na drugi stroj in zagotovil lepe prihranke.

Prejemniki srebrnih priznanj za inovativnost

Borut Fejfar je vodja proizvodnje na Trati in redno vpisuje predloge izboljšav, ki odpravljajo izmet ter omogočajo lažje in učinkovitejše delo. **Darja Strnad Martinčič** je med drugim pre-

dlagala, da se prirobnice z že vstavljenim ležajem in občasno manjkajočo podložko prenehajo podirati, ampak se le dodelajo na stari liniji. **Gregor Vidmar** je tudi soavtor predlogov, zaradi katerih je med drugim prišlo do novega slovenskega e-kolesa, ki je nastal na podlagi sodelovanja CULT-a, Comtrona in Domela in se ga že trži. **Igor Prezeli** je z novo utežjo za kredo zmanjšal porabo, zamenjal tip linet ter s tem zmanjšal nenadzorovan izmet, predlagal predelavo programa na novem stroju za natiskovanje kolektorja ter predelal pozicioniranje rotorja na lakirni. **Janez Marguč** je s preprosto izboljšavo rešil ločevanje prepletenih vzmeti na bobnu, občutno je izboljšal ponovljivost pri natiskavanju turbin, preprosto rešil moteče zatikanje pokrovov pri izbijanju šob in odpravil redne težave pri natiskavanju držala za termično stikalo. **Klemen Polak** je predlagal izboljšave, ki se nanašajo na dodelave na orodjih, kjer se pojavljajo težave, odpravo pomanjkljivosti na neustreznih izdelkih, z izboljšanim organi-

ziranjem robota pri odlaganju izmetnih kosov zmanjšuje izmet na zalitih rotorjih z vgrajenimi dragimi magneti, izboljšanje je nadzor nad vtisnjenimi magneti. Izboljšave **Marka Mlakarja** bi lahko povzeli z besedami: hitrejša menjava, povečana varnost, olajšano vzdrževanje, odprava manjših motenj, organiziranost dela na liniji, zmanjšanje zastojev ter urejenost linije. **Tilen Vrhunc** je v nabavnem področju lani vpisal največ predlogov izboljšav, prav tako je eden izmed njih prinesel največ prihrankov na ravni Domela. **Rok Dobravec** in njegove izboljšave se nanašajo na urejenost linije, trajno odpravo manjših zastojev, lažje menjave in varnost na liniji.

Kdo so ostali Domelovi nagrajenci?

Rok Dobravec je prejel priznanje za največ vpisanih predlogov. **Vili Logonder** je prejel priznanje za mentorja inovativnosti, saj je odličen in učinkovit pri spodbujanju izboljšav in realizaciji predlogov v oddelku. **Alenka Katrašnik** je prejela nagrado z naslova udejanjanja vrednote Skrb za stranke in zaposlene. V vlogi glavne tajnice v podjetju ima zelo dobro razvit čut za sočloveka in zato rada priskoči na pomoč tudi, ko ne gre za službene obveznosti in je zato med sodelavci spoštovana in cenjena. **Tomaž Furlan** je prejel priznanje za dosežke na področju kakovosti. Njegov glavni adut je visoka stopnja samoiniciativnosti pri angažiranju v nabor številnih dejavnosti kakovosti. Projekt razvoja in implementacije avtomatske laserske balansirne postaje je prejel priznanje za naj razvojni projekt. Izmed vseh TPM skupin Domela je bila kot naj skupina v letu 2021 izbrana skupina TKO, kjer se sestavljajo turbinska kolesa iz Reteč.

Damjan Likar

Najboljše ideje se po navadi rodijo spontano

Na tradicionalni podelitvi Domelovih nagrad je letos najvišje zlato priznanje za inovativnost prejel dipl. inž. elektrotehnike **Miha Kržišnik** iz Škofje Loke. Nagrajenec je v poslovni enoti EC Sistemi v zadnjih 15 letih predlagal veliko število inovativnih rešitev. Redno vpisuje izboljšave, ki prinašajo nove prodajne možnosti in izboljšujejo proizvode.

Kržišnik je lani z izboljšanim komunikatorjem na končni kontroli s sodelavcem odpravil odvisnost od Inštituta JS, ki je izdelal kontrolno napravo. Izboljšal je vodnik za prepisovanje adres na procesorju. Motor za Atomizer je nadgradil z razpršilno glavo in s tem ima Domel celovito ponudbo profesionalnega razpršilca. Njegovi predlogi neposredno dvigujejo dodano vrednost izdelkov. So multidisciplinarni, saj se navezujejo na različna področja, od kakovosti, prodaje, nabave, tehnologije in njemu najbližjega načrtovanja elektronskih vezij in razvoja programske opreme za krmiljenje mikroprocesorjev.

Kateri od vaših inovativnih predlogov vam največ pomeni?

Mogoče bi lahko izpostavil predlog oziroma idejo, kjer je šlo za razvoj in industrializacijo dvostopenjskega EMC filtra za ključnega kupca, s katerim smo ostali njegov glavni dobavitelj EC sesalnih enot. Za lasten razvoj takega filtra sem se odločil, ker imamo v Domelu primerno tehnično opremo in lastno znanje, ki mi je omogočilo relativno hitro in kakovostno realizacijo le tega.

Kaj je najbolj pomembno, da pride do inovacije?

Mislim, da je v prvi vrsti odvisno od vsakega posameznika, kako in koliko se angažira v tej smeri. V Domelu, natančneje v razvoju ECS, imamo mogoče tudi to prednost, da se nenehno srečujemo z novimi izzivi, ki od nas zahtevajo nove rešitve. To je lahko neki dodaten zagon za uresničevanje inovativne žilice. Druga stvar, ki je potrebna pri uresničevanju inovativnosti, pa je samoiniciativnost. Če želimo doseči nekaj več, kot od nas zahteva delovno mesto, ni dovolj zgolj čakati na navodila

nadrejenih, ampak se je treba izzivov lotiti proaktivno. Lahko bi izpostavil tudi opazovanje, kajti določene stvari so za nekatere ljudi samoumevne in niti ne vidijo ali pa nimajo potrebe, da bi jih lahko izboljšali. Če pa zadeve pogledamo iz drugega zornega kota, se nam lahko hitro porodi kakšna ideja za izboljšavo. Skupni imenovalac idej je ta, da zadeve niso načrtovane. Najboljše ideje se po navadi rodijo povsem spontano.

Kako dobro vzdušje v organizaciji pomaga pri kreativnosti?

Vsekakor dobro vzdušje vpliva na kakovost dela. V oddelku, kjer sem zaposlen, sem obkrožen z izjemno pozitivnimi ljudmi. To vsekakor doprinese k dobrim uspehom, tako mene kot celotnega kolektiva in ne nazadnje celotnega podjetja. Kot sem že omenil, se ideje rodijo nenačrto-

vano, tako da se je kakšna ideja verjetno porodila tudi ob opoldanskem kavi, ki je obvezan ritual vsakega delovnega dne.

Je Domel tako uspešen tudi zaradi spodbujanja ter nagrajevanja inovativnosti?

Po mojem mnenju lahko del uspehov, ki jih beleži podjetje Domel, vsekakor pripišemo tudi vsem zaposlenim, ki sodelujemo v sistemu inovativnosti SORA. Kar nekaj predlogov, ki jih vpisujemo v sistem za inovativnost, prinaša večjo gospodarsko korist, ki se na koncu odražajo v izboljšanju delovnih procesov, pocenitvi izdelkov, ne nazadnje pa tudi v denarnih prihrankih.

Kaj vam pomeni biti zaposlen v tem podjetju?

Kakor koli obrnem, sem z delom v Domelu zelo zadovoljen in glede na negotovo gospodarsko

stanje upam, da tako tudi ostane. Delo, ki ga opravljam, mi predstavlja vsakodnevne izzive. Sploh v zadnjih dveh letih se je delo v razvoju nekoliko spremenilo. Saj vse bolj občutimo težave z dobavo elektronskih komponent. To pa neposredno vpliva tudi na trenutno naravnost razvojnih dejavnosti. Trenutno se prilagajamo razmeram na trgu in večji del svojih razvojnih dejavnosti usmerjamo v razvoj alternativnih krmilj za najbolj prodajane družine puhal. S tem se pripravljamo na najslabše možne scenarije glede dobav elektronskih komponent in že pred tem pripravljamo možne rešitve.

Ali inovatorji dobite tudi kakšne finančne bonuse?

Sistem inovativnosti imamo v Domelu točno opisan z enim od organizacijskih predpisov, kjer so med drugim določene tudi finančne nagrade, tako da vsak predlog, ki je vpisan v sistem inovativnosti SORA in je po mnenju odločevalcev koristen, je posledično tudi denarno nagrajen.

Ste tudi v zasebnem življenju tako inovativni?

V zasebnem življenju se sicer raje ukvarjam s stvarmi, ki ne zahtevajo preveč možganskega napora. (smeh) Razen če gre za kakšne posebne priložnosti. V mojem primeru je to, da imam očeta, ki je strasten izdelovalec strojev in orodij, izdelanih izključno iz lesenih delov. Izdelava, dokler gre za les, mu ne predstavlja težav, ko pa pride do te faze, da je stvari treba elektrificirati in opremiti s pogoni, mu priskočim na pomoč. Tako nama je v zadnjih nekaj letih uspelo izdelati in v življenje spraviti različne stroje oziroma priprave: od stružnice, pokončne tračne žage, brusilnega stroja, ciklonskega odsesovalnika ...

Damjan Likar

Zlati nagrajenec Miha Kržišnik (na fotografiji desno) v družbi direktorja Domela mag. Matjaža Čemažarja.

Kovačija, kjer ročno kujejo že sedem generacij

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS) je priznanje za najboljšega obrtnika leta 2021 podelila orodnemu kovaču in lesarju **Jožetu Krmelju** z Loga nad Škofjo Loko. Kovačija deluje tu že od leta 1926, ko je kovaški mojster **Matevž Krmelj** v grapi med loškimi griči kupil star mlin in zgradil svojo kovačnico. Sicer je kovaštvo v družini že od leta 1870, Jože Krmelj pa jo je od svojega tasta prevzel leta 1991.

Jože Krmelj je eden zadnjih kovačev pri nas, ki kujejo še tradicionalno, po starem, s kladivom in nakovalom. (Foto: osebni arhiv družine Krmelj)

Kovačija, kjer nikoli niso prekinili tradicionalnega načina izdelave orodja, torej, po starem, s kladivom in nakovalom, za katerim se ob udarcih po kosu razbeljenega železa znoji kovač, je vsekakor vredna zgodbe. Ko smo iskali stik s kovačem **Jožetom**, se nam je najprej po telefonu oglasila njegova žena **Mateja**. »Vi tudi kujete?« smo jo, hčer kovača, vprašali bolj v šali kot zares, saj vemo, da gre za težaško delo, kjer še mišičnjaki močnejšega spola omagajo. »Seveda kujem! Predvsem družinske pa tudi poslovne načrte,« se je smeje nemudoma znašla Mateja, ki je zrasla ob kovaškem ognjišču, opazujoč očetovo delo, danes pa možu pomaga pri lažjih (operativnih) opravilih in administraciji.

Vsak izdelek je unikat

Gozdarsko, vrtno, tesarsko, gasilsko, zidarsko, slikopleskarsko, mesarsko, kamnoseško, pa tudi arheološko orodje in kaminski pribor vsakodnevno nastajajo v kovačiji Krmelj. Vsi izdelki so skovani brez ulivanja oziroma modela, oblikujejo jih le udarci roke s kladivom kovača Jožeta. Ustreže tudi tistim naročnikom, ki želenega oziroma posebnega izdelka, po meri, ne morejo dobiti v industrijski proizvodnji.

Jože je k hiši prišel kot izučen mizar, tako zlahka za vse svoje izdelke tudi sam naredi držala oziroma nasadila, nekatera prav umetelna. Kovaštva se je učil skozi izkušnje ob delu. »Veliko je treba delati, skovati, da dobiš tisti pravi občutek za kovanje. Dober, kakovsten izdelek ima lahko tudi svojo, dobro, ceno. A da ostane kakovosten, da je uporabnik z njim zadovoljen, je treba ob pravilni uporabi zanj tudi pravilno skrbeti,« pravi Jože, ki nenehno spremlja zahteve trga in išče (inovativne) ideje in tržne niše, da lahko od tega poklica živi naprej.

Ena izmed takih idej je tudi njegova, posebna ponudba, preživetja v naravi. Samo z nožem in sekirico. Tudi sam namreč za sprostitev zelo uživa v tem, da gre v hosto samo z nožem, sekirico, laksom s trnkom in kresilom, brez šotora, hrane in vode. »Med takimi preživetvenimi preizkusi, kjer ni prostora za jamranje, postaneš pozornejši do danih dobrin, skromnejši, premisliš o svojem odnosu do življenja, kot ga imaš v civilizaciji,« so njegove izkušnje tovrstnih preizkušenj.

Še en poklic, ki izumira

Kovačija Krmelj je ena redkih še delujočih kovačij, saj poklic in delo, klasičnega kovača, takega s kladivom v roki, izumira.

Kovaštva se mladi lahko naučijo le še pri takih kovačih,

Nož iz damaščanskega jekla je kovan iz več plasti, zato struktura spominja na naravne vzorce lesa. (Foto: osebni arhiv družine Krmelj)

kot je Jože, ki v svoji delavnici organizira tudi kovaške delavnice. Te so razmeroma dobro obiskane, zainteresirani pridejo tudi iz tujine, vsak udeleženec pa si med delavnico izdelava svoj nož, ki ga nato kot, »spričevalo« odnese domov.

»Pri večini gre za avanturo, zanimivost, za enkratni dogodek, za pridobitev osnov kovaškega poklica. Da vidijo, kakšno je to delo. Nekateri se tudi vrnejo po več znanja, redki pa si doma postavijo svojo delavnico, svoje ognjišče na oglje in koks ter nakovalo in se mojstrijo dalje. A če se dela lotiš malo resneje, potrebuješ prostoren svetel in zračen prostor, delo pa terja tudi moč, vzdržljivost, vztrajnost in dobro telesno pripravljenost. Dobro je treba tudi prenašati vročino, kakšno opekline, umazanijo, ki nastaja ob delu, pa tudi močan hrup, ki nastaja ob kovanju. Seveda pa je treba imeti še smisel za oblikovanje,« pravi Jože.

Pred časom so k njemu na delavnice oziroma prakso prihajali tudi dijaki srednje strojne šole, zdaj pa je tudi to že preteklost, saj za poklic ni več zanimanja.

Poznajo ga tudi na tujem

Za popestritev in, za svojo dušo, Jože že nekaj let izdeluje tudi kovane železne ponve iz enega

kosa, rustikalno obdelane sekire in jeklene mačete. Za poslastico so tukaj še posebej oblikovani noži iz damaščanskega jekla. Pri tem gre za več tisoč let star postopek kovanja iz več plasti kakovostnega jekla, ki ga pri obdelavi nenehno pregibamo. Jože je po znanje šel v Avstrijo, k svojim kovaškim kolegom, saj je zelo malo kovaških mojstrov, ki se odlikujejo in prakticirajo ta starodavni način kovanja.

Njegove zveze v tujini z, oglaševanjem, preko ustnega medija po načelu, »dober glas gre v deveto vas,« mu je prineslo še en prodajni kanal in prepoznavnost. Tam je namreč veliko ljubiteljev in zbiralcev rustikalnih sekir in mačet, ki jih je Jožetov trgovec v Nemčiji uvrstil v najvišji cenovni razred, saj so, kot pravi, boljše kakovosti kot tovrstni izdelki iz švedskih in japonskih kovačij. Tudi za nože iz damaščanskega jekla, ki so jih uporabljali že Vikinzi in Rimljani, je kar zanimanje, redni kupci Krmeljevih sekir in nožev pa so tudi pustolovci, ki se preizkušajo s preživetjem v naravi. Za preživetje je potrebno dobro, vzdržljivo orodje, da radi uporabljajo ravno orodje Jožeta Krmelja z Loga pri Škofji Loki, pa je zanj potrdilo, da njegove roke kujejo izdelke vrhunske kakovosti.

Vlado Kadunec

Kdo odlaga biološke odpadke ob Sori?

Na uredništvo smo prejeli dopis občana, ki nam je posredoval fotografijo odlaganja bioloških odpadkov z vrtov ob Sori (nasproti Sorške ceste). Zraven je pripisal: »Sem pa ogorčen, da loški redarji sami niso poiskali te lokacije, kar pomeni, da nikoli ne gredo na teren. Ljudje se sprašujejo, ali se kontrolirajo le parkirana vozila, ostalo pa ne. So redarji upravičeni strošek?«

V zvezi s tem dogodkom smo vprašanja naslovili na občinskega inšpektorja **Jureta Bizjaka**, ki je odgovoril, da je občinska inšpekcija pristojna za ukrepanje v primeru nezakonito odloženih komunalnih odpadkov, občinski redar pristojnosti v tem primeru nima. »Vaš dopis bomo obravnavali kot prijavo ter zadevo odstopili v reševanje pristojnemu organu. V zvezi z vašo prijavo odlaganja bioloških odpadkov ob Sori pojasnjujemo, da do prejema vašega dopisa na Medobčinski inšpektorat in redarstvo (MIR) še nismo prejeli nobene prijave v zvezi z odlaganjem odpadkov na tem območju. Pobudo/prijavo na MIR lahko poda vsakdo, ki meni, da so pri izvajanju predpisov iz pristojnosti MIR nastale nepravilnosti, in sicer po elektronski pošti na: inspektorat@radovljica.si, si ali osebno na UE Škofja Loka,

Poljanska cesta 2, vsako sredo od 14.00 do 15.00,« je povedal Bizjak in dodal, da MIR vodi več inšpekcijskih postopkov v zvezi z nezakonito odloženimi odpadki na območju Občine Škofja Loka, ki so uvedeni po uradni dolžnosti, bodisi kot posledica podane pobude občanov oz. osebne zaznave uradne osebe na terenu. »V primeru, da uradna oseba ugotovi povzročitelja odpadkov, pa je uveden tudi prekrškovni postopek. Predpisana globa za sežiganje ali odlaganje odpadkov v objektih ali na zemljiščih, ki niso namenjeni za odstranjevanje komunalnih odpadkov glede na odlok znaša 400 evrov za posameznika, odgovorno osebo pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika in 1400 evrov za pravno osebo.« Ob tem je Bizjak poudaril, da zeleni odrez ne spada v zabojnike za ostale

Prizor ob Sori, nasproti Sorške ceste. Globa za odlaganje odpadkov ob brežinah znaša 400 evrov za posameznika.

odpadke in da vsi občani, ki so vključeni v redni odvoz odpadkov na območju občine, lahko v Zbirnem centru Draga brezplačno oddajo zeleni odrez, ki nastane pri urejanju vrtov oziroma oko-

lice. Med zeleni odrez spadajo: trava, plevel in neuporabni deli rastlin z vrta, odcvetele rože, lesni sekanci, slama, seno, suho listje, veje, lubje in iglice dreves z mehkim lesom ... **Damjan Likar**

Storitve in trgovina, d.o.o.
Podlubnik 135, 4220 Škofja Loka

- PROIZVODNJA BETONOV
- PREVOZ IN ČRPANJE BETONA

031 275 950

Tel.: +386 (0)4 51 20 432 Fax.: +386 (0)4 51 56 010
 GSM: +386 (0) 41 627 575 GSM: +386 (0) 31 627 575
 E-pošta: dolenc.doo@siol.net

- STORITVE S TEŽKO GRADBENO MEHANIZACIJO
- KIPER PREVOZI

041 627 575

Dolge čakalne vrste pred upravno enoto

V zadnjem obdobju se kot jara kača vleče vrsta pred škofjeloško upravno enoto, kljub temu da protikoronski ukrep s pogojem PCT za vstop v notranje prostore ni več potreben.

Dolge vrste so posledica množične menjave osebnih dokumentov.

Na vprašanje, zakaj je takšna gneča pred stavbo upravne enote, nam je načelnik **mag.**

Bojan Miklavčič odgovoril: »Dolge vrste so posledica množične menjave osebnih doku-

mentov. Glavnina strank ni več iz območja Upravne enote Škofja Loka, temveč izven Škofje Loke. Kajti kljub dolгим vrstam so deležne hitrejšie obravnave kot na svojih upravnih enotah. Za menjavo osebnih dokumentov namreč ni teritorialne (krajevne) pristojnosti. Strankam zunaj območja UE Škofja Loka pa moramo nuditi enak standard storitev kot našim.« Po njegovih besedah se predvideva, da bodo vrste še trajale, v poletnih mesecih bodo verjetno še večje, daljše. Načelnik je obenem ovrgel pomislek, da imajo na upravni enoti prekrajke uradne ure: »Že vsa zadnja leta imamo nadpovprečno število ur za stranke v primerjavi z ostalimi upravnimi enotami v Sloveniji. Uradne ure imamo vsak dan, delamo ves

čas, vmes ne prekinjamo dela niti za odmor, saj se sodelavke izmenjujejo. Poleg tega bomo dodatno poslovali tudi v soboto, 14. maja.« In kaj menijo stranke glede čakalnih vrst? Ena od njih, ki ne želi biti imenovana, je prvič obupala nad čakanjem in odšla domov, v drugo pa je spet naletela na isto gnečo, vendar bo tokrat vztrajala, da pride na vrsto. **Alojz Zupančič** je dejal, da bo junija še večja gneča, ko mnogim ljudem poteče osebna izkaznica, ki jo bodo potrebovali na dopustu. **Minca Peršič** iz Ljubljane pa je prišla urejat nov osebni dokument v Loko zato, ker se je na spletu pozanimala in ugotovila, da so stranke na loški upravni enoti deležne hitrejšie obravnave.

Damjan Likar

Kmalu sistem izposoje koles eKOLOka

V minulem mesecu so občanke in občani ter ostali zainteresirani predlagali imena za poimenovanje sistema izposoje navadnih in električnih koles, ki ga bodo v Škofji Loki vzpostavili maja. Med več kot sto predlogi je bilo s pomočjo javne ankete izbrano ime eKOLOka.

V Škofjo Loko prihajajo električna in navadna kolesa, ki bodo na voljo za izposajo. To pomeni še en kamenček v škofjeloški mozaik trajnostne mobilnosti. »Na voljo bo 40 koles, 100 priključnih mest na skupno osmih postajah. Natančen datum uvedbe sistema je odvisen od dokončne umestitve oziroma mikrolokacij vseh postaj. V prvi fazi bo možna izposoja na šestih postajah, to so železniška postaja, Plevna – ZD dom, Grenc, Štemarje – avtobusna postaja, Poden, Podlubnik in Puštal. Nato sledi še vzpostavitev postaje na

Grencu ter jeseni na parkirišču Lipica. Cena za izposajo bo pomenotena s sistemom gorenjska bike, kjer znaša sezonska izposoja 25 evrov za navadno kolo in 50 evrov za električno. V prvi sezoni so za izposajo koles predvideni posebni promocijski popusti,« sta povedala **Jernej Tavčar** in **Katja Štucin** iz kabineta župana in dodala, da bo sistem izposoje koles služil predvsem za potrebe lokalnega prebivalstva, se pravi za opravljanje dnevnih migracij, na razpolago pa bo tudi za turiste.

Damjan Likar

Škofjeloška občina je deveta najbolj razvita občina

Občina Škofja Loka je letos na devetem mestu med vsemi 212 slovenskimi občinami. Ta uvrstitev ji prinaša Zlati ISSO certifikat razvojne odličnosti za leto 2022.

Škofjeloška občina je prejela Zlati ISSO certifikat razvojne odličnosti za leto 2022.

Izhodišče za podelitev certifikata zlati kamen je Indeks ISSO, ki je sestavljen iz večjega števila kazalnikov, izvedenih iz statističnih, finančnih in gospodarskih podatkov o občini. Meri doseženo stopnjo razvitosti občine. »Občina Škofja Loka ponuja prebivalcem in prebivalkam kakovostno raven življenja. Odlikuje jo uravnotežena stopnja doseženega razvoja. Zlati ISSO certifikat 2022 predstavlja odlikovanje za našo občino. Izkazuje izjemno kakovost življenja v občini Škofja Loka,« je ob priznanju povedal škofjeloški župan **Tine Radinja**.

Damjan Likar

Prvi trije zbiralniki za odpadno jedilno olje

Komunala Škofja Loka je v znak preprečevanja nepravilnega odlaganja odpadnega jedilnega olja konec februarja v Škofji Loki postavila prve tri zbiralnike za odpadno jedilno olje: v Podlubniku pri mlekomatu, na Kidričevi cesti pri trgovini Spar in v Frankovem naselju na ekološkem otoku pri Mercatorju. Do zdaj so v vseh treh zbiralnicah skupno zbrali že 700 litrov.

Ker se je postavitve zbiralnikov izkazala za zelo dobro sprejeto pri uporabnikih, se bo letos zbiranje odpadnega olja razširilo tudi na druga območja Škofje Loke in nato še v Železnike. Še vedno pa lahko občani odpadno olje dostavijo v zbirni center Draga, kjer so lani zbrali 6300 litrov olja, v zbirnem centru Studeno pa 2800 litrov.

Kot nam je pojasnila **Jerca Prezelj**, vodja sektorja komunalni odpadki, se odpadno olje, ki ga zlijemo v straniščno školjko oziroma kanalizacijo, nalaga na stene kanalizacijskih cevi in s tem otežuje prehod drugih odplak. »V primeru, da imamo za odvajanje in čiščenje odpadne vode vgrajeno greznico oziroma malo čistilno napravo, pa odpadno jedilo olje onemogoča

vnos zraka, kar povzroči slabše delovanje greznice ali male komunalne čistilne naprave.

V primeru, da odpadno jedilno olje končna med biološkimi odpadki v rjavem zabojniku ali na kompostu, povzroča veliko organsko obremenitev za okolje in v njem prisotne organizme. Onemogoča naraven razkroj in delovanje mikroorganizmov, prav tako se lahko spere do podtalnice, ki je v Sloveniji glavni vir pitne vode,« je dejala Prezeljeva in dodala, da Komunala Škofja Loka zbrano odpadno jedilno olje odda prevzemnikom, ki ga nato spremenijo v biodizel. Iz enega litra odpadnega jedilnega olja nastane 0,9 litra biodizla, ki je ekološko gorivo, ki ne onesnažuje okolja. Po njenih besedah bodo v maju

vsem uporabnikom omogočili, da kantico za odpadno jedilno olje prejmejo brezplačno, če se bodo zavezali, da bodo dve leti njihove račune prejeli elektronsko – v spletno banko ali elektronsko pošto. »Uporabniki bodo tako prispevali k brezpapirnemu poslovanju in posledično zmanjšali nastajanje odpadnega papirja. Prijava na e-račune bo mogoča na spletni strani komunale Škofja Loka, www.komunalaskofjaloka.si, na upravi podjetja, 14. maja 2022 ob akciji zbiranja odpadne električne in elektronske opreme v Škofji Loki ali 21. maja 2022 v Železnikih. Vsi uporabniki, ki ne bi želeli e-računa, bodo kante lahko kupili na sedežu našega podjetja.«

Damjan Likar

Zbiralnik za odpadno jedilno olje v Podlubniku

Izteka se rok za vpis v imenik vodij gradenj na podlagi obrtnega dovoljenja

OBMOČNA OBRITNO-PODJETNIŠKA ZBORNIKA ŠKOFJA LOKA

Nov Gradbeni zakon (GZ-1), ki je stopil v veljavo 31. decembra 2021, določa, da se morajo v imenik vodij gradenj vpisati **vsi izvajalci del na gradbenih objektih**, katerih dela **pomembno vplivajo** na izpolnjevanje bistvenih zahtev za objekte.

Pogoji za opravljanje gradbenih dejavnosti se zaostčujejo

Za večino obrtnikov in podjetnikov – izvajalcev posameznih ali celotnih del na gradbenih objektih, ki opravljajo dela na področju splošnega in specializiranega gradbeništva, inštalacij in drugih zaključnih del v stavbah (tako novogradnje kot obnovitvena dela, popravila, vzdrževanje ...), **se pogoji za opravljanje del**

zaostčujejo. Velja za gradbince, krovce, elektro in vodovodne inštalaterje, strojne inštalaterje, ...

Obstajajo tudi izjeme

Izpolnjevanje pogojev za izvajalca del (vpis v imenik) ni potrebno le za izvajanje tistih zaključnih gradbenih del, ki **nimajo pomembnega vpliva** na izpolnjevanje bistvenih zahtev za objekte (od 25. do 34. člena GZ-1). Te so npr. mehanska odpornost in stabilnost, zaščita pred hrupom, varnost pri uporabi, varčevanje z energijo itd. Dela, ki lahko spadajo pod zaključna dela, za katere pogojev **ni treba izpolnjevati**, so npr. oblaganje tal in sten, steklarska in pleskarska dela in druga razna manjša zaključna gradbena dela,

vendar **s poudarkom**, da je tudi pred izvajanjem teh del treba na vsakem objektu **posebej preveriti** ali morebiti ne vplivajo na predpisane bistvene zahteve.

Blažji pogoj v veljavi do 31. maja 2022

V imenik pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) se vpisujejo posamezniki, ki so **ali mojstri** s področja gradbenih dejavnosti **ali** pa so **vpisani kot nosilci obrtnih dejavnosti na obrtnem dovoljenju**.

Vendar pozor! **Ta zadnji pogoj velja le še do 31. maja 2022!** Po 1. juniju 2022 se bodo lahko posamezniki v imenik vpisovali le še na podlagi enega od opravljenih izpitov – mojstrskega, delovodskega ali strokovnega izpita.

Kako začeti s postopkom?

Svetujemo vam, da najprej preverite, ali imate za opravljanje svoje dejavnosti izdano obrtno dovoljenje, prav tako pa tudi ali imate v Obrtnem registru zavedene prave podatke, kot so naziv, sedež, dejavnosti...

Brezplačna pomoč in svetovanje

Brezplačno pomoč in svetovanje v zvezi z izdajo obrtnega dovoljenja in vpisom v imenik vodij gradenj vam nudi Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka (ooz.sk.loka@siol.net, 04 50 60 200).

Ne čakajte! Poskrbite za vpis v imenik vodij gradenj pravočasno!

Medgeneracijsko druženje: pogovarjamo se, telovadimo, pojemo in se imamo fajn

Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije je humanitarna nevladna organizacija, ki je v letu 2021 skozi izvajanje programa Skupine starih ljudi za samopomoč povezovala 19 medgeneracijskih društev in 23 drugih organizacij, v 439 skupinah je bilo po vsej državi vključenih 3967 starejših. Na Škofjeloškem deluje 11 skupin za samopomoč, v katere je vključenih skoraj sto članov.

»Skupine sestavljajo predvsem ljudje iz tretjega življenjskega obdobja, vanje je praviloma vključenih 5 do 15 članov. Namen programa je ohranjanje oziroma ustvarjanje socialne mreže, ki starostnikom omogoča vključenost in sprejetost, kar pravzaprav potrebuje vsak človek. Izvaja se enkrat tedensko neposredno v lokalnih okoljih, v bližini njihovega bivališča,« nam je v uvodu povedala koordinatorka skupin **Majda Rant**, ki povezuje delo dveh skupin v Škofji Loki, ene v Železnikih in po štiri v občinah Žiri in Gorenja vas - Poljane.

Družimo se in se imamo fajn!

»Skupine mnogim pomenijo nadomestilo za družino, ki je nimajo več. Priložnostno so na srečanjih prisotni tudi dekleta in fantje mlajše generacije, tako postopoma nastajajo medgeneracijske skupine za samopomoč. Člani skupin se na svojih srečanjih pogovarjajo o vsakdanjih rečeh, obravnavajo pa tudi različne življenjske aktualne teme, ki jih pripravi in vodi za to usposobljen par voditeljev. Poleg pogovorov se skupine zabavajo tudi s sprostitvenimi dejavnostmi, kot so vaje za spomin, uganjke, ugotovitvene igre, telovadba, petje, izleti, praznu-

jejo se osebni prazniki članov in seveda drugi prazniki. Cilj takega delovanja sta dejavnejša starost in zmanjševanje osamljenosti, oziroma da se starejši ne počutijo socialno izključeni, spontano pa se pospešuje tudi sožitje med generacijami. Opažamo, da se rednim udeležencem takih srečanj posledično izboljša njihovo duševno pa tudi telesno stanje,« še razloži gospa Rant.

Povezani so bili tudi med epidemijo covida

Sogovornica še pove, da druženje oziroma srečanj med epidemijo covida ni bilo, so pa voditelji skupin s svojimi člani ostali povezani preko telefona, jih obveščali o novostih v zvezi z epidemiološkimi ukrepi, se z njimi pogovarjali o vsakdanjih dogajanjih, jim svetovali, kaj naj počno, da bo dan bolj poln in bo hitreje minil. Na tečajih so strokovno usposobljeni voditelji skozi pogovore pomagali premagovati tudi hujše stiske, na primer v primerih smrti bližnjih ali prijateljev.

»Da naše skupine nemoteno delujejo, imata veliko zaslug sekretarka RK OZ Škofja Loka **Fani Mikš** in predsednik **Rudi Zadnik**,« hvaležno doda sogovornica, ki še predstavi posamezne skupine, katerih delo koordinira. Hkrati pa

povabi vse, ki bi se želeli priključiti eni od skupin, da se za več informacij obrnejo na Rdeči križ – Območno združenje Škofja Loka.

Lahko se pridružite Vrtnicam ali Frkljam

Skupino Jesenski žarki, ki trenutno šteje devet članov povprečne starosti 86 let, vodi naša sogovornica **Majda Rant**. Sestajajo se ob torkih od 15.30 do 17.00 v Krajevni skupnosti Stara Loka-Podlubnik na naslovu Podlubnik 139. Med epidemijo so največkrat 'sestankovale' zunaj, na sprehodih.

Skupina Vrtnice iz Škofje Loke se sestaja ob četrtkih od 10.00 do 11.30 v prostorih na Kidričevi cesti 1, večkrat pa se dobijo kar na kavi v bližnji Nami. Trenutno jih je sedem, vodi jih **Marica Ravnikar**.

Skupino starejših za samopomoč iz Žirov, ki se je poimenovala **Cvetje v jeseni**, vodita **Marija Kastelic** in **Angelca Jezeršek**, trenutno šteje 13 članov, njihova povprečna starost pa je 84 let. Sestajajo se ob četrtkih od 10.00 do 12.00 v Društvu upokojencev Žiri, Trg svobode 9.

Srečanje Žiri je skupina voditeljice **Bernarde Lukanič**, šteje pa devet članov. Sestajajo se ob torkih med 10.00 in 11.30 v Prostorih Društva upokojencev Žiri, Trg svobode 9.

Skupina Klas, ki šteje 12 članov, povprečne starosti 78 let, se sestaja ob ponedeljkih od 16.00 do 18.00 kar na domu voditeljice skupine **Cilke Bohinc**, Dolenja Dobrava 12 v Gorenji vasi. Pomaga ji sovoditeljica **Ančka Šušnar**. V skupini radi pojejo, pogosto obiskujejo domove starejših občanov po Gorenjskem ter jim s pesmijo polepšajo dan.

Skupino Prijatelji vodi **Ivica Ferlan**. Trenutno jih je sedem, starih v povprečju 72 let. Sestajajo se ob četrtkih ob 9.00 v

prostorih nekdanje knjižnice v Gorenji vasi, Sestranska vas 14, kjer Ivici pri animaciji pomaga **Cveta Tušek**.

Skupino Zarja, ki šteje 10 članov povprečne starosti 83 let, vodi **Breda Bogataj**, dobivajo pa se ob torkih ob 9.00 v prostorih nekdanje knjižnice v Sestranski vasi 14 v Gorenji vasi.

Skupina Frklje šteje 18 članov, povprečno starih 74 let, sestajajo se ob torkih med 9.00 in 12.00 v Gasilskem domu na Hotavljah. Voditeljici **Mariji Knafelj** pomaga **Marjana Vrbinc**. Poleg srečanj, pogovorov, številnih izletov in drugih dejavnosti organizirajo tudi prevoze članov k zdravniku ali v lekarno v Gorenjo vas, pa tudi v Ljubljano.

Skupina Podmladek trenutno šteje devet članov povprečne starosti 78 let, voditeljica **Vilma Mazzini** pa jim druženje organizira vsak torek med 10.00 in 12.00 v prostorih Društva invalidov Žiri na Jobstovi cesti 9. Člani radi praznujejo rojstne dneve, novoletne praznike, gredo pa tudi na izlete z vlakom; nazadnje so bili na Bledu in Kopru.

Skupina Žirovske vrtnice, ki jo vodi **Vida Pondelek**, njena sovoditeljica pa je **Andreja Bogataj**, je novoustanovljena skupina upokojenih učiteljic, ki se je prvič srečala marca 2021. Povprečno so nekdanje učiteljice stare 75 let, želijo pa si povečati svojo skupino – ni nujno, da ravno z učiteljicami. Sestajajo se ob torkih od 17.00 do 18.30 v prostorih OŠ Žiri, Jobstova cesta 22.

Skupino Zimzelen, ki se sestaja ob četrtkih med 17.00 in 18.30, vodi **Ana Šuštar**, pomaga ji **Barbara Bašelj Habjan**. Živahna 12-članska ekipa skupine povprečne starosti 77 let se druži ob četrtkih od 17.00 do 18.30 v Kulturnem domu v Železnikih, na naslovu Trnje 39.

Vlado Kadunec

Jesenski žarki na izletu v Planico: Člani skupine Jesenski žarki gredo radi na izlete, tokrat so šli v Planico.

Izšla je knjiga o poljanski gledališki igri

Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane je nedavno izdalo knjigo *Medrug Polanci* avtorja **Andreja Šubica**, ki je tudi igralec in režiser v istoimenski gledališki igri.

Krstna izvedba gledališke igre *Medrug Polanci* je poklon umetnosti poljanskih ustvarjalcev ob 170. obletnici rojstva pisatelja **Ivana Tavčarja**. Predstavo spremlja razstava reprodukcij najpomembnejših poljanskih likovnih ustvarjalcev zadnjih 200 let. »Na škofovskem področju so nova dramska dela zelo redka, prej izjema. Zato se mi je zdelo pametno, da besedilo izdamo v knjižni obliki. V prvem delu je objavljeno v poljanskem dialektu, v drugem delu preveden v knjižni jezik,« je povedal **Šubica** in dodal, da so motivi v delu odnosi med poljanskimi umetniki zadnjih 200 let. »Knjiga govori o problemu trpljenja kot ustvarjalnega gibala, problemih najglobljih doživetij, kot je vojna, ki vedno zaznamujejo človeka in njegovo ustvarjanje. Sprašuje se, ali je z umetniško intervencijo možno rešiti svet pred pablaznelimi narcisoidnimi voditelji in pred ekološko katastrofo. Dotakne se tudi problema sebičnosti, ki je razprl svoja krila med epidemijo covida-19.«

Dramsko delo je lepo ocenila tudi režiserka **Tatjana Peršuh**: »Poljanska dolina je najbolj znana po Tavčarju in prav je, da se to izpostavi. Vendar so v tokratnem

Naslovnica knjige

projektu opozorili še na en ponos svojega kraja, to je bogata tradicija likovnih umetnikov. Poleg tega je likovna tradicija v Poljanah kontinuirana. Umetnost se namreč vedno znova izumlja, vedno se odziva na družbeno stanje. V predstavi *Medrug Polanci* avtor besedila in režiser Andrej Šubica zasleduje prav te vplive vse do danes, ko korona radikalno orje po percepciji umetnosti, gledališča pa sploh. Drugič, ohranjanje narave. Mar ni to lepo? Ali ni nekaj najbolj žlahtnega, da danes, v poplavi anglizmov in vseh mogočih popačenk, slišimo z odra nekaj tako avtohtonega?» **Damjan Likar**

Prizor iz gledališke igre *Medrug Polanci*

rexroth
A Bosch Company

Prosta delovna mesta,
str. 42

Odpira nove poslovne priložnosti Tudi brez ključa*

Novi Caddy Cargo

Pripravljen na vse

Delovno mesto prihodnosti? Na štirih kolesih. Odkrijte novi Caddy Cargo. Zahvaljujoč najsodobnejšemu digitalnemu okolju (Innovision Cockpit) in glasovnemu upravljanju je vedno povezan z vsem, kar potrebujete. Z asistenčnimi sistemi, prilagodljivim prostorom in ločenim zaklepanjem tovornega dela pa vam na poti do vsake nove poslovne zmage zagotavlja varnost in sproščenost!

Kombinirana poraba goriva: 4,7–3,9 l/100 km. Emisije CO₂: 110–102 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Nekatera prikazana in navedena oprema je na voljo opcijsko. Slika je simbolna. *Sistem za odpiranje in zagon brez ključa Kessy (Keyless Access), je na voljo za doplačilo. Več na www.porscheleasing.si.

Gospodarska
vozila

AH VRTAČ

Šuceva ulica 28, 4000 Kranj | T: 04 2700 210

Tomaž Žugec postal mladi mehanik Slovenije

Na letošnjem tekmovanju Mladi mehanik Slovenije 2022 je zmagal **Tomaž Žugec**, dijak Šolskega centra Škofja Loka, Srednje šole za strojništvo. Dijaki iz desetih šol so reševali vprašanja s posameznih področij avtoservisne dejavnosti in se pomerili še pri menjavi pnevmatike, menjavi žarnic ter pri menjavi dostopne stopnice na tovornem vozilu Volvo.

Tomaž Žugec je zmagal na tekmovanju Mladi mehanik Slovenije 2022.

Dijak tretjega letnika Srednje šole za strojništvo Škofja Loka, smer avtoserviser, se je na tekmovanje prijavil zaradi zanimanja in veselja do dela z avtomobili, predvsem pa zaradi novih

izkušenj. »Naloge na tekmovanju so bile sicer zahtevne in so vključevale osnovno znanje poklica, vendar sem jih brez večjih težav lahko rešil. Najbolj sem užival v praktičnem delu tekmovanja, saj sem res lahko pokazal svoje praktično znanje,« je povedal **Tomaž**, ki obožuje avtomobile in ti so del njegovega življenja, odkar pomni. »Predevala avtomobila za driftanje in samodriftanje mi predstavljata veliko veselje in užitek. Na ta način sem seveda pridobil številna znanja in nov pogled na avtomobile, kar mi še dodatno pomaga pri delu v delavnici.« V Šolskem centru Škofja Loka so dijake na tekmovanje pripravljali profesorji teoretičnega in praktičnega pouka. »Na kratko smo ponovili področje pogonskih motorjev, podvozij motornih vozil in avto elektrike. Priprave so potekale zelo sproščeno in tudi pred samim tekmovanjem pri naših dijakih ni bilo opaziti nervoze

in treme,« sta dejala mentorja **Tadej Požar** in **Janez Demšar**, ki pravita, da je Tomaževa zmagovalna kombinacija njegov talent, delavnost in entuziazem do avtomobilizma. »Svoje delo opravlja z velikim veseljem in s srcem. Ves prosti čas posveti sestavljanju in predelavi svojega vozila BMW, s katerim tekmuje na dirkah (drift). Zaradi tega laskavega naslova bo

precej lažje in hitreje dobil dobro službo. Ob prejemu priznanja sem mu prvi čestital in povedal, da se morda ta hip še ne zaveda, kakšnega asa drži v roki glede iskanja zaposlitve. Vsak dober delodajalec si bo namreč želel imeti v svojem kolektivu mladega mehanika Slovenije,« je še dodal Požar.

Damjan Likar

Tomaž v svojem vozilu za drift na hillclimb Hrušica

Konec gledaliških predstav pri Svetem Duhu

Po izbruhu koronavirusa je v škofjeloški občini zaprlo gledališka vrata Kulturno društvo Simba, ki je tri desetletja delovalo v Kulturnem domu IC Sv. Duh. V vseh teh letih so pridobili odlično občinstvo, ki se je rado vračalo na prireditve, in še vedno upajo, da jih bodo povabili na ogled nove predstave, ker pogrešajo dobre zabavne večere in skupno druženje.

Zadnjo predstavo so izvedli osmega marca predlani, za dan žena, nekaj dni pred razglasitvijo epidemije v Sloveniji. »Gostovalo je SSG iz Trsta. Večer pred zadnjo predstavo se ni vedelo, ali predstava bo, saj so Italijani državo že zapirali. Treba se je bilo odločiti in prevzeti odgovornost,« se spominja tedanjih težkih trenutkov **Marko Prosen**, predsednik društva Simba, ki že skoraj 40 let dela v ljubiteljski kulturi kot igralec, organizator, producent, odrski in lučni moj-

ster. Na vprašanje, ali je zgolj covid-19 odnesel gledališke večere pri Svetem Duhu, je odgovoril, da so v zadnjih letih težko zbrali sredstva za celotno gledališko sezono. »Večkrat smo se obrnili za pomoč na občino, vendar je vse do danes ostalo le pri obljubah. Tudi trenutno vodstvo krajevne skupnosti nam ni bilo v pomoč, ko smo potrebovali reflektorsko razsvetlavo (zato smo jo najeli na svoje stroške), so pa nam znali zaračunati komercialno najemnino,« je povedal Pro-

sen, ki je leta 1992 kot takratni tajnik KS oživel odrske deske v kulturnem domu in začel z organizacijo gledaliških predstav. Vsako leto je organiziral nekaj gostovanj, do leta 1996, ko je zbral igralsko ekipo za premiero glasbene komedije *Ta veseli dan ali Matiček se ženi*, ki je bila do zdaj najuspešnejša domača predstava. Po nekaj letih amaterskih predstav je KS Sveti Duh začela temeljito obnovo prostorov kulturnega doma. Po prenovi so gostovala še profesionalna gledališča.

Število obiskovalcev iz celotne Slovenije se je vsako leto povečevalo, zato je takratno društvo Simba leta 2007 organiziralo gledališki abonma. »Ne vem, ali bo še kdaj abonma v tej dvorani. Odvisno je od zdravstvenih razmer, občinskih sredstev, ki so namenjena za delovanje društev, novih 'vaških' svetnikov in nekoga, ki bi vse skupaj prevzel, saj je to delo ljubiteljsko, za 'sendvič', kot se reče, in vzame veliko časa,« je zaključil Prosen.

Damjan Likar

Dogodek Rdeča lička v škofjeloških vrtcih in šolah

Na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto smo zelo ponosni, da sodelujemo pri ciljih in namenih projekta Carjevič – rdeča lička v škofjeloških vrtcih in šolah. Veselili smo se dogodka, ki smo ga imeli v sredo, 13. aprila 2022, dopoldne ob šolskem igrišču, kjer si želimo ustvariti kotiček na prostem v obliki učilnice na prostem.

Zakaj smo tako ponosni na ta dogodek?

Pred šestimi leti smo se na naši šoli odločili, da začnemo urejati košček zemlje in ustvarimo šolski vrt kot prostor trajnostnega učenja, ki vključuje vztrajnost in potrpežljivost, ne pa hitenja in površnosti. Tu se nadgrajuje znanje in ustvarja medpredmetno povezovanje. Razvijamo delavnost, preudarnost, vztrajnost, samodisciplino, vrednote, ki si jih učenci morajo privzgojiti. Vrt nam je navdih za raziskovanje in šola za življenje. Pomembno nam je didaktično načelo: Najprej doživljanje v naravi.

Učence s praktičnimi pristopi spodbujamo k zdravemu načinu življenja, saj se v jutranjih urah učenci sproščajo ob klepetu, opazovanju, pa tudi ob samem delu. K pouku v učilnico v šoli pridejo manj napeti, bolj mirni in zelo motivirani za nove naloge. Učenci med seboj bolje sodelujejo in se dopolnjujejo.

Zelo pomembno nam je tudi, da vsaka skupina dobi možnost, da preprosto uživa v različnih oblikah telesne dejavnosti. Te večšine pa razvijajo na vrtu in zunanjih šolskih površinah. Pomembno se nam zdi, da spodbujamo prehod

Pouk na prostem

iz učilnic na zrak, saj tako lahko učenci gojijo pozitivne občutke.

Ker je pomlad čas novih načrtov, dela in dobre volje, smo z velikim upanjem in radostjo na dogodku posadili pet jablan sorte carjevič. Učenci 2. b in 3. c so se v ta namen naučili več pesmic, ki so jih z gibanjem in petjem predstavili obiskovalcem prireditve. Mlajši učenci so tako opozorili na pomemben odnos do narave, ki je mogočna učiteljica. Vsi skupaj si želimo čisto okolico z rastlinami, ljudmi in živalmi, ki nam lepšajo življenje. Posajena drevesa so tako postala popotnica za življenje vseh nas.

Projekt Carjevič so oblikovali na Občini Škofja Loka in ga tudi koordinirali. Izbrali so sorto, se odločili, da k sodelovanju povabimo naše najmlajše občanke in občane ter naredimo projekt osveščanja, učenja in razveseljevanja. Gospa Čiška je dala pobudo za sajenje dreves in

sajenje. Hvala gospodu županu **Tinetu Radinji**, da nas je obiskal in nam namenil spodbudne besede in se skupaj z nami veselil dogodka, ko smo posadili jablano. Štiri že dan prej, eno ob dogodku. Ponosni smo na našo v. d. ravnateljico **Matejo Istenič**, ki nas spodbuja pri načrtih.

Avtor *Malega princa* pravi: »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem.« Na naši šoli se tega močno zavedamo. Mentorici Eko šolskega vrta **Lidija Hafner** in **Marjeta Kavčič** z ekipo in učenci skrbita, da se vse to prenaša v prakso, torej iz učilnic na prosto. Stara sorta jablan se tako poveže tudi s pomembnim dogodkom naše šole. Naj se posajena drevesa bohotijo v vsej svoji veličini, tako kot naša šola že devetdeset let.

Lidija Hafner in Marjeta Kavčič

Popravek

V prejšnji številki smo pomotoma objavili napačno avtorsko delo grafične oblikovalke Nataše Šušteršič Plotajs. Na desni objavljamo pravo fotografijo. Za napako se opravičujemo.

GIVOS d.o.o.

Novi modeli aluminijastih ograj!

• **ALU OGRAJE**

• **PVC OGRAJE**

• **VRTNE IN BALKONSKE OGRAJE**
• **DVORIŠČNA VRATA** • **RAZLIČNE BARVE**

M: 040 568 000 | www.givos.si | info@givos.si

PRODAJA IZDELKOV: GIVOS d.o.o., SREDNJA VAS 73, 4208 ŠENČUR

Vodni raj Ribiške družine Žiri

Poljanska Sora ribolovno ni prav zahtevna voda; brzice, tolmeni in prelivi so lahko dostopni, tako da je reka lovna v celem toku. Ljubitelji ribolova reka pogosto razveseli, ko njihovo palico zatrese ena od številnih rib, ki domujejo tu.

»Potočnica domuje v Sori že v prvih tolmunih od izvira, lipan se pojavlja že nad Žirmi in je bil pred še nekaj leti glavna muharska riba. Zaradi plenjenja kormoranov je lipanska populacija v srednjem in spodnjem delu Sore podvržena velikemu nihanju, v gornjem toku pa se je v zadnjem času krepko povečala, če se spomnimo, da je bil lipan pred dvajsetimi leti v tem delu reke razmeroma redek. Danes je najstabilnejši lipanski revir prav v gornjem toku Sore. Ta del Sore pa je znan tudi po kapitalnih potočnih postrveh; vsakih nekaj let se ujame kakšen primer, težak med pet in deset kilogramov. Pri muharjenju dobro prijema tudi šarenka, ki nam v bistvu rešuje ribolovni dan, da ne pridemo domov ravno praznih rok. Sulec sicer ne dosega rekordnih velikosti, a je njegova populacija razmeroma stabilna,« opiše, svoj revir **Miro Mahnič**, predsednik Ribiške družine Žiri. Doda še, da je za turistični ribolov reka morda najbolj zanimiva na Fužinah, saj je dostopna tako rekoč s ceste. »Ribolov tu je tudi gotovo poplačan z uspehom, saj v vodo vsako leto vlagamo najmanj 600 kg šarenk in potočnih postrvi,« svoje ribiške izkušnje podeli Mahnič.

Zgradili bomo ribogojnico!

Žirovcem je bil njihov revir, ki je segal od izvira Sore do Barbne žage na Hotavljah z vsemi

pritoki, dodeljen leta 1953, ko so ustanovili Revirno družino Žiri, nato pa se je leta 1955 problikovala v Ribiško družino Žiri. Ideji o ribogojstvu je sledil najem stavbe električne centrale, naslednje leto pa so že osmukali prvih 36 samic potočne postrvi.

Leta 1965, ko so iskali drugo, primernejšo lokacijo za izgradnjo ribogojnice, je analiza vode na Rovtu pokazala, da je tu voda najbogatejša s kisikom. Dve leti kasneje so v novi ribogojnici že nasukali 150.000 iker, že naslednje leto pa 500.000, kar še danes velja za polno kapaciteto vališča. V letih 1970 do 1973 so zgradili prvi zunanji ter čistilni bazen za vališče. Do leta 1977 so postavili še prizidek k ribogojnici, kjer so klubski prostori in stanovanje prvega ribogojca in gospodarja. Zgradili so tudi preostale zunanje bazene z umirjevalnikom, ki je dalo končno, današnjo podobo ribogojnice v Žireh.

Imamo sodobno ribogojnico!

»Bogastvo Sore in njenih pritokov nam nudi ogromno možnosti za razvoj ribogojstva in ribištva na Žirovskem. Člani društva se zavedamo odgovornosti, ki nam je dana, da skrbimo za čistost in bogatost reke in njenih pritokov. V zadnjem desetletju smo vzgojili domačo materno jato potočne postrvi, ki nam omogoča vsako-

RD žiri na reki.jpg: Bogastvo Sore nudi ogromno možnosti za razvoj ribogojstva in ribištva na Žirovskem

letno smukanje brez izlovov iz vodotokov. Konstantna je prodaja šarenke. Postopoma smo obnovili vse zunanje bazene in umirjevalnik za vališče. Imamo majhno, a upam si trditi eno modernejših ribogojnic v naši širši okolici,« je s svojimi sočlani – v društvu jih je letos registriranih 39 – zadovoljen Miro Mahnič.

Ribe bodo dobile novo streho

Pove še, da je epidemija covid-19 v dobršni meri prizadela tudi društveno življenje oziroma utečene dejavnosti. Tako jim lani denimo ni uspelo izpeljati vsakoletne čistilne akcije, ob prekinitvi omejitev druženja poleti pa jim je pri ribogojnici le uspelo izpeljati že tradicionalni letni piknik, s pomočjo katerega nekoliko okrepijo tudi svojo blaginjo.

Mahnič omeni dva večja posega v vodotoke, ki so društvu dani v upravljanje: »Lani spomlad so začeli sanirati cesto Fužine–Sovodnj. Na razdalji dveh kilometrov, od mostu na Fužinah do vasi Koprivnik, pri tem še vedno izvajajo posege v vodotok, kar zaradi kaljenja vode velikokrat onemogoči ribolov. Lani julija in avgusta so menjali cevi od jezua

do elektrarne, šlo je pravzaprav za manjši poseg zamenjave cevi čez reko, ki je bil izveden hitro in v skladu z vsemi dogovori. Lani smo tudi dokončno zamenjali in s tem zaključili dvoletni projekt zamenjave ograje ob zgornjem delu ribogojnice, zamenjali pa smo tudi ograjo ob bazenu pred ribogojnico. Načrtovano zamenjavo strehe na ribogojnici, ki se zaradi večjega finančnega zalogaja vleče že več let, bomo predvidoma izvedli v prvi polovici letošnjega leta, saj so sredstva zdaj zagotovljena.«

Rib bo dovolj za vse

Ob pregledu lanskega poročila gospodarja in ribogojca izvedemo, da so v sezoni 2021–2022 nasukali 155.000 iker potočne postrvi, v gojitvene pritoke so vložili 60 tisoč zarodkov potočne postrvi, v zgornji ribolovni revir pa 32 tisoč. V spodnji ribolovni revir so vložili 420 kg šarenke, 395 primerkov večje potočne postrvi, 800 enoletne potočne postrvi in 35.000 zarodkov potočne postrvi. V letnem poročilu gospodarja in ribogojca Ribiške družine Žiri je za leto 2021 še zapisano, da so prodali okoli 1016 kg šarenke.

Vlado Kadunec

Revir 16/A RD Žiri se začne v Sopovtu pri mlinu in se konča pri glavnem mostu v Starih Žireh ob cerkvi sv. Martina, zraven bencinskega servisa. Reka se najprej preliva preko slapov v večja in manjša vodna okna oziroma vodne kotle – 'tumfe', ki so obdani z raznovrstnim rastlinjem, nato pa nadaljuje preko brzic v ožji globlji kanjon. Ta del je izrazit postrvi del, saj je voda polna kisika in hitre vode. Nižje po toku v predelu Brekovic, se voda nekoliko umiri, a ostaja postrvi revir, pojavi pa se že tudi lipan. Reka nato postane težavna za ribolov, saj so bregovi gosto obraščeni z grmovjem in drevesi.

Revir 16/A1 je precej daljši od revirja 16/A in poteka od mostu v Starih Žireh pri cerkvi do hotavelskega jezua blizu gostilne Lipan. Tudi v tem revirju je voda spremenljiva. Tu prevladujejo lipani in potočne postrvi, nižje po vodi tudi klen. Za ribolov je treba v obeh revirjih kupiti dovolilnice, ki v istem dnevu veljajo samo za lov v enem revirju.

Upokojenci za daljša potovanja potrebujejo kondicijo

Škofjeloški upokojenec **Pavel Dobovšek** je v zadnjih petnajstih letih prepotoval skoraj pol sveta in nikjer ni doživel niti ene slabe izkušnje. Da je vedno vse potekalo kot po maslu, je zaslužen tudi njegov popotniški protokol za ohranitev zdravja, predvsem v deželah tretjega sveta.

Upokojeni ekonomski tehnik namreč na vsako potovanje obvezno vzame s seboj razkužilo, zobe si umiva z vodo v plastenkah, izogiba se uživanju solate, ki je bila umita z navadno vodo ter se bolj ali manj prehranjuje samo s kuhano hrano. »Tudi zaradi tega še nikoli nisem imel zdravstvenih težav. Smo pa v Peruju imeli težave z enim od naših sopotnikov, ki je imel dva dni krvavo drisko. Šele po posredovanju zdravnika, ki mu je vzel vzorec blata in mu predpisal ustrezen antibiotik, se mu je prebavni trakt umiril,« je povedal **Dobovšek** in v luči zadnjih dveh koronskih let dodal, da je bil leta 2014 v Svazilandu in Južnoafriški republiki, v času, ko je razsajal zelo nevarni virus ebola in so ga zato pri prehodu meje testirali.

Ko je prišel iz Bolivije, je kot za šalo hodil po lokalnih hribih

Dobitnik priznanja Športne zveze Škofja Loka in Zavoda za šport za pomemben prispevek k razvoju športa se rad spominja potovanja v Bolivijo, ki se nahaja na zelo visoki nadmorski višini. »Glavno mesto La Paz je zgrajeno pod planoto na nadmorski višini 3600 metrov. Ko sem prišel s tega potovanja, sem praktično 'letel' na Blegoš, ker se mi je zaradi

bivanja na tej višini zelo povečalo število rdečih krvničk. Sem pa spoznal, da na splošno upokojenci za daljša potovanja potrebujejo kondicijo. Ne samo zaradi hoje. V Argentini smo večkrat doživeli izjemne temperaturne razlike na različnih koncih te prostrane dežele. In to je velika obremenitev za telo,« je dejal sogovornik in ob tem omenil nepozabno argentinsko večerjo s tangom. Po njegovih besedah sta v domovini **Lionela Messija** dve vrsti Slovencev. »Prvi so ekonomski migranti, ki so prišli tja s trebuhom za kruhom po prvi svetovni vojni, drugi pa so politični migranti, ki so v Argentino prebežali po letu 1945. Slednji so veliko bolj zavedni Slovenci, medtem ko potomci prvih vedno bolj izgubljajo vezi z matično domovino.«

V Butanu ljudstvo lahko odpokliče cesarja

Nekdanji snemalec pri Gorenjski TV, ki po vsakem potovanju naredi amaterski dokumentarni film, je izpostavil tudi obisk v kraljevini Butan, kjer so ga navdušili domačini. »Država je zelo zaprta, zato prebivalci pogrešajo stik s tujim svetom. Ko smo prišli na ogled, so nas bili zelo veseli in radovedno so opazovali vsak naš korak. Ena od posebnosti te revne države

je ta, da lahko ljudstvo odpokliče kralja, če z njegovim delom ni zadovoljno,« pravi Dobovšek, ki svoja popotniška doživetja predstavlja tudi na srečanjih Društva geografov Gorenjske. Prav z njimi članje med prvomajskimi prazniki odpotoval na Irsko in tako prekinil dvoletni potovalni koronski post. Na vprašanje, kakšne ima izkušnje z letali, pravi, da so enkrat pri prestopanju v Münchnu na letalo za Islandijo skozi okno opazovali nakladanje prtljage. »Sopotnica je opazila, da so njen kovček postavili na stran, tako da ga kljub naši urgenci niso dali v letalo. Dobila ga je šele tretji dan našega raziskovanja Islandije.«

Damjan Likar Na Viktorijinih slapovih

Butan je najbolj ekološka država na svetu.

ROLETE

www.akrol.si

ŽALUZIJE

IZDELAVA IN MONTAŽA SENČIL, POPRAVILA ROLET IN DRUGIH SENČIL

• Rezervni deli za žaluzije, rolete in ostala senčila • Rolete • Komarniki • Notranje žaluzije	• Zunanje žaluzije • Garažna rolo vrata • Pliseji • Lamelne zavese • Panelne zavese • Duo roloji
---	---

TOMAŽ KOSEC s.p.
Prešernova cesta 8, 1234 Mengeš
GSM: 041/662 483, www.akrol.si

»Mojstri rokodelci so vezni člen med preteklostjo in prihodnostjo«

V starem škofjeloškem mestnem jedru najdete majhno rokodelsko središče z velikim ciljem. Rokodelski center Duo si prizadeva za ohranjanje tradicije rokodelstva in prenašanje znanj na mlade ter širi ozaveščenost o pomenu lokalnega rokodelstva. Poleg 21 stalnih članov sodelujejo tudi s širšim krogom rokodelcev, predvsem s škofjeloškega območja. V svojih prostorih gostijo razstave, rokodelske delavnice in tečaje ter predstavljajo mojstrovine lokalnih mojstrov in mojstric. Čez poletje pa v njihove prostore zaide tudi vse več turistov, v ta namen smo se obrnili na **Kati Sekirnik**, vodjo Rokodelskega centra.

Tečaj rezbarjenja z mojstrico rokodelstva Petro Plestenjak

Zdi se, da se ljudje vse bolj zavedamo pomena lokalnih izdelkov, mojstrov. Opažate tudi sami, da ljudje vse bolj cenimo rokodelske izdelke?

Seveda. Ko sem se sama pred leti začela ukvarjati z rokodelstvom, ta tema med ljudmi ni bila prav dobro sprejeta. Rokodelstvo se je vse prevečkrat povezovalo s podeželskim. V zadnjih letih pa se to spreminja, k temu veliko pripomore tudi mojstrstvo lokalnih rokodelcev in njihova prepoznavnost v širšem merilu. Živimo v času, ko vse več ljudi razmišlja o tem, kako trošiti manj in kupovati kakovostno. Vse bolj cenimo lokalne izdelke, naravne materiale. Pomembno nam je, da poznamo avtorja izdelka, ki ga odnesemo domov. Vsi te dejavniki vplivajo, da se tudi v

splošni javnosti prepoznavanje rokodelstva spreminja. Vse bolj privlačno je tako tudi za mlade.

Zakaj pa je prenašanje te ljubezni do rokodelstva na mlajše generacije tako pomembno?

Če znanja ne prenesemo na mlajše generacije, bo izginilo. Prav zato je pomembno, da znanje ni le dokumentirano, temveč da živi med ljudmi. Rokodelske vsebine drugače kot s človeškim stikom ne moremo prenašati. Mojstri rokodelci poglobljeno poznajo materiale in tehnike, s katerimi rokujejo, zato so vezni člen med preteklostjo in prihodnostjo. Danes lahko npr. kovače preštejemo na eno roko, to redko znanje, ki se je nadgrajevalo skozi stoletja, pa prehitro izumira. Tradicionalno znanje lahko s sodobnimi pristopi oplemenitimo, nikakor pa ga ne moremo nadomestiti. Ko znanje izgine, ga je težko obuditi, saj z mojstrom pogosto izgubijo tudi ključne podrobnosti. Tudi sicer vidim veliko zanimanje vrtčevskih in šolskih otrok za rokodelska dela. Skozi ročne spretnosti pa najmlajši še razvijajo fino motoriko, kar je bistvenega pomena za otrokov celostni razvoj in kognitivne sposobnosti.

Epidemija je dodobra ohromila tudi vaše delovanje. Kakšna je trenutno ponudba delavnic in tečajev?

Po dveh letih smo spet lahko organizirali delavnice in tečaje. Pri slednjih gre za bolj poglobljena srečanja, v sklopu katerih se udeleženci dobivajo in pilijo svoje znanje na izdelkih ter pridobijo osnove za samostojno delo. Trenutno poteka tečaj šivanja historičnih oblačil, tečaj rezbarjenja in priprave za tečaj vitraž. V maju se začne tečaj vezanja. Tečaji potekajo skladno z letnimi

časi, od jeseni do pomladi. Čez poletje, ko je časa za rokodelstvo manj, pa organiziramo delavnice. Poleti prirejamo tudi vsebine za tuje obiskovalce. Več informacij o tem dobite na naši spletni strani in družabnih omrežjih, prijavite pa se lahko po elektronski pošti ali telefonu.

Kakšno je zanimanje med tujimi gosti?

Vsekakor zanimanje je, saj gre za lokalne specifičnosti, ki jih drugje ne boste našli. Tako beležimo lep obisk tudi tujih udeležencev. Zadnji dve leti smo se bili sicer primorani v ožje razliski prilagoditi razmeram, vidimo pa veliko potenciala za razvoj dejavnosti. Turisti dandanes iščejo višje kakovostno ponudbo, kar rokodelstvo brez dvoma je. Tujci so ob obisku našega centra vedno očarani, kako ne bi bili, pri nas najdete esenco rokodelstva celotnega območja, vrsto naravnih materialov in ljudi, ki so resnično predani svojemu delu.

Kakšno pa je zanimanje za projekt Roko-delci? Kakšna je vizija projekta?

Gre za širši projekt, pri katerem smo na Škofjeloškem moči združili z Loškim muzejem Škofja Loka in Območno obrtno zbornico

Škofja Loka. Projekt med drugim poteka tudi v Rogatcu, Slovenski Bistrici in Idriji. Lani smo se poglobljeno ukvarjali s pletarstvom, letos pa z obdelavo volne. V sklopu projekta dokumentiramo rokodelske postopke, izdamo priročnike, postopke izdelave pa tudi posnamemo ter pripravimo razstavo. Skupaj s PUM-o Škofja Loka smo ravno zaključili tudi sklop delavnic za mlade na temo pletarstva, poteka sklop delavnic z OŠ Jela Janežiča, na jesen pa nas čaka še sklop delavnic za mlade na temo polstenja volne.

Zelo aktualna je tudi razstava Narava, ujeta v vlakna, avtorice Lili Panjtar.

Tako je, to je samostojna razstava tekstilne oblikovalke in rokodelke **Lili Panjtar**, kjer so predstavljeni laneni izdelki v tehniki rastlinskega potiska in barvanja z rastlinami z avtoričinega vrta. Gre za resnično čarobno razstavo, ki poudarja pomen vračanja k naravi in povezovanja tradicionalnih znanj in sodobnega oblikovanja. Razstava je na ogled do 7. maja, z 10. majem pa začnemo z novo, na njej se bo predstavila mojstrica šivanja historičnih oblačil **Andreja Stržinar**.

Nika Arsovski

V mesec maj so v Rokodelskem centru Duo vstopili z razstavo *Narava, ujeta v vlakna*.

Otroci in učenci posadili jabolka carskega okusa

Otroci in učenci škofovskih vrtcev in šol so marca in aprila ob svojih izobraževalnih ustanovah posadili sadike domačih jablan vrste carjevič. Pobudo za ta projekt je dala občanka **Čiška Podnar**, ki je donirala 20 sadik te odporne sorte jabolka, ki ima osnovno barvo svetlo rumeno, pokrivajo pa ga značilna 'rdeča lička'.

Podnarjeva se je za donacijo odločila za spodbudo ostalih občank in občanov k razmisleku o samooskrbi, o ravnanju z okoljem, o skrbi za sočloveka in naravo. Ker so te vsebine vključene tudi v prioritete občine, so pobudo izkoristili in naredili projekt osveščanja, spodbujanja in razveseljevanja. Domača jabolka carskega okusa bodo tako razveseljevala naše najmlajše občanke in občane. »Naši učenci so z zanimanjem opazovali pravilno zasaditev sadike na šolskem sadovnjaku in poslušali informacije o carjeviču. V naslednjih mesecih in letih pa nas čaka opazovanje rasti jablane in tisto, kar učenci komaj čakajo, slad-

kanje z jabolki.« je povedala **Andreja Rihtaršič Mladenović**, pomočnica ravnateljice na OŠ Jela Janežiča. **Janja Bogataj**, ravnateljica Vrtca Škofja Loka, pa je poudarila, da nova drevesa pomenijo novo življenje, za katero bodo ob pomoči strokovnih delavk in delavcev vrtca skrbeli otroci. »Če bodo pri svojem delu uspešni in če nam bodo naklonjeni tudi vremenski pogoji, se vsi skupaj lahko veselimo bogate jeseni, ko se bomo lahko sladkali že s prvimi plodovi. Bistveno za pedagoški proces je, da je otrok lahko opazuje proces v naravnem okolju, v vseh letnih časih in da je tudi sam soudeležen pri vseh

postopkih. Narava je najboljša učilnica, saj mnogi otroci sploh nimajo več predstave o tem, kaj in na kakšen način zraste v naravi. Prepričana sem, da smo z zasaditvijo dreves naredili nekaj pomembnih korakov k našemu mozaiku samoskrbnih dejavnosti, ki jih že dalj časa izvajamo v naših vrtcih.« V PŠ Bukovščica so na zelenici šole zasadili štiri sadike carjevičev. »Učenci svojega navdušenja ob sajenju in pripravi dogodka niso skrivali. Svoje vtise so strnili takole: 'Zasaditev nam je veliko pomenila. Ko bomo veliki in bomo šli mimo dreves, se bomo hvaležno spominjali, da smo jih posadili mi. Najlepše pa bo, ko

bomo lahko kakšno jabolko tudi odtrgali in se z njim posladkali,« so dejale učiteljice **Tinka Eržen**, **Tinkara Šušteršič** in **Alenka Magajne Germ**. Na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto so pet sadik posadili ob šolskem igrišču, kjer si želijo ustvariti kotiček v obliki učilnice na prostem. »Mlajši učenci so na dogodku opozorili na pomemben odnos do narave, ki je mogočna učiteljica. Vsi skupaj si želimo čisto okolico z rastlinami, ljudmi in živalmi, ki nam lepšajo življenje. Posajena drevesa so tako postala popotnica za življenje vseh nas,« sta povedali mentorici **Lidija Hafner** in **Marjeta Kavčič**.

Damjan Likar

Otroci in učenci so z navdušenjem in dobro voljo sadili carjeviče ob škofovskih šolah in vrtcih.

»Nikoli me niso zanimale vloge princesk«

Popiti kavo z igralko **Tamaro Avguštin** je prav sproščujoče, osvobajajoče. »Luftarka«, kakor šaljivo opiše svoje srednješolske podvige, je stopala po manj konvencionalni življenjski poti, ki jo je na koncu pripeljala točno tja, kamor spada – v gledališče, na oder, v film. V svoji igralski karieri si je prislužila že kar nekaj zvenečih nagrad, od Severjeve nagrade za igralske stvaritve študentov dramske igre in Borštnikovo nagrado za mlado igralko v predstavi *Visoška kronika*. Zadnji je naziv najzlahtnejše komedijantke na 30. festivalu Dnevi komedije. Njene globoke misli, ki so švigale pod nebo prestolnice, pa so se le ubesedile v tem intervjuju.

Tamara Avguštin na vaji za predstavo *Visoška kronika* s soigralcem Aljažem Jovanovičem. (Foto: Peter Uhan)

Tamara, kdaj ste vedeli, da boste postali igralka?

V resnici že zelo v zgodnjih otroških letih. Doma sem imela video kaseto, na katero je bila posneta predstava iz Lutkovnega gledališča, *Pravljica o kozlu*. Z **Branetom Vižintinom** in lutko, imenovano Kozle. Predstava me je začarala in mam sem cele dneve prosila, naj mi jo zavrti. Kozle pa se ni znal najlepše obnašati. Bruhal je čokolino in ni hodil v glasbeno šolo. (smeh) Predstava je kasneje gostovala tudi na Loškem odru in seveda sva si jo z mam ogleдали. Na koncu predstave Kozle izgine

in pripovedovalec nam namigne, da ga lahko, če ga najdemo, obdržimo. Čeprav sem vedela, da gre za lutko, sem po prihodu iz gledališča radovedno kukala pod vsak avtomobil, če se morda pod njim skriva Kozle. (smeh) Da pa želim postati igralka, mi je bilo jasno, ko sem dobila priložnost, da si ogledam snemanje takrat priljubljene serije *TV Dober dan*. Vzdušje na snemanju je bilo tako sproščeno, veliko je bilo smeha. »To je poklic? Jaz bom igralka!« Sem pa sčasoma spoznala, da igrilstvo še zdaleč ni tako preprost poklic.

In od takrat naprej ste vsako celico svojega telesa posvetili temu cilju?

Ne, pri meni je bilo precej sproščeno. Do konca osnovne šole je v meni tlela želja po igrilstvu, potem pa sem s puberteto to za nekaj časa postavila na stranski tir. Da srednja šola ni zame, je hitro postalo jasno. Tako sem začela urejati novice za informativno oddajo na Radiu Sora. Pri komaj 17 letih. Nekega dne pa sva si s prijateljico **Petro** ogledali gledališko predstavo na Loškem odru in igralski duh me je ponovno prevzel. Po predstavi sva končali v Jesharni, kjer smo se zaklepetali z **Bojanom Trampušem** in **Iztkom Drabikom Jugom**. Nekje sredi večera sem priznala, da sem si dolgo želela postati igralka in bi bila vesela, če se pojavi priložnost na Loškem odru, da mi sporočijo. Kaj hitro so mi tudi res. Vse tri igralk pred menoj so namreč zanosile, zato so se obrnili name. To se je izkazalo za pravo odločitev, znebila sem se strahu in se prijavila na sprejemne izpite na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo.

Čemu strah? Že iz razloga, da o AGRFT krožijo številne zgodbe? Pa so resnične?

Uh, vse dotlej nisem poznala nikogar, ki bi ob omembi AGRFT izkazal neizmerno navdušenje. (smeh) Vsi so prepričani, da štejejo le veze in zato navadni smrtniki že v osnovi nimamo možnosti. Tudi igralski poklic je še vedno povezan s številnimi floskulami, prepričanji in stereotipi. Škoda. V našem letniku je bilo resnično malo študentov, le pet. Sama sem se v prvem letu na Akademiji dolgo iskala, ob pomoči odličnih mentorjev pa sem se tudi našla. Večkrat sem predavanja zaključila v joku, ne zaradi česa drugega kot le negotovosti. Prepričana sem bila, da so imeli vsi, ki so mi dejali, da ne bom igralka, prav.

Nisem se znala odpreti. Prav zato sem neizmerno hvaležna profesorici **Jožici Avbelj** (prejemnica nagrade Združenja dramskih umetnikov Slovenije (ZDUS) za življenjsko delo), ki je močno vplivala na mojo igralsko pot, sploh v času študija. Ni mi pustila, da bi mi nesmiselne kritike prišle do živega. Spomnim se, da sem ob eni izmed revizij dobila kritiko, češ da eden izmed profesorjev »najmanj vidi Tamaro«. To me je dušilo. Kaj to pomeni?! Mesece sem to breme nosila s seboj in trpela. Potem sem za nasvet vprašala Jožico. Svetovala mi je, da ta stavek napišem na listek, ga zmečkam, odprem omaro in ga vržem daleč zadaj ter nanj pozabim. Ko bom čez čas spet naletela nanj, se bom nasmehnila, ga spet zmečkala in vrgla nazaj. Nisem razumela, kaj želi povedati. Šele sčasoma sem doumela. Hkrati sta bila moja profesorja še **Jernej Šugman** in **Jernej Lorenci**, velika sreča je učiti se ob takih imenih!

Kateri liki pa so vam posebej pri srcu?

Nikoli me niso zanimale vloge princeske, čeprav bi mi zdaj bila kakšna prav izziv, v veselje. Najraje pa sem imela vloge, ki jih običajno dobivajo moški kolegi. Take, megalomanske. (Smeh) Po drugi strani pa si želim delati predstavo, v kateri bi ves čas preživela na odru, brez besednega izražanja, v tišini. Zanimajo me stvari, ki so nemogoče. Ki morda niso sprejemljive, oder pa jih prenese. Igra me zanima, igrati se. Pri gledališču mi je vseč, da med igralcem in gledalcem ni četrte stene. Zanima me stik. Zanimajo me vsi gradniki predstave. Rada se razumem s soigralci, z vsemi sodelujočimi. Pomembno mi je, da je ljudem v ekipi mar, da gradimo skupaj, da v tisti črni škatli nastane dogodek, magija. Da se komu kaj zgodi, nam in gledalcem, da skupaj nekam gremo.

Kakšne izzive pa si kot igralska svobodnjakinja postavljate za prihodnost?

Ne načrtujem, ne postavljam si izzivov. Včasih sem najbolj zadovoljna samo sama s seboj. Rada sem sama. In lena. (smeh) Za svobodnjake sta bili minuli leti resnično čudni, eksistencialno zahtevni. Upam, da nam novi valovi virusa pa »stari valovi« Ministrstva za kulturo ne bodo uničili prihajajočih projektov. Z majem začnem sodelovati z gledališko režiserko **Nino Rajić Kranjac**. Občudujem jo. In mislim, da bi ženske resnično morale držati skupaj. Podpirati druga drugo. Poglejte dekleta z Inštituta 8. marec, kako ga pičijo. Kako se ne menijo za vsa polena. Noro! Z Nino sodelujeva tudi pri projektu v Drami, v Novi Gorici pa sodelujem s **Kokanom Mladenovićem**. Poleg tega snemam tudi celovečerec z režiserjem **Darkom Štantetom**.

Pa še čutite tako močno pripadnost igralskemu poklicu kot nekoč?

Pred epidemijo sem imela obdobje, ko sem bila zasičena z

»Upam, da nam novi valovi virusa in »stari valovi« Ministrstva za kulturo ne bodo uničili prihajajočih projektov.« (Foto: Jurij Vižintin)

igralstvom. Nisem se več znala čuvati. Tudi v času virusa je bilo težko, čeprav sem odmor nujno potrebovala. S pomladjo pa je moja ljubezen do gledališča ponovno vzplamtela. Želim ga bolje spoznati, se ga lotiti še na kakšen drug način. Prišli so tudi čudoviti

projekti, ki mi bodo omogočili, da se širim. Da rastem. Hvaležna sem, da sem imela priložnost sodelovati z vrsto čudovitih ljudi, prejemati pohvale in priznanja. Sploh zdaj, ko se mi včasih zdi, kot da živim v svojem mehurčku. No, saj vsak živi v svojem, pa vendar. Zaznavam

toliko sovraštva in nesramnosti do soljudi. Zgrozim se ob ozkolečnosti ljudi, ob nepripravljenosti k dialogu in poslušanju drugih. Hkrati se zavem, kakšno srečo imam, da takšnih ljudi v mojem mehurčku ni. Več podpore, več ljubezni! **Nika Arsovski**

PROJEKT VSEŽIVLJENJSKO VAROVANJE NARAVE – ŽUŽKOHOTELI

Vseživljenjsko varovanje narave je projekt, ki ga v sodelovanju z Drevesnico Zakotnik, Mizarstvom Drlink in Turističnim društvom Žirovski Vrh, Ljudska univerza Škofja Loka izvaja že leto dni. Poleg delavnic o ohranjanju avtohtonih sadnih drevesnih vrst, redno potekajo delavnice kvačkanja, šivanja, izdelave mozaikov in hotelov za žuželke, kjer stare materiale ponovno uporabimo (les, volno, tekstil, keramiko).

Cilj projekta je ljudi ozavestiti o pomembnosti reuporabe in ponuditi ideje, kako odslužene materiale ponovno uporabiti ter s tem pripomoči k zmanjšanju onesnaževanja narave.

V maju vas ob torkih vabimo na delavnice izdelave hotelov za žuželke:

- **10. 5. 2022 ob 17. uri** v Gorenji vasi
- **17. 5. 2022 ob 17. uri** v Žireh
- **24. 5. 2022 ob 17. uri** v Škofji Loki in
- **31. 5. 2022 ob 17. uri** v Železnikih

Prijave: 04/506 13 20 ali tina.dragovan@lu-skofjaloka.si.

Za več informacij o projektu si oglejte spletno stran Ljudske univerze Škofja Loka.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Lokalna akcijska skupina
Iloškega pogorja

Ljudska univerza
Škofja Loka

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014 – 2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za programsko obdobje 2014 – 2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovorna Ljudska univerza Škofja Loka.

Smučanje na Selškem nekoč in danes

Telovadni društvi Selca in Partizan Železniki sta zagotovo vplivali na sam razvoj smučanja in smučarskih tekmovanj v zgornji Selški dolini. Začetek resnega tekmovanja sega v leto 1954, ko so se v društvi organizirale sekcije smučanja, skokov, tekov in sankanja. V tistem času so na tekmovanja udeleženci odhajali na svoje stroške, in če je bilo smučanje v bližini, na Soriški planini, Starem vrhu ali Ratitovcu, so odšli kar peš. Na tekme izven doline pa so potovali z javnim prevozom, z avtobusom ali vlakom. Tekmovali so v slalomu, veleslalomu in smuku, smuči pa so imeli samo ene za vse tri discipline. Oprema je bila bolj uboga in seveda premočljiva. Vezalke na čevljih je bilo težko zategniti toliko, da bi bila noga stabilna, vezi pa so se prepogosto odpenjale. Tudi malica, ki so jo vzeli na tekmovanja, je bila bolj revna, večinoma brez mesa. Obe društvi sta bili večna tekmeča, kar pa je gotovo pozitivno vplivalo na večjo motivacijo pri treniranju in tekmovanju.

Eden prvih nočnih slalomov v Evropi

Glavno smučišče za smučarje v Železnikih je bil travnik nad cerkvijo sv. Antona Puščavnika v Železnikih, t. i. Strm'ca. Poleg organizacije smučarskih tečajev so tam prirejali tudi slalomske tekme in kot takrat enega bolj redkih v evropskem prostoru tudi nočni slalom. Prvi je bil organiziran leta 1962, na drugem leto kasneje je tekmoval tudi **Peter Križaj**, oče **Bojana Križaja**, in zasedel prvo mesto. Proga za člane je bila dolga 380 metrov in je vključevala 57 vratc, proga za ženske je bila nekoliko krajša. Na nočnem slalomu leta 1968 je bilo prijavljenih kar 100 tekmovalcev v različnih kategorijah. Prva vlečnica je bila švicarske izdelave, a prešibka, zato so domačini s svojim znanjem izdelali novo vlečnico, staro pa preselili na Stari vrh. V prvih letih je bil komentator nočnega slaloma tudi legendarni napovedovalec **Tomaž Terček**. Zadnji nočni slalom je bil izveden leta 1972. Poseben dogodek, ki je večini tekmovalcev ostal še v posebnem lepem spominu, pa je bila

po tekmi in razglasitvi rezultatov še veselica v Sokolskem, danes Kulturnem domu Železniki.

Filip in Aleš Gartner

Filip Gartner je bil član telovadnega društva Selc. Že ko je bilo smučanje na Selškem še v povojih, je trdil, da je za dvig kakovosti in količine smučanja potreben dober in vester strokovni kader. Čeprav ni bilo dobrih pogojev za smučanje razen snega, pa sta obstajali volja in hvaležnost za vsak rezultat. To ga je gnalo v iskanje novih znanj in iskanje drugačnih rešitev za vrhunsko smučanje. Ko je odšel študirat v Maribor, je njegovo delo doma prevzel **Aleš Gartner**. Pod vodstvom Aleša je **Mateja Svet** dosegla prvo slovensko žensko zmago v svetovnem pokalu. Filip in Aleš sta kasneje postala dva najboljših smučarskih trenerjev na svetu, trenirala sta tako jugoslovansko kot avstrijsko in norveško reprezentanco.

Podjetja so vedno podpirala šport

Tovarna Alpes je konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja začela sponzorirati šport v Selški dolini, vključno s smučanjem. Tudi tovarna Iskra se je kmalu zatem vključila v razvoj športa v domačem kraju, prevzela je sponzoriranje smučarskega in sankarskega športa. Tako sta obe tovarni skozi leta veliko prispevali k športni dejavnosti prebivalcev Selške doline. Sekciji smučanja in sankanja sta bili od leta 1973 vključeni v novo

športno društvo Železniki, ki se je v tem času ukvarjalo tudi z organiziranjem tekmovanj, vključno mednarodnih. Prva FIS tekma – tekma Soriškega pokala – je bila organizirana decembra 1975, udeležil se je tudi Bojan Križaj. Športno društvo je prevzelo v upravljanje in vzdrževanje tudi naprave na Soriški planini in na Starem vrhu.

Glavni pokrovitelj smučanja

Športno društvo Železniki se je leta 1981 preimenovalo v športno društvo Iskra Železniki, leta 1992 pa se je s preimenovanjem podjetja Iskra Železniki v Domel Železniki zamenjalo tudi ime društva v Športno društvo Domel. Športno društvo Domel se je konec tisočletja preorganiziralo v dve ločeni sekciji: sankarski klub Domel in smučarski klub Domel. Športniki so vsa leta, razen prvih začetkov, del svoje športne opreme dobivali brezplačno ali pa zelo ugodno. Organizirali so tudi smučarske sejme, da bi, predvsem otroci, prišli do smučarske opreme čim ceneje. Športno društvo je svoja sredstva že od začetkov pridobivalo tudi z organizacijo tečajev, npr. alpske šole za najmlajše, z organizacijo regijskih, državnih, FIS in tudi sindikalnih smučarskih tekmovanj pa tudi z organiziranjem veselice v Kulturnem domu Železniki.

Viri: Smučanje na Selškem nekoč in danes, zbornik, smučarski klub DOMEL Železniki, 2005, in Železne niti, št. 4, 2007.

Tekmovalci smučarske sekcije, Škovine, 1954. (Foto: arhiv Toneta Tavčarja)

Tudi dandanes je smučanje v Selški dolini še vedno zelo popularno in vključuje veliko mladih, zagnanih in obetavnih smučarjev in smučark. V Strm'ci smučišča ni več, a so bližnja smučišča dobro obiskana, tako mlado smučišče na Rudnem kot tudi starejša smučišča Starega vrha, Črnega vrha in Soriške planine, kjer mladi smučarji lahko začenejo svoje prve smučarske zavoje pod okriljem družine ali pa v okviru smučarskega tečaja ali kluba. Kakšno je stanje v smučarskem športu danes, so komentirali mladi smučarji, njihovi starši in trenerji.

Smučarski klub Domel ima dolgoletno tradicijo

Gregor Kalan je podpredsednik Smučarskega kluba Domel. Klub delno financira podjetje Domel, delno pa se financirajo tudi sami z organizacijo smučarskih tekmovanj. Nove člane pridobivajo tudi z organizacijo smučarskih tečajev, na katerih obetavne otroke, ki jim smučanje še posebej leži, povabijo v klub. Alpska smučarska šola pokriva najmlajše kategorije – cicibane, potem pa sledi pionirska kategorija dečkov in deklic. Mladinske kategorije smučarski klub Domel zdaj nima, saj večje število tekmovanj, več mednarodnih tekem, daljše obdobje treniranja na ledenikih, individualni trenerji pomenijo za klub prevelik strošek. Uspešni smučarji in smučarke takrat večinoma prestopijo v Smučarski klub Alpetour v Škofji Loki. Gregor je povedal, da je trend števila smučarjev v smučarskem klubu stabilen, na slovenski ravni je bil v zadnjih letih trend celo nekoliko v upadu, a čas korone je število smučarjev nepričakovano obrnil spet navzgor.

Družina Gregorja Kalana je v celoti vpeta v smučarstvo. Gregor je v svoji mladosti začel trenirati sankanje, ki je bilo v Dolenji vasi, tudi zaradi sankarske proge na koncu vasi, zelo popularno, kasneje pa je treniral in tekmoval tudi v smučarskem klubu Domel. Tradicijo smučanja nadaljujejo vsi njegovi trije otroci, pri organizaciji in delu kluba pa pomaga tudi žena. Najstarejši **Matic** je že zaključil s smučarskimi tekmovanji in

je pred kratkim postal smučarski trener v klubu. Hčerka **Rebeka** je zaradi poškodbe kolena žal zaključila z aktivnim smučanjem, a zdaj se na bele strmine že uspešno poganja najmlajši desetletni **Rožle**. Brez dejavne vključenosti in podpore družine pri smučanju ne gre. Predvsem mlajšim otrokom veliko pomeni, da jih starši spremljajo na tekmovanja in navdušeno navijajo zanje. Na ta način tudi sama družina dejavno preživi več časa skupaj.

Tekmovalnost med otroki je največji motivator

Matic Kalan je trener starejše kategorije dečkov in deklic pri Smučarskem klubu Domel. Tekmovalnost med otroki je največji motivator treniranja in tekmovanja. Otroke poleg prejete medalje motivirajo tudi spremljajoče dejavnosti, kot so pozimi smučanje po celem snegu, poleti pa tudi ostali športi, kot so igre z žogo, plezanje, plavanje, akrobatika. Obisk picerije ali adrenalinskega parka in pa tedensko smučanje v Kaunertalu v Avstriji pa je še dodatna »jagoda na smetani« za mlade športnike. Dekleta, ki prej pridejo v puberteto, so bolj zrele in zainteresirane za treniranje in tekmovanja, fantje pa do tega pridejo nekoliko kasneje. Matic pravi, da je kakovost dobrega trenerja v vizijo, kako naprej, in da vedno zna prisluhniti razmišljanju in željam posameznega tekmovalca.

Andraž Blaznik v Smučarskem klubu Domel že sedem let trenira kategorijo mlajših in starejših cicibanov. Zagotovo je spodbuda staršev še dodaten zagon in motivacija, da se otroci vključujejo v klub, za otroke pa je privlačna tudi sama raznolikost treningov. Otroke je treba motivirati tudi glede na njihov značaj, bolj umirjeni potrebujejo tišino in le kakšno spodbudno besedo, medtem ko drugi potrebujejo bolj energično vzdušje. Kot dobra motivacija se je izkazala tudi medsebojna tekmovalnost, delo v skupinah in povezovanje z drugimi smučarskimi klubi. Čeprav je smučanje individualni šport, trenirajo kot skupina, za katero želi, da si otroci med seboj pomagajo in se spodbujajo. Nekaj zdrave medsebojne tekmovalnosti pa pospešuje napredek in povečuje

motivacijo. Dober trener mora biti potrpežljiv, vztrajen, imeti mora zmožnost motiviranja otrok ter seveda tehnično podkovanost.

Trenirajo predvsem tehnične discipline

Cicibani smučajo le slalom in veleslalom, da otroci pridobijo široko smučarsko znanje. Največji poudarek je na veleslalomu, ki je odskočna deska za vse ostale discipline. V starejših kategorijah pa tehničnim disciplinam dodajo še super veleslalom, še vedno pa glavnino treningov predstavljata slalom in veleslalom. V zimskem času se večinoma smuča, v poletnem obdobju pa se v treninge poskuša vpeljati tudi druge športne dejavnosti, s katerimi se skrbi za splošno pripravljenost in motoriko otrok, je povedal Andraž. V starejši kategoriji otrok, po informaciji Matica, trenirajo približno 50 % veleslaloma, 40 % slaloma in 10 % super veleslaloma. Smuk se začne šele v mladinski kategoriji. Da bi se izognili poškodbam, je potrebno dobro ogrevanje, na srečo mlajši otroci nimajo veliko poškodb, tiste, ki so, pa so blažje. Ko smučarji napredujejo v mladinsko in člansko ekipo, postanejo treningi bolj intenzivni, naporni in pogosti, kar posledično žal vodi tudi v večje število poškodb.

Podpora družine je zelo pomembna

V vsakem športu je potrebna podpora družine in tudi smučanje ni nobena izjema. Predvsem je podpora družine pomembna pri motiviranju in spodbujanju otrok ter pri usklajevanju športa s šolo. Smučanje samo po sebi ni najcenejši šport, vendar se v klubu trudijo, da je oprema vsem čim bolj dostopna, prav tako pa gre nekaj opreme iz generacije v generacijo. Klub skrbi tudi za stroške prevoza otrok na treninge in tekmovanja. Na trgu je na razpolago tudi veliko dobre rabljene opreme. Seveda stroški s starostjo in kategorijami otrok naraščajo, od mladinske kategorije dalje pomenijo kar velik zalogaj za družino, pa tudi za klub. Tu brez pokroviteljev ne gre več.

Uspehi mladih smučarjev nas vedno znova navdušujejo

Anže Gartner je v Kranjski Gori konec marca na odprtem dr-

Podmladek SK Domel. (Foto: Urša Habjan)

žavnem prvenstvu v tehničnih disciplinah zasedel deseto mesto in hkrati premagal vso domačo konkurenco ter se tako veselil naslova slalomskega državnega prvaka. Le dan prej pa je bil odličen tudi v veleslalomu, na katerem je zasedel 13. mesto in tako postal še veleslalomski državni podprvak, med slovensko konkurenco ga je premagal le **Žan Kranjec**. V ženski konkurenci je **Nina Drobnič** v veleslalomu za državno prvenstvo zasedla peto mesto, v slalomu pa četrto. V smuku na Peci je Nina v začetku aprila zasedla odlično drugo mesto in postala državna podprvakinja, boljša od nje je bila le Andreja Slokar. Tudi **Klara Livk** je v preteklosti dosegala odlične rezultate tako na državnih kot tudi na mednarodnih tekmovanjih. Najljubše ji je peto mesto na evropskem pokalu v slalomu. S tekmovalno potjo je zaključila, še naprej pa želi ostati povezana s smučanjem.

Vsi trije so svojo vpetost in ljubezen do smučanja opisali z odgovori na spodnja vprašanja.

Kdaj ste se prvič srečali s smučanjem?

Klara: Na smučih so me prvi postavili starši, kar za domačo hišo. Nato sta me starša vpisala v alpsko šolo, ki jo je organiziral smučarski klub Domel na smučišču Rudno.

Anže: Pri približno dveh letih, s tečaji smučanja pa pri petih.

Nina: Prvič sta me starša postavila na smučih pri treh letih.

Kaj vas je pritegnilo v tem športu, da ste nadaljevali s treniranjem

in tekmovanji?

Klara: Na začetku verjetno predvsem zaradi super družbe, ki sem jo dobila v alpski šoli. Vse skupaj se je nato nadaljevalo v smučarskem klubu Domel, kjer sem nekako vzljubila šport in se nato odločila, da se preizkusim bolj resno.

Anže: Na začetku so me starši vpisali v šolo smučanja z namenom, da bi se naučil smučati, potem pa sem se zaljubil v smučanje in sem nadaljeval s treniranjem.

Nina: Smučala sem v alpski šoli in od tam naprej šla v smučarski klub, kjer je smučanje postalo del mojega vsakdana.

Kje ste se najbolj našli, v tehničnih ali hitrostnih disciplinah smučanja?

Klara: Najbolj sem se našla v tehničnih disciplinah. Sem pa na državnih prvenstvih in FIS tekmah startala tudi v hitrih disciplinah.

Anže: Trenutno sta mi najbolj všeč veleslalom in superveleslalom, tekmuje pa v vseh disciplinah.

Nina: Tehnične discipline so mi bližje, saj jih veliko več treniramo. Hitre discipline so mi sicer všeč, ampak mi manjka treninga, saj je v Sloveniji težko najti teren zanje.

Na katerem smučišču najraje trenirate ali tekmuje?

Klara: Med poletnimi pripravami mi je bilo super na ledeniku Saas fee, čeprav je bilo naporno. Je pa v tej vasi zares posebno vzdušje, saj v njej ni »običajnih« avtomobilov, ampak so posebni majhni električni avtomobili. Pozimi mi je bilo všeč v Skandinaviji in Italiji.

Anže na mladinskem svetovnem prvenstvu, Panorama, Kanada. (Foto: Malcolm Carmichael)

Anže: Na Soriški planini, kjer sem tudi začel s smučanjem.

Nina: Najraje treniram in tekmujem doma in nasploh v Sloveniji. Je povsem drugačen občutek, saj je vse bolj domače in zato bolj sproščeno.

Katera tekma se vam je najbolj vtisnila v spomin in zakaj?

Klara: Zagotovo sem si najbolj zapomnila zlato lisico leta 2018, ko sem se uvrstila v drugo vožnjo na slalomski tekmi. Žal se mi na koncu ni izšlo tako, kot sem si želela, in sem na žalost odstopila.

Anže: Moj prvi start na evropskem pokalu. Decembra v Glungezerju (Avstrija).

Nina: V spominu mi je najbolj ostala mednarodna tekma v Val d'Isère v Franciji. Tja sem šla z enim ciljem in ta je bil domov prinesiti medaljo. To mi je takrat tudi uspelo, bila sem druga.

Motivacija v športu je velik dejavnik za uspeh. Kaj vas najbolj motivira?

Klara: Na treningih me najbolj motivira konkurenca ostalih tekmovalk, ki so prisotne na treningu. Na tekmah pa predvsem dobre vožnje, ki na koncu prinesejo dober rezultat.

Nina: Najbolj me motivira, ko sem hitra na treningih in pa seveda dobri rezultati na tekmah, ki mi predstavljajo neko potrditev trdega dela. Manj sem motivi-

rana ob zelo slabih pogojih, na primer v dežju, na slabi snežni podlagi, ampak se takrat trudim čim bolj odmisлити slabe stvari in se motivirati za trening in/ali tekmo.

Anže: Da na vsakem treningu lahko izboljšam svoje smučanje in pridem na tekmo čim boljše.

Poškodbe so v smučanju vedno prisotne. Kaj lahko posameznik naredi, da se jim vsaj skuša izogniti?

Klara: Leta 2012 sem imela resno poškodbo kolena, ko sem v Kranjski Gori padla in si strgala križne vezi. Ampak mislim, da sem si takrat vzela kar dosti časa za rehabilitacijo, tako da sedaj nimam več težav s tem kolonom. Med samo kariero pa me je kar nekajkrat bolel hrbet, ampak ni bilo nič resnega.

Anže: Poškodbe so sestavni del smučanja, tako da je malo odvisno od sreče.

Nina: Za zdaj moram potrpati, da poleg težav s hrbtom nisem imela hujših poškodb in upam, da tako tudi ostane. Najboljša preventiva je zagotovo dobra kondicijska pripravljenost in pa fokus na treningih.

S kakšnimi ostalimi težavami se še srečujete mladi smučarji?

Klara: Verjetno so največje težave, kako si zagotoviti finančna sredstva. Saj ne glede na to, da

si v reprezentanci, imaš določen samoprispevek.

Anže: Največji problem imajo starši, saj je smučanje zelo drag šport.

Nina: Poleg tega, da smo večino leta zdoma, imamo zelo malo prostega časa. Še takrat, ko smo doma, pa gre veliko časa za šolo, tako da nam za druženje z vrstniki včasih zmanjka časa.

Kako je možno uskladiti šolo in smučanje, saj vemo, da smučanje predvsem pozimi pomeni veliko odsotnost od pouka?

Klara: Usklajevanje smučanja s šolo je precej težko. Seveda ti da šport veliko, moraš se naučiti dobro organizirati in razporediti svoj prosti čas, ki ga nimaš prav veliko. Mislim pa, da sem kar uspešno usklajevala šport s šolo.

Anže: Na začetku šolskega leta poskušam narediti čim več, ko pa pride tekmovalni del sezone, je smučanje na prvem mestu, kljub temu skušam opraviti čim več šolskih obveznosti tudi takrat. Ko je smučarske sezone konec, imam tri mesece časa, da nadoknadim vse, kar sem zamudil v šoli.

Nina: Šole čez zimo praktično ne vidim, imam pa srečo, da se mi profesorji zelo prilagajajo in lahko veliko ocen pridobim na daljavo.

Znano je, da smučarji v sezoni uporabljajo večje število smučí. Koliko jih vi zamenjate v eni sezoni?

Klara: Za vsako disciplino sem imela med tri do sedem parov smučí.

Anže: Letos sem vozil na približno 20 parih smučí. Nekaj jih je še

iz prejšnjih sezon, nekaj novih, veliko jih bom pa uporabljal še drugo leto.

Nina: Na sezono zamenjam približno deset parov smučí, za hitre discipline imam enake tudi po dve sezoni, tehnične pa menjam vsako leto.

Kakšne so vaše tekmovalne želje?

Klara: Za vsako sezono smo imeli posebej sestanke s trenerji in se pogovorili o ciljih za prihodnjo sezono. Sem si pa seveda v zadnji sezoni želela osvajati točke v svetovnem pokalu.

Anže: Glavni cilj za naslednjo sezono je osvojiti točke evropskega pokala.

Nina: Moje želje za naprej so, da bi čim dlje uživala v tem športu in z veseljem tekmovala.

Imate kakšnega vzornika v smučanju?

Klara: Ne, nikoli nisem imela nekega vzornika v smučanju.

Anže: Imam, Marca Odermatta.

Nina: Nimam.

Kje se v prihodnosti vidite v življenju?

Klara: Z alpskim smučanjem sem zaključila predvsem zato, ker mi ni uspelo voženj s treningov prenesti na tekme in nekako se mi ni izšlo tako, kot sem želela. Želim pa narediti tečaj za učitelja smučanja. Glede nadaljnega vključevanja v smučanje pa se pustimo presenetiti, kaj bo pokazal čas.

Anže: Zagotovo v smučanju.

Nina: V prihodnosti se vidim z družino, upam pa, da bom še vedno na kakršen koli način vključena v šport. **Darinka Egart**

Nina na olimpijskem festivalu evropske mladine, Voukatti, Finska. (Foto: Niclas Walter)

Ukrajinka v Sloveniji

Ukrajinka **Olga Krasota** je iz več kot polmilijonskega mesta Krivoy Rog na jugovzhodu Ukrajine prišla v vas Lajše nad Selcami, ki šteje samo nekaj več kot sto duš. Je bil to zanjo pravi kulturni šok? Niti ne, je povedala. Vedno si je želela živeti bližje naravi in to se ji je zdaj tudi uresničilo. Največji problem pri tej veliki spremembi vidi v svoji nemobilnosti, saj vozniškega izpita še nima. Žal jo je vojna v Ukrajini še bolj oddaljila od njene družine.

S partnerjem **Alešem** sta se spoznala kar po Facebooku. Po prvem stiku sta si bila všeč, zato sta se začela vedno več pogovarjati in ni minilo dolgo, da jo je Aleš kar dvakrat obiskal v Ukrajini. Olga je vrnila obisk in prišla na desetdnevni izlet v Slovenijo. Leto dni kasneje sta Olga in Aleš sprejela odločitev, da se Olga s sinom **Evgenijem** iz prvega zakona preseli k Alešu v Lajše. V Sloveniji se jima je kmalu rodil sin **Mark**.

Slovenščina Olgi ne dela težav, razen dvojine

Njeni starši prihajajo iz Kazahstana, vendar se je oče, ki je bil zaposlen v vojski, najprej z družino začasno preselil v Nemčijo, ko pa je bila Olga stara tri leta, so se ponovno preselili in tudi ustalili v Ukrajini. Zaradi svojih korenin doma govorijo samo ruščino. Dobro znanje ukrajinskega jezika je v Ukrajini obvezno predvsem v javnih službah, npr. v šolstvu in zdravstvu. Slovenščine se je Olga hitro naučila, saj se je kmalu po preselitvi v Slovenijo udeležila tudi tečaja slovenskega jezika. Še vedno pa ji pri slovenščini dela težave razporeditev stavčnih členov v povedi in seveda dvojina, ki je slovenska posebnost in velik problem za večino tujcev.

Službe še nima, a bi se rada zaposlila v prodajalni

V Ukrajini je bila Olga zaposlena kot prodajalka v večji knjigarni, kjer je tudi napredovala v vodjo trgovine. Potem je prvič zanosila in odšla na porodniški dopust, v tistem času pa so knjigarno žal zaprli. Ko se je vrnila na delo, se je zaposlila kot prodajalka v slaščičarni, ki je ponujala več kot 30 vrst kave in več kot 40 vrst čajev. Veliko presenečenje za Aleša je bilo, ko je prišel na obisk v Ukrajino in je v slaščičarni naročil kavo z mlekom. »Kakšno kavo bi rad?« ga je vprašala Olga. »Kavo z mlekom.« »Kakšno kavo z mlekom?« »Ja, tako, lahko, z malo manj mleka.«

»In s kakšno kavo?« ga je še enkrat vprašala Olga. Aleš ni razumel, zakaj ga stalno sprašuje po kavi, dokler mu Olga ni pokazala pestrega nabora različnih vrst kave in se potem iz srca nasmejal. Tu v Sloveniji je izbira kave in čajev žal veliko manjša. Trenutno Olga ni zaposlena. Rada bi naredila izpit za avto in se potem redno zaposlila. Brez vozniškega izpita ni mobilna, saj javnega prevoza do Lajš, razen prevoza otrok v šolo, ni. Najraje bi se zaposlila v prodajalni, za kar ima dobre izkušnje, želi pa tudi napredovati v službi, ki bi ji bila všeč, četudi bo to pomenilo dodatno šolanje.

V kuhinji dišijo domače, ukrajinske jedi

Praznike v Lajšah zdaj praznujejo večkrat, saj je Olga pravoslavne vere, tako je za veliko noč pekla kar dvakrat v razkoraku enega tedna. Zelo rada kuha različne juhe, med njimi značilni ukrajinski boršč, dranike ali skutne palačinke in peljмене, ki vsebujejo meso, zavito v tanko testo. Odlična je tudi v peki različnega peciva, kot so na primer medena torta, tiramisu in čokoladna torta. Ob ponedeljkih običajno kuha tašča, takrat je na mizi vedno goveja juha in pražen krompir. Od slovenske hrane so ji všeč tudi pečenice z zeljem, česar prej ni poznala. V kuhinji uporablja veliko kopra, ki ga je v Sloveniji težko našla. Pogreša tudi večjo izbiro rib, cene za ribe pa se ji zdijo občutno previsoke.

V Ukrajini zdravstvenega zavarovanja ni

Standard v Ukrajini se je v zadnjih letih občutno povečal, kljub temu pa je velika razlika predvsem v javnem zdravstvu. V Ukrajini zdravstvenega zavarovanja ni, obstaja samo v nekaterih državnih podjetjih. Če zbolíš, moraš pač plačati za vse, poleg zdravil in hrane v bolnišnici tudi posteljnino, tako da je vsekakor bolje, da si zdrav. Imela je lepo izkušnjo pri porodu drugega otroka v Sloveniji, ko so

se ji zdravstveni delavci res posvetili in ji pomagali, kar v primerjavi s porodom v Ukrajini ni primerljivo.

Slovenci so prijazni in odprti

Razliko med Slovenci in Ukrajinci sama vidi predvsem v družinju. Ko v Sloveniji gostje pridejo na obisk ali praznovanje, se običajno ponudita kava in pecivo, mogoče narezek, ko pa se praznuje v Ukrajini, je miza vedno tako polna, da se kar šibi od jedi. Druženje v Ukrajini pomeni, da se za mizo vsi skupaj hkrati pogovarjajo, medtem ko se v Sloveniji oblikujejo manjše skupine in se vsaka pogovarja sama med sabo. Ko ljudje slišijo njen naglas, jih vedno zanima, od kod prihaja, z začetkom vojne pa je njo in partnerja Aleša veliko ljudi vprašalo, kakšno je stanje v Ukrajini, ali so njeni starši na varnem in kako lahko pomagajo.

Vojna v Ukrajini jo je šokirala

Olgini starši in dve starejši sestri živijo v vzhodnem delu Ukrajine, v mestu Krivoy Rog. Mesto ima okoli 680 tisoč prebivalcev in je tudi rojstno mesto predsednika Ukrajine, **Volodimirja Zelenskega**, zaradi česar je po Olginem mnenju mesto tudi bolj zanimivo za napade nanj. Vojnega spopada tam še ni, vendar je ruska vojska blizu in mesto občasno tudi že obstreljuje. V mestu imajo sirene, ki v zadnjem času večkrat dnevno tulijo in opozarjajo prebivalce, da se umaknejo pred napadom. Olga je povedala, da se je veliko moških, in zanjo presenetljivo tudi veliko žensk iz domačega kraja, na začetku vojne takoj prostovoljno javilo v vojsko. Do začetka vojne niti Olga niti njena družina ni verjela, da bi Vladimir Putin res lahko napadel njeno državo, četudi so v zadnjem letu novice že vsebovale informacije o večanju števila ruske vojske na meji. Po njenem mnenju Putina najbolj moti, da so Ukrajinci postali tako zahodno usmerjeni, želi si njihovo zemljo, Ukrajincev pa

Olga je prišla iz velemesta, zdaj uživa v naravi. (Foto: Aleš Bertonec)

ne, saj sta si ruska in ukrajinska duša zelo različni. Olga si želi, da bi Doneck in Lugansk ostala v Ukrajini, če bosta prišla pod okrilje Rusije, meni, da bodo tam vedno potekali spopadi.

Olga pogreša in jo skrbi za svojo družino in prijatelje, ki jih ne more hitro ali varno obiskati in jim pomagati, če bi bilo treba. Čeprav starši živijo na nevarnem vojnem področju, pa se tudi zaradi očetovih zdravstvenih težav niso odločili, da bi ga zapustili. Starše in sestre je pogrešala že prej, za vse osebne in druge praznike, ko se je doma vedno zbrala vsa družina, zdaj ko v Ukrajini divja vojna, pa je še težje. Olga upa, da se bo vojna čim prej končala, boji pa se, da to ne bo prav kmalu. Na srečo komunikacije delujejo, tako da se lahko kadar koli sliši s sorodniki in se prepriča, da so še vedno dobro.

V upanju na čimprejšnji zaključek vojne pa ni sama. Naj se vojna čim prej konča!

Darinka Egart

Mladi ostajajo na kmetijah

Katja Lotrič od svojega rojstva živi in dela na kmetiji Pr' Jurk v Kališih nad Selcami. Delo v naravi in z živalmi jo je vedno veselilo, že od malega pa je bila navajena delati na kmetiji, kar jo je potem kar pripeljalo do odločitve, da je tudi ostala doma. Poleg dela na kmetiji jo veseli tudi delo v poklicu, iz katerega je magistrirala – gozdarstvu in kjer je že pridobila tudi nekaj izkušenj v podjetjih Gozdno gospodarstvo Bled in Slovenski državni gozdovi. Življenja na kmetiji Katja ne bi zamenjala za nič drugega.

Katja v domači sirarni

Na kmetiji so skoraj samooskrbni

Na kmetiji **Katja** živi skupaj z bratom **Matijo**, njegovo partnerico in staršema. Življenje na kmetiji jim da veliko samozadostnost v prehrani, od mleka in mlečnih izdelkov do mesa in mesnin. Seveda pa imajo tudi nekaj kokoši, ki jim znesejo zadosti jajc. Kupujejo samo živila, ki jih sami na kmetiji ne pridelajo, od soli in sladkorja do riža, moke in podobnega. V lasti imajo nekaj hektarov gozda, iz katerega pridobivajo les predvsem za lastne potrebe, nekaj lesa iglavec pa tudi prodajo. Računovodstvo opravljajo kar sami, s tem se ukvarja brat Matija. Za prijave na javne razpise se zahteva veliko dokumentacije in zbiranja podatkov, od denarnega poročila, dnevnega gibanja živali, popisa pridelave in porabe krme, navedbe delovne sile, podatkov o urah dela in podobno, kar je sicer do neke mere potrebno in razumljivo, a na koncu vseeno prinese malo preveč papirologije. Za energetska samooskrbo so pred nekaj leti na streho postavili tudi sončne celice, saj kmetija

porabi veliko energije, tako sam hlev kot tudi kotli za predelavo mleka v sir.

Glavna dejavnost kmetije je živinoreja

V hlevu imajo dvaindvajset krav, štirinajst od njih je molznic, lisaste pasme. Tretjino mleka predelajo v mlečne izdelke, dve tretjini pa prodajo. Mleko, ki ga namolzejo, oddajo zadrugi in zasebnim kupcem, mlečne izdelke, ki ji izdelujejo iz mleka, pa prodajajo tudi širše po Gorenjskem. Iz mleka izdelujejo predvsem jogurte, skuto in različne vrste sire.

Potrošniki imajo najraje sadne jogurte in poltrde sire

Kmetija ima domačo sirarno z različnimi vrstami mladih in poltrdih sirov, od ementalca, gavde in kamemberta do hribovskega sira in sirov z različnimi zelišči. Več kot polovico predelanega mleka uporabijo za izdelavo poltrdega sira. Jogurt naredijo sami, za sadne jogurte pa sadno bazo kupijo v podjetju Megal s Ptuja, katere lastnica je domačinka, Dolenjevaščanka **Majda Tum-**

pej, rojena **Megušar**. S svojimi bazami je podjetje Megal specializirano za kmečke jogurte, pri katerih mora biti njihova sestava naravna, brez konzervansov in barvil ali drugih dodatkov in s čim več sadja, kar posledično da jogurtu res naraven okus, barva sadnega jogurta pa ostane zelo nežna. Bazne osnove podjetje uvaža iz avstrijske Štajerske in Belgije. Zadnja leta je trend v vedno manjši količini sladkorja in vedno večji količini sadja, se povedala Majda. Zaradi tega so sicer jogurti malo dražji, vendar bolj kakovostni.

Če je letina dobra in je sadja dovolj, pa poleg mleka in mlečnih izdelkov na kmetiji Pr' Jurk izdelujejo tudi naravne sokove, žgane pijače in likerje. Iz tepk naredijo žganje »tepkovec«, iz domačih češpelj »češpovec«, na izbiro pa je občasno tudi »češnovcec«, kadar češenj raje ne predelajo v sok.

Najbolj obiskana tržnica

Konkurenca mlečnih izdelkov je kar velika, saj se ljudje vedno bolj zavedajo kakovosti domačih lokalnih izdelkov, pa tudi obdobje

korone jih je prisililo, da so začeli iskati kakovostno hrano bližje domu. Katja prodaja mlečne izdelke poleg tržnice v Železnikih tudi na drugih tržnicah po Gorenjskem, največ na tržnici v Stražišču in v Mavčičah. Tržnica v Stražišču je zelo dobro organizirana, vsak drugi petek v mesecu prireja različne dogodke, ki privabijo veliko število ljudi. Na tržnici jim lokalni ponudniki nudijo tako mesne kot mlečne produkte, pekovske izdelke, med, zelenjavo in sadje ter druge domače dobrote, kmetija Pr' Jurk pa svoje sire in jogurte. Kmetija ima tudi dobro navezo s sosedom, ki oddaja apartmaje turistom, saj jim tako lahko vsak dan ponudijo sveže mleko in domače mlečne in ostale produkte. Čas korone jih ni veliko prizadel, razen nekoliko zmanjšane odjema s strani šole, povečala pa se je dostava lokalnim kupcem. Pri rednih strankah je planiranje izdelkov, ki se bodo prodali lažje, na tržnici pa je vedno tombola, nikoli se ne ve, kaj bodo kupci tisti dan kupili.

Tudi kmetija mora delati na dodani vrednosti, da preživi

Cena odkupa mleka je v Sloveniji nižja, kot je v Evropi, in celo nižja, kot je na Hrvaškem. Povprečna evropska cena je 42 centov na liter mleka, medtem ko je bila v Sloveniji v januarju letošnjega leta povprečna odkupna cena mleka pri pridelovalcih 36 centov na liter. Zato je za preživetje in razvoj kmetije treba delati na večji dodani vrednosti, to pa pomeni predvsem predelavo mleka v različne izdelke z višjo ceno. Za izdelavo jogurtov in sirov je potrebnega veliko znanja in izkušenj, zaradi česar se je treba stalno izobraževati. Družina Lotrič se tega dobro zaveda, zato se udeležuje tudi seminarjev v tujini, predvsem v Franciji, Avstriji, Nemčiji in Španiji. Višanje cene krme, vitaminov in gnojil

pa bodo zagotovo vplivale tudi nanje, na srečo so si lansko leto naredili večjo zalogo žit. Ali bo treba dvigniti cene mlečnih izdelkov, še ne ve. Za večjo promocijo in boljšo prodajo pa Katja preko Facebooka še dodatno oglašuje njihove izdelke.

Otroci v šoli in vrtcu radi jedo njihove izdelke

Lokalni kmetje v Selški dolini so se pred leti organizirali in skupaj ponudili vsak svoje izdelke tudi javnim in drugim zavodom v dolini, tako da zdaj kmetija svoje izdelke, predvsem sir, jogurt in mleko, ponuja tudi šolam, in sicer v okviru 20 % živil, ki jih šola kot javni zavod lahko naroči izven javnega razpisa. Tako Osnovna šola Železniki enkrat mesečno vzame njihov domači jogurt, nekaj ga naročita tudi osnovna šola v Dražgošah in v Selcih. Pri siru je največji problem zahteva, da mora biti vsaka rezina sira enaka, kar je pri okroglem siru bolj težko zagotoviti. **Nežka Čufar**, ravnateljica Antonovega vrtca v Železnikih, je povedala, da pri kmetiji Pr' Jurk kupujejo skuto, jogurt, kislo mleko, maslo, sir, 100-odstotni sadni sok in sezonsko sadje. Prav z vsem so zelo zadovoljni, saj je domače in kakovostno pa še zelo okusno. Otroci pa imajo tudi vse naštetito zelo radi.

Krave se v Kališih rade pasejo na prostem

Trave za krave imajo na kmetiji dovolj, se je pa že zgodilo, da so jo v času suše morali tudi dokupiti. Krave se pasejo v glavnem v Kališih, na njihovi zemlji in na zemlji sosedov, ki jo oddajajo. Pred časom so telice pasli tudi na

pašni skupnosti na planini Klom pod Ratitovcem, vendar je takrat v planino udarila strela in jim ubila eno telico. Krave običajno že aprila spustijo na prosto, v hlev pa se za stalno vračajo oktobra ali novembra, ko se shladi in zmanjka trave. Krave spustijo po molži na prosto, zvečer se vrnejo na molžo in čez noč ostanejo v hlevu. V času največje vročine je ravno obratno. V programu razvoja podeželja, ki ga je financiral evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (2014–2020), je veljal ukrep Dobrobit živali in takrat je bilo obvezno, da so bile krave poleti čez dan tudi zunaj, vendar jim je bilo prevroče in so predvsem starejše in težje imele kar nekaj težav z dihanjem. Zaradi prejetih pripomb so ta pravila potem na srečo spremenili, zdaj ni važno, v katerem delu dneva se poleti krava pase na prostem in kdaj je v hlevu. Razlika v mleku, če se krave pasejo zunaj in so na soncu, pa je očitna, poleg boljšega okusa je nekaj odstotkov večja tudi količina mleka. Katja je z veseljem povedala, da krave prvi dan po koncu zime, ko gredo spet na prosto, kar »frčijo« od navdušenja.

Delo na kmetiji poteka vsak dan od jutra do večera, vse dni v letu, kljub temu si Katja lahko privoščijo krajši dopust

Katja ni navadno jutranji tip človeka, zjutraj ne vstane prav zgodaj, pravi da po navadi okoli šestih. Molžo običajno opravita kar oče ali brat. Vsak drugi dan odpelje mleko v dolino, kjer se mleko prečrpa v cisterno, ki zbira mleko za zadrugo. Mleko in mlečne izdelke po dogovoru dostavi tudi ostalim

kupcem. Ko se vrne domov, gre v sirarno, kjer dela sir in jogurte. Delo v sirarni jo zaposli čez ves dan, ima pa vmes tudi čas za kaj drugega, saj dela na kmetiji nikoli ne zmanjka. Pozimi je dela nekoliko manj, poleti več. Največ dela imajo v času košnje, so pa v preteklosti kar nekaj zemlje poravnali, da je košnja po hribovitem terenu zdaj vseeno nekoliko lažja.

Krajši dopust si Katja rada privoščijo, na srečo na kmetiji ni sama in takrat lahko prevzame njeno delo kdo drug od domačih. Najraje pohajkuje po hribih, pozimi rada smuča ali teče na smučeh, poleti pa gre tudi na morje. Včasih je tudi veliko kolesarila po bližnji okolici. Pozna pa kmete, ki niso nikoli odšli na dopust, razlog je bil večinoma povezan z velikostjo kmetije in dejstvom, da je težko najti zaupanja vredno osebo z dovolj izkušnjami, da kmeta lahko začasno nadomesti na kmetiji.

Traktor je znala voziti prej, kot je dobila izpit za avtomobil

Delo na kmetiji, sploh pa v hribovski, je lahko tudi nevarno,

tako košnja na strmem terenu kot sekanje dreves v gozdu. Ko je bila še majhna, je tudi sama imela nesrečo s traktorjem, pri vitlanju so pozabili vklopiti ročno zavoro in je traktor potegnilo v grapo, a se je na srečo kabina odprla in je padla ven. Traktor pa je znala voziti že pred avtomobilom. Še kot majhna ga je kar po domačem travniku, četudi še ni dosegla zavore. Traktor se pač lahko ustavi tudi drugače.

Katja si želi ostati na kmetiji

Brat Matija je mladi prevzemnik kmetije. V prihodnosti si želi posodobiti kmetijo iz vezane v prosto rejo, kar pomeni, da krave v hlevu niso privezane, ampak prosto hodijo, pri čemer imajo hrano ločeno od prostora za spanje. Sama si v prihodnosti želi ustvariti družino, ima fanta z Notranjske, ki na svoji kmetiji redi konje, tako da bo znanje pri predelavi mleka potrebno nekako združiti z veseljem do konjereje. Ima pa še en višji cilj – splezati na Triglav.

Darinka Egart

INT vrata

VHODNA VRATA DVOKRILNA GARAŽNA VRATA

INT vrata d.o.o.
Todraž 11, 4224 Gorenja Vas

04 510 54 00, info@int-vrata.si
www.int-vrata.si

LIP BOHINJ
From wood to wonders.

lipbohinj.si

Vaš partner v gozdu že 70 let
Predelava hlodovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058
KOROŠEC Igor ☎ 030 610 880

Piratka s Karibov

Tadeja Bogataj je obiskala svojega fanta, ki že peto leto dela na križarki Norwegian Bliss, in dodobra prekržarila Atlantski ocean, Karibe oz. Mehiški zaliv in Tihi ocean. Povabili smo jo na kavo.

Tadeja Bogataj
(Foto: Arhiv Tadeje Bogataj in Davida Jamnika)

Slavni lesteneč, ki pada od 8. do 6. nadstropja križarke
(Foto: Arhiv Tadeje Bogataj in Davida Jamnika)

Tadeja Bogataj prihaja s Češnjice, osnovno šolo je obiskovala v Železnikih, od koder jo je pot vodila v humane vode; po srednji zdravstveni je končala visoko zdravstveno šolo; dela kot diplomirana medicinska sestra na kranjski urgenci. Njen fant je prav tako zelo športen človek – **David Jamnik** je trenutno vezan na peto zaporedno pogodbo, ki se načeloma podpiše za devet do enajst mesecev. Dela kot osebni trener na zgoraj omenjeni križarki, ki je v lasti ameriške družbe NCL Ltd.

Norwegian Cruise Line

Na kratko *Norwegian* je bila ustanovljena leta 1966 na otoku Bermuda, s sedežem v Miamiu. Pokrivajo slabih 10 % svetovnega trga turističnih križark. *Norwegian* zato, ker je bil eden od dveh ustanoviteljev Norvežan **Knut Kloster**. *Norwegian Bliss* je ena največjih in najlepših križark na svetu in sprejme do 4000 potnikov oz. gostov, za katere skrbi približno 2000 ljudi, ki brez dvoma ne plavajo ob plovilu kot nekakšni delfini, če se razumemo. »Zaradi epidemioloških razmer nas je bilo na križarki zgolj 2500,« z nasmehom in bistrim pogledom zadovoljno krene Tadeja. »Vse je dih je-

majoče, od postrežbe, hrane in seveda opreme ter same konstrukcije plovila. To je resnično mesto na vodi.« Križarka v dolžino meri presunljivih 333,5 metra, ima 9 metrov ugreza in tehta skoraj 170.000 ton. 2200 kabin je razporejenih v več kot 20 nadstropij. »V sedmem nadstropju se bohoti gromozanska igralnica, v 13. nadstropju pa je bil David primoran preživeti en teden v izolaciji (kabina brez oken) kmalu po mojem prihodu, ker je bil v stiku z okuženimi osebami. No, zato, da sem dodobra spoznala in raziskala križarko, sem potrebovala natanko toliko časa,« v smehu pove Tadeja, ki je na družbenih omrežjih objavljala utrinke s popotovanja pod ključnikom #Železnkarca gre v svet. Pohvalila je zabavo na križarki; tri hišne bande, vrhunsko solo pianistko, čarovnika oz. iluzionista in muzikal, med katerim so glede na osvetlitev, sceno in razpoloženje stregli temu primerne koktajle. »Z gosti res znajo. Vedno se kaj dogaja, nikoli ni dolgčas. Počutiš se krasno, nekaj posebnega. Seveda pa vsa ta prijaznost ni zastoj,« je navdušena in izpostavlja, da je med Davidovo karanteno zanjo lepo skrbel generalni manager, sicer sosed Hrvat **Zdravko Koja-**

ković, ki je zadolžen za turistični del dejavnosti; za tehnični del, navigacijo in plovbo skrbi kapetan križarke. »Bil je Šved, ni mi ga uspelo spoznati,« prizna Tadeja in pohvali tudi drugo osebje. »Menija nisem pogledala niti enkrat, vse je steklo skozi pogovor. Seveda je bilo zanimivo, da smo se z gospo **Dubravko**, Črnogorko, pogovarjali kar po naše: »Dobar dan, ja sam Dubravka, vaša personalna konobarica. Maco, očes nešto popit?« navdušeno pripoveduje Bogatajeva.

»Neka ameriška turistka pa me je celo zamenjala za **Gal Gadot**, izraelsko igralko, ki je igrala *Wonder Woman* (smeh) ... Sončila na palubi?! Seveda ne! Prevroče! V Panami je bilo ob petih jutraj 30 °C! Preklete soparno. No, ja, smo se tudi malo posončili, kadar ni bilo prevroče ... Takrat je strežno osebje zastoj razdeljevalo sladoled. Zelo prikupno (smeh). Drugače pa je osebje pretežno s Filipinov. Na dobro plačanih položajih prevladujejo Švedi (pomenljivi smeh). David

Ko se človek znajde na razpotju, mojito nikdar ni slaba izbira.
(Foto: Arhiv Tadeje Bogataj in Davida Jamnika)

V družbi dveh legvanov in bradate agame, Cabo San Lucas.
(Foto: Arhiv Tadeje Bogataj in Davida Jamnika)

Tadeja in David, Cabo San Lucas.
(Foto: Arhiv Tadeje Bogataj in Davida Jamnika)

je edini Slovenec! Vodstvo si želi več *naših*, preprosto zato, ker so marljivi in zanesljivi. Prevladujejo gostje iz ZDA, precej je Britancev, nekaj je Nemcev. Želijo si več gostov iz Evrope, a športniki raje preživljamo svoj prosti čas drugače (smeh)!«

Pot in cilji

»Naučila se bom španščine!« planira Bogatajeva. »V Miami ju so govorili angleško zgolj na recepciji hotela in na letališču. Vse skupaj je bil zame kar velik kulturni šok. Zagotovo mi je popotovanje spremenilo pogled na življenje.« Priletela sta z Brnika preko Frankfurta. Pot ju je vodila na Jamajko; Kolumbijo, Panamo (Colon), Costa Rico (Puerto Caldera), njima najljubšo Gvatemalo

(Puerto Quetzal), potlej na pacifiško stran magične Mehike, kjer so se ustavili v štirih pristaniščih, naštevamo jih od juga proti severu: Puerto Vallarta, Cabo San Lucas, Mazatlan in Ensenada. Od tam so odpulili proti mestu angelov, v Los Angeles, ZDA. »V najlepšem spomenu mi je ostala Gvatemala. Tam me je starejša gospa **Abuelita** praktično posvojila,« se razneži in doda, da je križarjenje okrog Mehike zaradi ugodne časovnice ponovila in se potem vrnila na Brnik preko Frankfurta iz Los Angelesa. Krenila je 3. februarja, 27. je sestopila iz plovila in se 28. izkrcala iz letala v brniško meglo. »Potem se je začela nočna mora,« se nasloni na mizo Tadeja. »Covidni protokol; testiranja, obvezna karantena,

uf!« Z Davidom sanjata, da bi se v kratkem sprehajala po inkovski citadeli Machu Picchu, z nekaj prijateljicami se v kratkem odpravlja na pohajkovanje po Sardiniji, skratka, pogled se ji je očitno spremenil. »Prej – nikamor sama. *Zdaj* – sama zmorem vse, z lahkoto grem kamor koli!« Veliko ljubši sta ji Latinska

in Južna Amerika kot Severna. »Tam, kjer se govori špansko (nasmeh); denar jim ne pomeni toliko kot pristen nasmeh in to mi je silno všeč. Silno (smeh). Res; prav hvaležnost se prenese nate s teh ljudi. Hvaležnost, da živiš. Mislim, da bom še šla tja (nasmeh).«

Miha Hafner

SALON KERAMIKE IN KOPALNIŠKE OPREME

TRGOCEV, d.o.o., Obrtna cona Logatec 25, 1370 Logatec
Tel.: 01/ 754 24 85, 01/ 754 33 98, fax: 01/ 754 35 22, www.trgocev.com

**V MESECU MAJU
-15%
NA KERAMIČNE PLOŠČICE**

IZ ZALOGE IN PO NAROČILU

Več o ponudbi na www.trgocev.com

**Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8.00 do 18.00 ure,
sobota od 8.00 do 13.00 ure**

Tadeji daleč najljubša Gvatemala — Puerto Quetzal.
(Foto: Arhiv Tadeje Bogataj in Davida Jamnika)

Velik uspeh košarkarske ekipe OŠ Jela Janežiča

Na košarkarskem državnem prvenstvu za šole s prilagojenim programom je košarkarska ekipa OŠ Jela Janežiča osvojila drugo mesto, kar je najboljši dosežek njihovih učencev v košarki na državni ravni. V preteklosti so že bili državni prvaki v atletiki in košarki.

Košarka ekipa OŠ Jela Janežiča, novi državni podprvaki

Po dvoletnem premoru športnih tekmovanj po šolah s prilagojenim programom zaradi epidemije so učenci OŠ Jela Janežiča dosegli enega največjih šport-

nih uspehov v zgodovini šole. Na državnem prvenstvu, ki je potekalo v univerzitetni športni dvorani v Rožni dolini, so iz tekme v tekmo napredovali in na koncu,

v srditem boju v finalu, dosegli odlično drugo mesto. Mešano ekipo novih podprvakov so sestavljali **Polona, Domen, David, Enej, Aljaž, Ersan in Tine**. »Naši fantje in dekleta so pokazali, kaj so to športni duh, levje srce in ferplej. Bili smo trd oreh za vse nasprotnike, iz tekme v tekmo so napredovali, a takega uspeha se nismo nadejali. Tudi zato, ker smo šli na prvenstvo s kar dvema poškodbama. Dva od naših fantov nikakor nista hotela izpustiti tega tekmovanja. Vse napore sta kljub težavam dobro prenesla in odigrala tako, kot smo pričakovali,« je povedala mentorica **Nataša Trampuš Šeruga**, profesorica športne vzgoje, ki pravi, da je uspeh zagotovo nagrada za trud, ki so ga v preteklih letih učenci vlagali v to športno panogo. Trampuševa je ponosna, da imajo v ekipi lahko tudi dekleta.

»Pri nas je to že kar nekako navada. Učitelji se trudimo v tovrstna tekmovanja vključevati odločna dekleta, ki se ne ustrašijo fantov in njihove igre. In k sreči jih naša šolska zgodovina kar nekaj premore.« Po njenih besedah vadba in treniranje učencev s prilagojenim programom poteka povsem situacijsko. »Navodila morajo biti kratka, jedrnata in razumljiva. Seveda se učimo tudi taktike igre, saj drugače pač ne gre. Večjo pozornost namenjamo predvsem gibanju po igrišču, pokrivanju igralcev in ferpleju. Moje načelo je vedno, da se je treba potruditi po svojih najboljših močeh in da so učenci zame zmagovalci že, če na igrišču dajo od sebe vse, kar lahko. Tudi v preteklosti, ko nam na tekmovanjih ni šlo najbolje, smo odhajali domov ponosni in dvignjenih glav, ne razočarani.«

Damjan Likar

GIMNAZIJA

ŠKOFJA LOKA

Uspeh škofjeloških gimnazijcev na spomladanskih tekmovanjih v znanju na državni ravni

Na državnem tekmovanju iz fizike v začetku aprila so naši gimnazijci dosegli odlične rezultate. Gašper Jošt je v 2. tekmovalni skupini zasedel 2. mesto in osvojil zlato priznanje. V 3. tekmovalni skupini sta Tine Bogataj in Jernej Oblak iz 4. a. prejela srebrno priznanje. Uvrstila pa sta se tudi v izbirno tekmovanje za olimpijsko ekipo. Srebrno priznanje sta osvojili še Nika Šimnovec iz 3. a. in Urška Gruden iz 4. e. Mentorja sta bila profesorja fizike Anica Šaljaj in Aljoša Erman.

Na foto natečaj »Mi v pokrajini 2022« sta se prijavila dva naša dijaka in dosegla prvi dve mesti, in sicer Lan Mohorič za fotografijo »Ratitovec – in vendar se vrti« in Ema Rozman za fotografijo »Smaragd pod Julijci«. Mentorja

sta bila profesorja geografije Matic Močnik in Jožica Grohar.

V sredini marca je v Postojni potekalo državno tekmovanje iz zgodovine o temi »Druga svetovna vojna«. Šolo so zastopale: Mirjam Kavčič, 4. e, Nives Košnjek, 3. b, in Dolores Sodja 3. c. Dekleta so dosegla izvrsten uspeh, saj sta Nives Košnjek in Mirjam Kavčič osvojili zlato priznanje med posamezniki, ekipno pa so dekleta osvojila 11. mesto v državi (v konkurenci 65 ekip). Mentorica: prof. zgodovine Andreja Kolar.

Luka Gašperlin, dijak 2. naravoslovnega oddelka, je s svojim znanjem blestel na državnem tekmovanju iz astronomije. Uvrstil se je na 10. mesto in prejel zlato priznanje. Njegov uspeh so z bronastim priznanjem do-

polnili Juš Posnjak in Tim Seher Klavara iz 1. a, Lars Podkrajšek, 2. š in Jernej Oblak iz 4. a. Njihov mentor je bil profesor fizike Aljoša Erman.

Tudi letos so bili naši dijaki zelo uspešni na tekmovanju iz razvedrilne matematike. 15 dijakov je osvojilo bronasto priznanje. Ana Bokal, 1. š, Nejc Sušnik, 2. a, in Nik Vodovnik iz 3. a so prejeli srebrno priznanje. Tjaša Rupar iz 3. a ter Tine Bogataj iz 4. a pa sta se s svojim matematičnim znanjem povzpela na 3. oz. 5. mesto v državi in oba prejela zlato priznanje. Mentorja sta bila profesorja matematike Andreja Dobrovoljc in Marko Špolad.

Dijakinji Nika Pustišek iz 4. e in Pia Vrečko iz 3. a sta na državnem tekmovanju za Cankarjevo

priznanje osvojili zlato priznanje. Nika Pustišek se je uvrstila na 2. mesto v državi. Njun uspeh so dopolnili še Aljaž Bokal iz 3. a, Vita Renko iz 2. š in Veronika Klemenčič iz 2. a s srebrnim priznanjem. Mentorici sta bili prof. slovenščine Bernarda Pavlovec Žumer in Tatjana Žagar.

Iskreno čestitamo vsem dijakom in dijakinjam za njihov uspeh, obenem pa se zahvaljujemo vsem mentorjem in mentoricam za strokovno in požrtvovalno delo z mladimi, ki želijo nadgraditi svoje znanje in se preizkusiti med sebi enakimi na državni ravni.

Zbrala in uredila:

Ana Prevc Megušar,
pomočnica ravnatelja, in
Jože Bogataj, ravnatelj

Postani poštar

Če si raje na terenu kot v pisarni, se nam pridruži. Izberi dinamično in zanesljivo službo.

 Poskeniraj kodo in poišči priložnosti.

 Pošta Slovenije
Zanesljivo & več!

Iščete nove sodelavce?

Poiščite jih v lokalnem okolju z Loškim utripom.

Kontakt:

041 233 350
utrip@freising.si

IŠČETE ZAPOSLOITEV V SLOVENSKEM PODJETJU S TRADICIJO IN POGLEDOM V PRIHODNOST?

Zaposlimo tehnologe, mojstre in strojne mehanike.

Več informacij najdete na spletni strani www.domel.com/si/zaposlitev

Če želite postati del uspešne ekipe, oddajte prijavo skupaj z življenjepisom na <https://app.domel.com/prijave>

DOMEL

POČITNIŠKO DELO ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE

KAJ LAHKO POČNEŠ?

- Pomagaš pri delu v proizvodnji.
- Preizkusiš osnovno delo s CNC obdelovalnimi stroji.
- Pregleduješ ulitke in prepoznavaš napake v skladu s kontrolno dokumentacijo.

PONUJAMO TI:

- Dinamično, triizmensko delo v prijetnem kolektivu,
- stimulatívno plačilo,
- topel obrok,
- možnost dodatnih izobraževanj in dolgoročnega sodelovanja.

KAKO SE PRIJAVIŠ?

Skeniraj QR kodo za več informacij
in prijavo za študentsko delo.

www.lthcastings.com/zaposlitev

NE ČAKAJ, PRIJAVI SE ZDAJ!

v enoti M SORA Mizarstvo

ZAPOSlimo

**KOMERCIALIST ZA
ITALIJANSKI TRG (M/Ž)**

**MONTER STAVBNEGA
POHIŠTVA (M/Ž)**

**MIZARJE V
PROIZVODNJI (M/Ž)**

Prijave z življenjepisom in pripisom delovnega mesta na katerega se prijavljate sprejemamo na: zaposlitev@m-sora.si

www.m-sora.si

v enoti M SORA Gradbeni center

ZAPOSlimo

**OSEBO ZA POMOČ
V ADMINISTRACIJI (M/Ž)**

študentsko delo ali zaposlitev

Prijave z življenjepisom in pripisom delovnega mesta na katerega se prijavljate sprejemamo na: zaposlitev@m-sora.si

www.m-sora.si

BRINOX®
process systems

Zaposlujeemo nove sodelavce

V inženiringu na
delovnih mestih:

- 2D projektant
- 3D projektant
- Projektni inženir
- Tehnolog

V proizvodnji na
delovnih mestih:

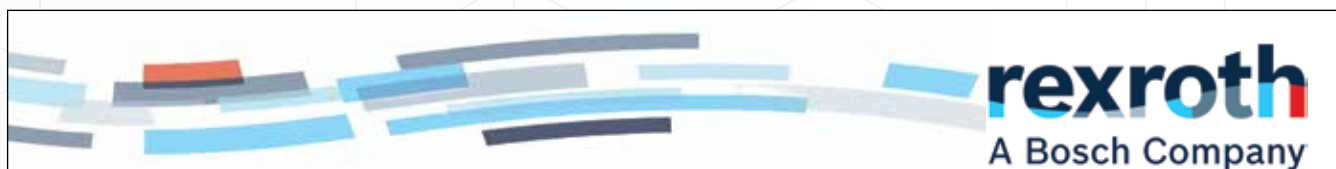
- Varilec
- Brusilec
- CNC operater /programer
- Monter

Več na: www.brinox.eu

BRINOX d.o.o.
Sora 21
SI-1215 Medvode
t: +386 1 361 97 30
HR@brinox.eu

Tehnologija, ki uresničuje

PROSTA DELOVNA MESTA V PROIZVODNJI IN PODPORNIH ODDELKIH

ŠKOFJA LOKA

ŽELEZNIKI

ŠENČUR

PRIDRUŽITE SE
NAM ŽE SEDAJ

BRNIK 2023

Razvoj in fleksibilna proizvodnja
tehnično zahtevnih
elektromotorjev in varilnih
transformatorjev v majhnih
in srednjih serijah.

BOSCH REXROTH d.o.o.
Kidričeva cesta 81
4220 Škofja Loka

AKTUALNI
RAZPISI:

080 80 16
zaposlitev@bosch.com

VISTA HIDRAVLIKA d.o.o.

Kosovelova ulica 14, 4226 Žiri

www.vista-hidravlika.si

info@vista-hidravlika.si

+386 4 50 50 600

**Prosto
delovno
mesto
strugarja!**

Proizvodni program:

- hidravlični cilindri

- hidravlična vodila

- hidravlični agregati

Naša proizvodnja hidravličnih naprav vključuje hidravlične agregate, hidravlične cilindre in hidravlična vodila.

Poskrbimo za projektiranje, montažo in servis.

Certifikat kakovosti ISO

**OD IDEJE
DO IZDELAVE**

Izdelki podjetja **Trelleborg Slovenija, d.o.o.** so kakovostno primerljivi z najboljšimi konkurenti. Smo skupnost strokovnih, ustvarjalnih in motiviranih sodelavcev, ki gradijo svojo prihodnost s povečevanjem svoje konkurenčne prednosti

Prosta delovna mesta: IZDELOVALEC GUMENIH IZDELKOV STROJNI VZDRŽEVALEC

Iščete zaposlitev ali študentsko delo?
Ste vajeni večizmenskega dela oz. se ga ne bojite?
Imate veselje do dela, ste vestni in odgovorni?

Vabimo vas, da pošljete prijavo na:

si.zaposlitev@trelleborg.com ali Trelleborg Slovenija, d.o.o., Škofjeloška c. 6, 4000 Kranj.

Iščemo zanesljive delavce, s katerimi bo moč graditi dolgoročno delovno razmerje.

Več o podjetju: www.trelleborgslovenija.com, www.trelleborg.com in www.mitas-tyres.com

Podjetje Alples išče nove sodelovce in štipendiste!

Pridružite se ekipi Alples in postanite del dinamične ekipe v podjetju s 65 letno tradicijo na področju razvoja in izdelave visokokakovostnega pohištva za ves dom in opremljanja različnih objektov po naročilu. Delujemo kot močna in tesno povezana ekipa, v kateri vsi vemo, da je kakovost končnega izdelka odvisna od vsakega koraka v procesu izdelave. Alples danes zaposluje več kot 140 ljudi na več področjih dela. V urejenem dinamičnem delovnem okolju boste lahko uresničili svoje poklicne ambicije in razvili svoje sposobnosti. Iščemo prijazne, strpne, komunikativne sodelavke in sodelavce, ki radi delajo z ljudmi, v timu, in so se pripravljene stalno strokovno izpopolnjevati. PRIDRUŽITE SE NAM!

Razpisujemo tudi kadrovske štipendije!

Prijave glede štipendij in zaposlitve sprejemamo na kadri@alples.si ali na tel. 04-5118-163 ali na alples.si/zaposlitev.

alples

www.alples.si

Prosta delovna mesta

	Delavec v proizvodnji (m/ž)
	Operater na CNC strojih (m/ž)
	Električar / vzdrževalec (m/ž)
	Vodja projektov (m/ž)
	Konstruktor / tehnolog (m/ž)

Prireditve v maju

1., 8., 15., 22. in 29. 5. 15.00–17.00		Ogled cerkve v Crngrobu in razstave Škofjeloški pasijon v risbi Janeza Plestenjaka	Cerkve Marijinega oznanjenja v Crngrobu	četrtek 5. 5.	17.00	Beremo s kužkom, delavnica branja za otroke v družbi psa	Krajevna knjižnica Trata
					17.00	Pod mavričnim dežnikom športna prireditev za otroke	Vrtec Škofja Loka, enota Kamnitnik
					19.00	Skupina za glasno branje Branka (društvo@vgrable@gmail.com)	spletna platforma Zoom
ponedeljek 2. 5.	6.00	Pohod k sv. Florjanu v Sopotnico romanje	Vrtec Najdihojca v Podlubniku, Sv. Florjan v Sopotnici	petek 6. 5.	19.00	Pomladni koncert Mladinskega mešanega zbora in Dekliškega zbora Gimnazije Škofja Loka z gosti	Sokolski dom Škofja Loka
3. 5. in dalje 13.00–19.00		Akcija zbiranja zamaškov	MDC BLOK, Frankovo naselje 68		21.00	Corti Collective	MKC Pri Rdeči Ostrigi
torek 3. 5.	17.00–20.00	Tečaj šivanja in izdelave historičnih oblačil, delavnica z Andrejo Stržinar	Center kulturne dejavnosti Škofja Loka v Martinovi hiši		7. 5. do 30. 6. po urniku knjižnice	#BREZOSEBNO fotografska razstava mladih iz MDC Blok	Krajevna knjižnica Železniki
4. in 18. 5. 9.30		Trening možganov delavnica za odrasle	Krajevna knjižnica Trata	7. in 14. 5. 8.00–12.00		Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov	Trg svobode 2, Žiri
4., 11., 18. in 25. 5. 17.00		Šah v knjižnici	Krajevna knjižnica Trata	7., 14., 21. in 28. 5. 11.00		Za konec tedna spoznajmo Crngrob! (strokovno vodenje v cerkvi v Crngrobu)	Cerkve Marijinega oznanjenja v Crngrobu
4., 11. in 18. 5. 17.00–20.00		Tečaj osnov vozenja z Lojzko Potočnik	Rokodelski center DUO Škofja Loka	7. in 21. 5. 12.00		Otroške ustvarjalnice (potrebna prijava)	Krajevna knjižnica Trata
4., 11. in 18. 5. 19.00		Migaaaaj! (športna rekreacija za otroke in mlade s posebnimi potrebami)	V živo po spletu	sobota 7. 5.		Pika tekma Slajka 2022 (celodnevna prireditev)	Hotavlje, Slajka
sreda 4. 5.	19.30	Kristalni abonma Ob 60-letnici Andreja Missona	Sokolski dom Škofja Loka		10.00	Redno mesečno vodenje po utrdbi na Golem vrhu	Goli vrh
5., 12., 19. in 26. 5. 17.30		Dihamo z naravo, medgeneracijska vodena vadba	Tržnica v vojašnici		11.00	Skrita dediščina: portreti stoletij (javno vodstvo po razstavi Jane Jocič)	Okrogli stolp, Loški muzej
četrtek 5. 5.	16.00	Meritev kostne gostote, krvnega tlaka, sladkorja in holesterola	nekdanja knjižnica Gorenja vas				

sobota 7. 5.	19.30	Večer slovenskih pesmi in plesov	OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas
	20.00	Ne pozabite na rože Odrska izpoved Polone Vetrih <i>(gledališka predstava za abonma in izven)</i>	Loški oder Škofja Loka
nedelja 8. 5.	15.00	40-letnica Folklorne skupine TD Sovodenj	Dvorana Sovodenj
	19.00	Koncert mediteranskih pesmi, Tanja Zajc Zupan in Klapa Histri z gosti	Kulturni dom sv. Duh
torek 10. 5.	18.00	Popotovanje čez meje ljubezni, predavanje Nare Petrovič	Sevilla center, Strojarska ulica 16, Žiri
sreda 11. 5.	8.00–15.00	Mesečni sejem <i>vsako drugo sredo v mesecu</i>	Stara vojašnica na Partizanski cesti 1
	19.00	Jerneja Renko: Posebna punca, predstavitev knjige	Mladinski oddelek KIT Škofja Loka*
četrtek 12. 5.	11.00	Teden obrti in podjetništva na Loškem, tiskovna konferenca	OOZ Škofja Loka, Spodnji trg 2
petek 13. 5.	18.00	Onstran svetlobe <i>odprtje razstave</i>	Galerija Muzeja Železniki, Na plavžu 58
14. in 28. 5. ter 4. 6. celodnevna prireditve			
sobota 14. 5.	9.00–18.00	LUFT – Loški umetniški festival, unikatna tržnica	Cankarjev trg
	10.00	Redno mesečno vodenje po Dvorcu Visoko	Dvorec Visoko
	10.00	LUFT : Joga za otroke	Cankarjev trg
	10.00–12.00	Predstavitev ponudnika na Dvorcu Visoko <i>(Kmetija Budl iz Žirovskega Vrha)</i>	Dvorec Visoko
	11.00	LUFT: Pravljična joga za otroke s Kačalinko Čalapinko	Škofjeloški grad
	14.00	LUFT: LONČEK KUHAJ <i>kuharska delavnica za otroke</i>	Cankarjev trg
	20.00	Vidra NI riba #3/2022, Ingver in gverilke + 3=pjančki	Bife bazen Železniki - terasa
nedelja 15. 5.	7.00	Pohod po poteh starološkega romarja	Cerkev sv. Jurija v Stari Loki
ponedeljek 16. 5.	10.30	Teden obrti in podjetništva na Loškem, Podjetništvo za srednješolce <i>(delavnica)</i>	Srednja lesarska šola Škofja Loka
	18.00	Teden obrti in podjetništva na Loškem, Nova poslovna realnost – izziv za podjetja na Škofjeloškem <i>(okrogla miza preko Radia Sora)</i>	Radio Sora
	18.00	Lisičje zgodbe <i>ura pravljic in ustvarjalnica</i>	Mladinski oddelek KIT Škofja Loka*
torek 17. 5.	18.00	Pravljično ognjišče <i>ura pravljic in rokodelnica</i>	Mladinski oddelek KIT Škofja Loka*
	19.00	Teden obrti in podjetništva na Loškem: Kako biti v redu <i>predavanje z Aljošo Bagola</i>	Šolski center Škofja Loka, Podlubnik 1b (velika predavalnica)
sreda 18. 5.	9.00–15.00	Mednarodni muzejski dan <i>dan odprtih vrat</i>	Muzej Železniki, Na plavžu 58, Železniki
	18.00	Teden obrti in podjetništva na Loškem. Odprtje razstave in podelitev nagrad dijakom Šolskega centra Škofja Loka	Sokolski dom Škofja Loka
	18.00	Zrcalce <i>predstava za otroke</i>	Mladinski oddelek KIT Škofja Loka*
	19.00	Gong, zvočna kopel po polni luni	Sevilla center, Žiri

četrtek 19. 5.	12.00	Teden obrti in podjetništva na Loškem. Srečanje z obrtniki in podjetniki v Železnikih	Poslovna cona Železniki
	17.00	Pomladni dobrodelni koncert	OŠ Ivana Groharja, igrišče za šolo
	18.00	Štorklja Loka <i>(predstavitev knjige z ustvarjalno delavnico)</i>	Mladinski oddelek KIT Škofja Loka*
	19.00	Skupina za glasno branje – Branka, glasno branje	Krajevna knjižnica Trata
19. in 26. 5. 17.00		Brat! Mladinska bralna skupina <i>(za mlade bralce do 15. leta)</i>	Krajevna knjižnica Trata
petek 20. 5.	12.00	Maturantska četvorka na Trgu pod gradom	Trg pod gradom, Škofja Loka
	18.00	Otroška glasbena delavnica z glasbenikom Tomažem Hostnikom	Mladinski oddelek Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka
	20.00	Strasti, laži in maček v žaklju, avtorska reciklaža Feydeaujeve komedije <i>gledališka predstava za izven</i>	Loški oder Škofja Loka
	20.00	Zapisi iz zdomstva – zgodba mojega življenja <i>(predstavitev knjige Zdravka Kalana)</i>	Jurjeva dvorana v Stari Loki
sobota 21. 5.	9.00	12. KBK trail <i>gorski tek</i>	Kopačnica–Blegoš
	10.00–13.00	Mednarodni muzejski dan Rokodelski dan pred plavžem	Trg pred plavžem v Železnikih, Muzej Železniki
	11.00	Mednarodni muzejski dan Voden ogled Muzeja Železniki	Trg pred plavžem v Železnikih, Muzej Železniki
	13.00	Redno mesečno vodenje po Šubičevi hiši	Šubičeva hiša, Poljane
	21.00	Jocker Out + LPS <i>koncert</i>	dvorišče Loškega puba
	10.00–17.00	Dan prijateljstva <i>otroški festival</i>	Dvorec Visoko
nedelja 22. 5.	19.00	Anton Habjan z gosti Veliki koncert	Športna dvorana Železniki
	25. 5. do 10. 7. po urniku galerije		Galerija Ivana Groharja
sreda 25. 5.	18.00	Tradicionalni dobrodelni koncert in razstava portretov ravnateljcev šole	Večnamenski prostor OŠ Škofja Loka-Mesto
četrtek 26. 5.	19.00	Bralni klub Divja Loka Marko Tušeljakovič: Vrzel	spletna platforma Zoom
27. do 29. 5. celodnevna prireditve		Slikarska kolonija	Šubičeva hiša
sobota 28. 5.	17.00–24.00	OL IN <i>ekipno tekmovanje domačih pivovarjev</i>	Mladinski center Rdeča ostriga Škofja Loka
	20.00	Elaine Murphy: Moj ljubi <i>gledališka predstava za abonma in izven</i>	Loški oder Škofja Loka
	20.00	Siddharta <i>predskupina Yugonostalgica koncert</i>	Športni park Rovn Selca
nedelja 29. 5.	11.00	Dan kulture in kulinarike	Dvorec Visoko
	18.00	Plesna skupina Step 25 let	OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas
31. 5. do 1. 6. 19.00–19.00		24 ur klekljanja in domačih obrti	Kulturni dom Železniki

*KIT - Knjižnica Ivana Tavčarja

INES d.o.o.
Kidričeva cesta 58, 4220 Škofja Loka

NOVA LOKACIJA KRANJ, TRGOVINA in izdelava hidravličnih cevi
INES d.o.o., Savska cesta 22, 4000 Kranj, +386 4 29 26 020

- * VODNI ODREZ
- * PLAMENSKI ODREZ
- * VARJENJE
- * STRUŽENJE
- * REZKANJE
- * POPRAVILA STROJEV IN NAPRAV
- * SERVIS IN IZDELAVA HIDRAVLČNIH CEVI NA TERENU
- * IZDELKI PO NAROČILU
- * IZDELAVA IN SERVIS HIDRAVLČNIH CILINDROV

TRGOVINA:

- * hidravlične cevi in komponente
- * pnevmatske cevi in komponente
- * industrijske cevi

Vabimo vas, da obiščete našo spletno stran **www.ines.si** ter preizkusite naše kakovostne storitve in hitro odzivnost.

Čas za prenavo teras je tu!

MUREXIN

Toplejši dnevi, vse od začetka pomladi pa do poznih jesenskih mesecev, nas vlečejo na prosto, hkrati takrat zaživijo tudi vsi odprti prostori našega doma, od najmanjših balkonov do večjih teras. Ta pomemben komunikacijski element objekta, dopolnjuje oziroma nadgrajuje notranjost objekta s tem, da podaljša zaprte prostore v odprt prostor, ki pa neposredno vzpodbuja komunikacijo z okolico.

Vzrok poškodb na terasi je najpogostejše vlaga oziroma posledice, ki nastanejo zaradi prisotnosti vlage v sami konstrukciji. S celovitimi sistemi in kvalitetnimi produkti za zaščito pred vlago in preprečitev prehoda vlage v konstrukcijo je mogoče terase, balkone in ostale zunanje površine trajno zaščititi pred neljubimi poškodbami kot so odstopanje keramike, luščenje barve, izločanje soli, prehod vlage v zaprte prostore in nastanek plesni v notranjosti zaradi toplotnega mosta, kot posledica vlage.

Terasa oziroma balkon se izvaja danes v najrazličnejših oblikah, konstrukcija in postavitvah, ki so bolj ali manj izpostavljeni zunanjim vplivom in s tem vlagi. Zaradi svoje izpostavljenosti vremenskim vplivom, so poškodbe zaradi delovanja naravnih sil (dež, sneg, visoke in nizke temperature) zelo pogoste in še posebej izrazite, kjer sama izvedba terase ni

v skladu s pravili gradbene stroke ali pri izvedbi niso bili uporabljeni materiali, ki s svojimi lastnostmi ustrezajo zahtevnim pogojem, ki se pojavljajo. Zaključna obloga na terasi je lahko iz različnega materiala (beton, les, ploščice, kamen, ...). V prispevku govorimo o sistemu z oblogo iz ploščic ali kamna.

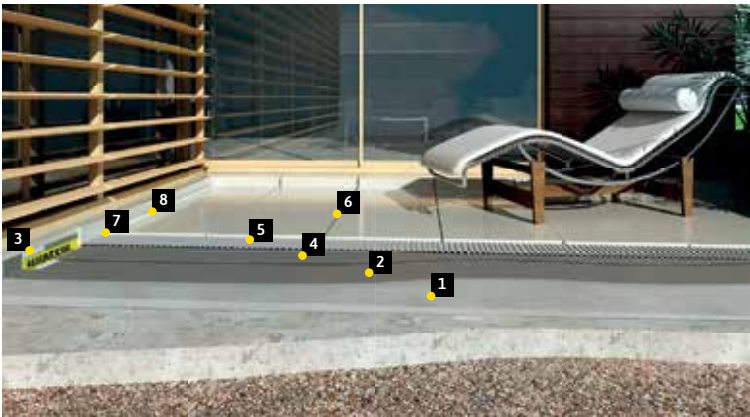
Zaradi funkcionalnosti terase nam minimalni padci (praviloma bi morali znašati vsaj 2%) ne zagotavljajo dovolj hitrega odtekanje vode ob večjih nalivih tako, da v takih primerih pride velikokrat do dviga nivoja vode. S tem pride do nastanka učinka bazena, povečan hidrostatski tlak pa povzroča pronicanje vlage v pore in razpoke produktov na površini. Zato je zelo pomembno, da so obloge in fugirna masa čim bolj vodo-odbojne in po možnosti nevpojne.

Kljub temu je eden pomembnejših ele-

mentov, ki jih moramo upoštevati pri izvedbi terase, tesnenje površin pod oblogami. Sama zaključna (obloga iz ploščic ali kamna) površina, fugirna masa oziroma sloj lepila pod keramiko nam ne zagotavljajo vodotesnosti obložene površine, zato moramo dodatno poskrbeti, da vlaga ne bo prišla do betonskega tlaka in slojev pod njim. To lahko storimo s celovitim tesnilnim sistemom podjetja Murexin, ki zdaj pod svojo streho že nekaj let združuje izdelke prepoznavne blagovne znamke Kema, proizvodni program pa dopolnjujejo izdelki blagovne znamke Murexin. V tem sistemu glavno vlogo igra vodotesna masa **Hidrostop Elastik** in elastični **Kemaband** trakovi za stike horizontalnih površin z vertikalnimi (vogali).

Pri polaganju ploščic ali oblog iz kamna na terasi, je nujno potrebna uporaba visoko fleksibilnega lepila, na primer **Kemakol Flex 170**, ki je posebej prilagojeno tudi za polaganje novih ploščic na obstoječe. Lepilo, ki ga odlikuje fleksibilnost po **SIST EN 12004:2007**, uspešno prenaša raztezanje in krčenje, kot posledica velikega nihanja temperatur podlage, ki so mu zunanje površine (npr. zima – poletje) izpostavljene. Za fugiranje se priporoča fugirna masa **FM 60 Premium**, ki je na voljo v 25 različnih barvnih odtenkih, vse gibljive stike v keramiki (vogali, dilatacije), pa se zatesnijo s trajno elastično tesnilno maso **Kemaflex PU** ali **X-BOND MS-D81**.

S skrbno izbiro kvalitetnih produktov in natančnostjo pri izvedbi, si zagotovite številne prijetne trenutke na vašem zunanjem prostoru.

1 LINEA 820 M	4 HIDROSTOP ELASTIK (2. nanos)	7 DILATACIJSKA VRVICA
2 HIDROSTOP ELASTIK (1. nanos)	5 KEMAKOL FLEX 170	8 KEMAFLEX PU /
3 KEMABAND 12	6 FM 60 PREMIUM FUGIRNA MASA	X-BOND MS-D81 TES. MASA

www.murexin.si

SVETOVANJE KONTAKT zahodna Slovenija: 041 717 325

NOVI GRANDLAND

IZBERI GA, KO SI ŽELIŠ VSE

ŽE NA VOLJO
V SLOVENIJI

NAJVEČJA ZALOGA VOZIL OPEL V SLOVENIJI JE V AVTOTEHNI VIS! PREVERITE PONUDBO!

Pozabite na finančne skrbi ob nakupu novega vozila: za vas smo pripravili paket Opel financiranje, ki prinaša številne ugodnosti in prednosti. Vsa nova vozila so tudi del programa Jamstvo zadovoljstva - če z novim vozilom ne boste našli skupnega jezika, ga lahko v 30 dneh ali po manj kot 2.000 prevoženih km pripeljete nazaj, mi pa vam vrnemo kupnino vozila.

MENJAVA STARO ZA NOVO – PRIHRANITE ČAS IN DENAR!

Če razmišljate o menjavi rabljenega vozila za novega Opla, je sedaj pravi čas! Avtotehna VIS vam namreč ob menjavi staro za novo podari do 500 € bonusa.

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA	01 58 18 510	info.lj@avtotehna-vis.si
PE KRANJ	04 281 71 70	info.kr@avtotehna-vis.si
PE ŠKOFJA LOKA	04 502 40 00	info.skl@avtotehna-vis.si

Kombinirana poraba goriva (po WLTP ciklu): 1,2–6,4 l/100 km, poraba električne energije: 15,1–15,5 kWh/100 km ter izpusti CO₂: 29–146 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0155–0,0507 g/km. Trdi delci: 0,00032 g/km in število delcev: 0,1100 x 10¹¹/km pri dizelskih motorjih. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5}, ter dušikovih oksidov.

Jamstvo zadovoljstva oz. garancija povratnega odkupa, ni na voljo za vozila, ki so upravičena do subvencij Eko sklada za nakup električnih vozil, zaradi pogojev za pridobitev subvencij. Garancija povratnega odkupa velja za vsa nova osebna vozila Opel: Corsa, Astra, Crossland, Grandland, Combo Life, Zafira Life in Insignia, za katera je kupoprodajna pogodba sklenjena od 25. januarja do preklica. Jamstvo zadovoljstva s povratnim odkupom velja za vsa nova, nepoškodovana osebna vozila Opel, za katera je od izročitve novega vozila kupcu minilo manj kot 30 dni oziroma je bilo z vozilom prevoženih manj kot 2.000 km – katerikoli pogoj je prvi izpolnjen.

Big Deal je jamstvo Avtotehne VIS, ki vključuje 7-letno jamstvo in 3 brezplačne servisne preglede (Trije brezplačni servisi pregledi zajemajo stroške dela rednega servisa. Strošek nadomestnih delov, drobnega materiala, dodatnih storitev in ekološke takse niso vključeni. Velja za 5,6. in 7. servisno leto, kar je zavedeno tudi v nakupni pogodbi.). Ob nakupu novega vozila Opel vam v posebni ponudbi na ocenjeno vrednost vašega rabljenega vozila po Eurotaxu dodamo **500 € bonusa** za vozila do vključno 7 let in 300 € za vozila starejša od 7 let in ki so po Eurotaxu cenovno ovrednotena nad 1.000 €. Avtotehna VIS d.o.o. se ne zavezuje k odkupu vsakega rabljenega vozila. Pridržujemo si pravico do spremembe ali ukinitve ponudbe. Več informacij je na voljo na www.opel.avtotehna-vis.si. Slika je simbolna. Ponudba velja do 31.5.2022.